



Danskernes boligmiljø i 2021 og udviklingen siden 2000

Kloster, Stine; Møller, Sofie Rossen; Davidsen, Michael ; Ersbøll, Annette Kjær ; Gunnarsen, Lars; Nielsen, Niss Skov; Christensen, Anne Illemann

Publication date:
2022

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Kloster, S., Møller, S. R., Davidsen, M., Ersbøll, A. K., Gunnarsen, L., Nielsen, N. S., & Christensen, A. I. (2022). *Danskernes boligmiljø i 2021 og udviklingen siden 2000*. Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Danskernes boligmiljø i 2021 og udviklingen siden 2000

Stine Kloster
Sofie Rossen Møller
Michael Davidsen
Annette Kjær Ersbøl
Lars Gunnarsen
Niss Skov Nielsen
Anne Illemann Christensen

Danskernes boligmiljø i 2021 og udviklingen siden 2000

Stine Kloster, Sofie Rossen Møller, Michael Davidsen, Annette Kjær Ersbøll, Lars Gunnarsen, Niss Skov Nielsen og Anne Illemann Christensen

Internt review: Nanna Schneekloth Jarlstrup

Copyright © 2022

Statens Institut for Folkesundhed, SDU

Uddrag, herunder figurer og tabeller, er tilladt mod tydelig kildegengivelse.

Elektronisk udgave: 978-87-7899-586-5

Statens Institut for Folkesundhed

Stu­diestræde 6

1455 København K

www.sdu.dk/sif

Rapporten kan downloades fra www.sdu.dk/sif

Forord

Boligmiljøet spiller en betydelig rolle for danskernes sundhed og velbefindende i hverdagen. Vi ved dog meget lidt om danskernes boligmiljø, og hvordan det har udviklet sig over tid. Der er derfor behov for viden om forekomst og fordeling af boligmiljøfaktorer i år 2021 – herunder hvilke grupper der er særligt udsatte i deres hverdag – samt hvordan udviklingen har været over tid.

Boligmiljøet i et folkesundhedsperspektiv blev første gang beskrevet i år 2000, på baggrund af en national repræsentativ spørgeskemaundersøgelse, 'Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2000'. En del af spørgsmålene er blevet gentaget i en lignende undersøgelse i 2021 (Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2000).

Nærværende rapport har således til formål dels at give en opdateret beskrivelse af forekomsten og fordelingen af de vigtigste boligmiljøfaktorer i år 2021 samt dels at beskrive udviklingen siden år 2000. Ud over data fra de to nationale spørgeskemaundersøgelser er der indhentet oplysninger om boligforhold fra Bygnings- og Boligregisteret, BBR.

Rapporten er udarbejdet af States Institut for Folkesundhed, SDU, i samarbejde med BUILD, Aalborg Universitet. Realdania har finansieret rapporten.



Anna Paldam Folker,

Konstitueret direktør, Statens Institut for Folkesundhed

Indhold

1 Indledning.....	1
1.1 Sammenfatning	2
1.2 Læsevejledning	4
2 Metode	8
3 Boligens karakteristika.....	14
3.1 Boligens type.....	15
3.2 Boligens alder.....	17
3.3 Boligens størrelse.....	19
3.4 Boligens ejerforhold.....	20
3.5 Boligens tagbelægning	27
4 Boligforhold	33
4.1 Særlige opvarmningskilder	35
4.2 Ventilationsmuligheder i køkken og badeværelse	41
4.3 Fugtskader i boligen	44
4.4 Gulvtyper	47
5 Adfærd i boligen	53
5.1 Udluftningsadfærd og brug af emhætte	54
5.2 Rengøringsadfærd.....	64
5.3 Kæledyr i boligen.....	69
6 Gener i boligen.....	73
6.1 Gener af temperaturforhold og træk	74
6.2 Gener af støj i boligen	80
6.3 Lugtgener i boligen	88
6.4 Øvrige gener.....	103
Bilag A. Klassifikation af udvalgte variable	106

1 Indledning

De fleste danskere tilbringer en stor del af deres tid i deres egen bolig. I kraft af dette spiller boligmiljøet en betydelig rolle for sundhed og velbefindende i hverdagen. Alle er udsat for nogle potentielle helbredsskadelige miljøfaktorer i og omkring deres bolig. Nogle skadelige boligmiljøfaktorer kan forebygges ved ændringer af en adfærd hos for eksempel brugerne af en bygning, såsom at undgå tobaksrøg indenfor og undgå fugtrelaterede problemer i indeklimaet. Andre skadelige faktorer kan kræve politiske beslutninger centralt, regionalt eller lokalt. Det gælder eksempelvis trafikplanlægning, brug af landområder i forhold til grundvandsressourcer og lugtgener, ventilation i boligen, støjdæmpende belægning og generelle krav til byggeri, f.eks. luftrensning og ventilation. Forebyggelse forudsætter dog, at man har kendskab til forekomsten og fordelingen af de vigtigste boligmiljøfaktorer. Dette blev første gang belyst i år 2000, hvor miljøet i og nær danskernes boliger blev bredt beskrevet på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af den danske befolkning (Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2000). En delmængde af spørgsmålene blev gentaget i en lignende undersøgelse gennemført i år 2021 (Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021). Nærværende rapport har således til formål dels at give en opdateret beskrivelse af forekomsten og fordelingen af de vigtigste boligmiljøfaktorer i år 2021 samt dels at beskrive udviklingen siden år 2000.

1.1 Sammenfatning

I dette afsnit er udvalgte resultater af de undersøgte boligmiljøfaktorer opsummeret inden for rapportens fire kapitler: Boligens karakteristika, boligforhold, adfærd i boligen og gener i boligen.

Denne rapport baserer sig på resultater fra Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne i år 2000 og 2021, hvor der var særlig fokus på boligmiljø. Endvidere er der indhentet oplysninger om eksempelvis boligtype og andre boligkarakteristika fra Bygnings- og Boligregisteret.

Boligens karakteristika

Der er en mindre andel af personer, der bor i en ejerbolig i 2021 end i 2000. Der er sket et fald i andelen, der bor i en bolig med et fibercementtag, der indeholder asbest, fra 43,4 % til 35,6 %. Andelen af personer, der bor i en bolig med fladt tag, er uændret i perioden.

Boligforhold

Opvarmingskilder

Andelen, der bruger kakkelovn, brændeovn og pejs, ligger på 20,6 % i 2021. Det er lidt mindre end i 2000 (24,4 %). I 2021 er andelen mindre blandt personer under 65 år i forhold til år 2000 for både mænd og kvinder. For personer på 65 år eller derover er andelen større i 2021 end i år 2000.

Der er sket en lille stigning i andelen af personer, der har fjernvarme, fra 53,6 % i 2000 til 56,0 % i 2021. Andelen, der har fjernvarme, er størst blandt personer, der bor i etageboliger. Ligeledes er der sket en stor stigning i andelen af personer, der har en varmepumpe som deres primære opvarmingskilde (fra 0,6 % til 6,2 %).

Ventilationsmuligheder

I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stigning i andelen af personer, der har én eller flere af følgende ventilationsmuligheder: et vindue eller en dør ud til det fri i badeværelset, en udluftningsventil eller åbning i væg, vindue, loft eller vinduesramme i badeværelset samt en emhætte over komfuret. Disse øgede muligheder for ventilation er sket i alle boligtyper.

Fugtskader

I 2021 er der 13,8 %, der har fugtskjolder eller mugpletter på vægge, lofter eller gulve. Det er et fald fra 17,7 % i 2000.

Gulvtyper

I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stigning i andelen, der har trægulv i det rum, som de sover i, fra 54,6 % til 74,7 %. Samtidig er andelen af personer med gulvtæppe i det rum, de sover i, faldet.

Adfærd i boligen

Udluftning og brug af emhætte

Der ses generelt et fald i andelen af personer, der sørger for ventilation og udluftning i deres bolig. Således er der i perioden fra år 2000 til 2021 sket et fald i forekomsten af personer, der dagligt

eller næsten dagligt lufter ud, fra 91,7 % til 84,0 %. Ligeledes er der sket et fald i andelen, der dagligt eller næsten dagligt bruger deres emhætte i forbindelse med madlavning, eller som sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning. Der ses også et fald i andelen af personer, der sover med åbent vindue eller dør til det fri, fra 47,8 % til 25,2 %.

Rengøring

I forhold til rengøringsadfærd er andelen af personer, der støvsuger mindst én gang ugentligt, uændret fra 2000 til 2021, mens der er en mindre andel, der vasker gulv ugentligt.

Kæledyr

I både 2000 og 2021 er det mest almindelige kæledyr en hund. Andelen af personer med hund eller kat indenfor er uændret i perioden.

Gener i boligen

Temperatur

I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stigning i andelen, der rapporterer temperaturgener i boligen. Flere oplever gener fra høje og lave temperaturer samt træk i deres boliger. I 2021 oplever 25,3 % at være generet af for høje eller lave temperaturer, mens den tilsvarende andel er 6,0 % i 2000.

Støj

Der er sket en stigning i andelen, der oplever støjgener fra trafikken samt fra naboer. I alt oplever 13,6 % og 16,1 % støjgener fra henholdsvis trafik og naboer i 2021. For år 2000 er de tilsvarende andele 6,4 % og 8,1 %. Stigningen i gener fra nabostøj er sket i alle boligtyper, men denne er størst blandt personer, der bor i etageboliger.

Lugt

I forhold til lugtgener er der en lidt større andel af personer, der har været generet af lugt på grund af naboens aktiviteter, i 2021 (12,7 %) end i 2000 (11,1%).

Der er ligeledes sket en stigning i andelen, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvartret. I alt oplever 8,2 % lugtgener fra brændeovne i 2021, mens 5,7 % oplever dette i 2000. Stigningen ses primært blandt personer, der bor i enfamiliehuse samt i rækkehuse. Omvendt er der i 2021 færre, der oplever at være generet af tobaksrøg i boligen (3,8 %), end i 2000 (15,4 %).

1.2 Læsevejledning

Der er en række forhold vedrørende undersøgelsen, som er væsentlige at være opmærksom på for at forstå undersøgelsens resultater korrekt.

Nærværende rapport præsenterer resultater fra to såkaldt tværsnitsundersøgelser, hvilket betyder, at en række informationer er indsamlet på samme tidspunkt. En tværsnitsundersøgelse giver et øjebliksbillede og kan pege på sammenhænge, men det er ikke muligt at vise, hvad der er årsag, og hvad der er virkning.

Rapporten består, foruden indledning og metode, af fire kapitler, der omhandler følgende: Boligens karakteristika, Boligforhold, Adfærd i boligen samt Gener i boligen. Hvert kapitel indledes med en kort introduktion til området, herunder dettes betydningen for helbred og trivsel i befolkningen. Desuden beskrives de enkelte spørgsmål, som danner grundlag for de boligmiljøfaktorer, der laves opgørelser for. For hver boligmiljøfaktor præsenteres indledningsvist en tabel, der viser forekomsten af den pågældende boligmiljøfaktor, samt en figur, der viser køns- og aldersfordelingen for boligmiljøfaktoren i henholdsvis 2000 og 2021. Herefter følger én eller flere opslagstabeller om området, hvor den overordnede udvikling i forekomsten af boligmiljøfaktoren fra 2000 til 2021 præsenteres sammen med forekomsten og fordelingen af boligmiljøfaktoren i forhold til forskellige sociodemografiske baggrundsvariable (køn og alder, uddannelse, erhvervsmæssig stilling og samlivsstatus) samt boligens ejerforhold, type og opførelsesår. For en nærmere beskrivelse af klassifikationen af disse variable, se Bilag A.

Enkelte boligmiljøfaktorer er kun blevet målt i 2021, hvorfor der for disse kun præsenteres data for 2021.

Alle opslagstabeller er opbygget på samme måde og indeholder kolonnerne 'Procent', 'OR' (odds ratio), '95 % sikkerhedsgrænser' og 'Antal svarpersoner'. Af tabel 1.2.1 fremgår et eksempel på en opslagstabel.

I kolonnen med 'Procent' angives den procentvise andel af befolkningen med den givne boligmiljøfaktor. Eksempelvis fremgår det af tabel 1.2.1, at der blandt personer med grundskole som højest fuldførte uddannelsesniveau er 63,9 %, der mindst én gang ugentligt har vasket gulv i boligen.

Kolonnen med 'OR' viser odds ratioen, hvilket udtrykker, hvorvidt forekomsten i den aktuelle gruppe ligger højere eller lavere end forekomsten i referencegruppen, når der tages højde for eventuelle forskelle i køns- og alderssammensætning i de to grupper. Med andre ord angiver odds ratioen, hvor meget højere (eller lavere) odds (chance) den aktuelle gruppe har for at være eksponeret for en given boligmiljøfaktor sammenlignet med referencegruppen. Referencegruppen kendes ved, at odds ratioen er 1, og at der ikke er angivet 95 % sikkerhedsgrænser for denne gruppe. Af tabel 1.2.1 fremgår det, at odds ratioen for personer med grundskole som højest fuldførte uddannelsesniveau er 1,26, hvilket betyder, at denne gruppe har 1,26 (26 %) højere odds for mindst én gang ugentligt at have vasket gulv i boligen sammenlignet med referencegruppen, som i dette tilfælde er personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelsesniveau. For en yderligere forklaring af odds ratio, se tekstboksen nedenfor.

Der er ikke blevet beregnet en odds ratio for grupperne 'Under uddannelse' og 'Alderspensionister' samt for personer, der bor i boligtypen 'Andet'. For grupperne 'Under uddannelse' og 'Alderspensionister' skyldes dette, at de i høj grad er defineret ved en bestemt alder, hvilket gør det vanskeligt at sammenligne forekomsten i disse grupper med forekomsten i grupper, der har en anderledes

alderssammensætning. Ligeledes er sammenligneligheden vanskelig for gruppen af personer, der bor i boligtypen 'Andet', da denne gruppe er meget forskelligartet og blandt andet omfatter personer, der bor på plejehjem og i kollegieboliger.

Kolonnen '95 % sikkerhedsgrænser' indeholder den nedre og øvre grænse for et 95 % sikkerhedsinterval for odds ratioen. Dette interval vil i 95 % af tilfældene indeholde den sande værdi for odds ratioen. I tilfælde hvor sikkerhedsintervallet indeholder værdien 1, kan der ikke påvises nogen statistisk signifikant forskel mellem den gruppe, der undersøges, og referencegruppen.

Kolonnen 'Antal svarpersoner' viser antallet af svarpersoner i den pågældende gruppe. Af tabel 1.2.1 fremgår det således, at der indgår 1.736 personer med grundskole som højest fuldførte uddannelsesniveauer i opgørelsen af personer, der mindst én gang ugentligt har vasket gulv i boligen.

Efter hver opslagstabel følger en uddybende kommentering af de præsenterede resultater. Her kommenteres forekomsten af boligmiljøfaktoren i forhold til de præsenterede sociodemografiske baggrundsvARIABLE samt boligens ejerforhold, type og opførelsesår. Såfremt det er muligt, kommenteres også udviklingen i forekomsten af boligmiljøfaktoren fra 2000 til 2021. Betydningsfulde forskelle og mønstre beskrives, men der kommenteres ikke på grupperne 'Under uddannelse' og 'Alderspensionister' samt for personer, der bor i boligtypen 'Andet', da sammenligneligheden for disse grupper, som tidligere beskrevet, er vanskelig.

Som udgangspunkt kommenteres der ikke på de præsenterede odds ratioer i tabellerne. I nogle tilfælde vil den procentvise andel af befolkningen med en given boligmiljøfaktor dog tegne et andet billede af fordelingen af boligmiljøfaktoren end odds ratioen, idet der ikke tages højde for forskelle i køns- og alderssammensætning mellem grupperne i den procentvise andel. I sådanne tilfælde vil både den procentvise andel og odds ratioerne blive kommenteret.

Hvad er en odds ratio?

En odds ratio (OR) er et ofte anvendt mål for sammenhæng mellem to variable, og som navnet antyder, er det et forhold (ratio) mellem to odds (chance). Hvis odds ratioen er 1, er der ingen forskel på de to grupper. Hvis odds ratioen er større end 1, betyder det generelt, at den aktuelle gruppe i højere grad end referencegruppen har svaret 'Ja' til den betragtede boligmiljøfaktor. Hvis odds ratioen er mindre end 1, har den betragtede gruppe i mindre grad end referencegruppen svaret 'Ja' til den betragtede boligmiljøfaktor. For nærmere at illustrere udregningen af en odds ratio benyttes nedenstående tabel, som viser et hypotetisk eksempel på sammenhængen mellem køn og ugentlig gulvvask i boligen.

Antal mænd og kvinder, der har vasket gulv mindst én gang ugentligt

	Ja	Nej	I alt	Odds	Odds ratio
Mænd	269	437	706	0,62	0,86
Kvinder	311	435	746	0,71	1

Idet 38 % af mændene (269/706) og 42 % af kvinderne (311/746) i dette eksempel ugentligt har vasket gulv i boligen, er konklusionen, at mænd i mindre grad end kvinder svarer, at de har vasket gulv.

Tankegangen for odds ratioen er som følger: 269 mænd har vasket gulv ugentligt, mens 437 ikke har. Dette giver et odds for ugentlig gulvvask på $269/437=0,62$. Det vil sige for hver mand, som ikke har vasket gulv ugentligt, er der 0,62, der har. Tilsvarende er odds for kvinder $311/435=0,71$. For hver kvinde, som ikke har vasket gulv ugentligt, er der således 0,71, der har. Når vi vælger kvinder som referencegruppe, betyder det, at OR er $0,62/0,71=0,86$. Efter som OR er mindre end 1, og kvinder er valgt som referencegruppe, betyder det, at mænd i mindre grad end kvinder har vasket gulv i boligen.

Tabel 1.2.1 Eksempel på opslagstabel. Personer der mindst én gang ugentligt har vasket gulv i boligen. (tabel 5.2.3 i rapporten)

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2000	64,9	2,23	(2,04;2,44)	3.704
	2021	49,6	1		10.469
Mænd	16-24 år	31,2	0,41	(0,32;0,53)	380
	25-44 år	32,9	0,45	(0,37;0,54)	769
	45-64 år	52,2	1		1.644
	65-74 år	64,1	1,63	(1,38;1,94)	1.006
	≥75 år	64,6	1,67	(1,38;2,02)	755
	Alle mænd	48,4			4.554
Kvinder	16-24 år	35,8	0,44	(0,36;0,55)	571
	25-44 år	36,4	0,46	(0,39;0,53)	1.251
	45-64 år	55,7	1		2.089
	65-74 år	65,7	1,53	(1,30;1,79)	1.139
	≥75 år	61,3	1,26	(1,06;1,50)	865
	Alle kvinder	50,6			5.915
Uddannelse	Grundskole	63,9	1,26	(1,10;1,44)	1.736
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	55,8	1		3.833
	Videregående uddannelse	40,5	0,64	(0,57;0,70)	3.941
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	44,9	1		5.171
	Arbejdsløse	40,5	0,87	(0,63;1,19)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	53,6	1,16	(0,94;1,44)	467
	Under uddannelse	33,0			844
	Alderspensionister	64,0			3.765
Samlivsstatus	Samboende	54,6	1		7.194
	Enlige	41,1	0,58	(0,53;0,65)	3.275
Boligens ejerforhold	Ejer	53,2	1		6.793
	Lejer	44,8	0,77	(0,71;0,85)	3.587
Boligtype	Etageboliger	40,2	0,63	(0,56;0,70)	2.847
	Enfamilieshus	54,3	1		5.364
	Kæde-, gård- eller rækkehus	53,5	0,86	(0,76;0,98)	1.535
	Landejendom	59,6	1,27	(1,02;1,57)	513
	Andet	39,7			162
Boligens opførelsesår	≤1961	48,6	1		3.503
	1962-1982	54,0	1,11	(0,99;1,24)	2.901
	≥1983	52,5	1,09	(0,96;1,24)	1.929

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

2 Metode

Baggrund

Statens Institut for Folkesundhed (SIF), Syddansk Universitet (SDU), har i 1987, 1994, 2000, 2005, 2010, 2013, 2017 og 2021 gennemført Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen (SUSY), som er nationalt repræsentative befolkningsundersøgelser af sundhed, sygelighed og trivsel blandt voksne i Danmark på 16 år eller derover (1-6). I alle SUSY-undersøgelserne er der indsamlet data om befolkningens sundhedstilstand og forhold af betydning herfor, som der ikke findes oplysninger om i de danske administrative registre. Undersøgelserne giver således et unikt indblik i danskernes sundhed og trivsel, og bidrager med supplerende viden til et samlet og nuanceret billede af udfordringer og tendenser på området. I 2000 og 2021 var der særlig fokus på boligmiljø, og der indgik således detaljerede spørgsmål om dette emne.

Materiale og metode

Denne rapport bygger på resultater fra SUSY-2000 og SUSY-2021. Endvidere er der indhentet oplysninger om eksempelvis boligtype og andre boligkarakteristika fra Bygnings- og Boligregisteret (BBR). Det vil fremgå af de enkelte kapitler, hvilke datakilder der er anvendt i de enkelte kapitler.

I år 2000 er SUSY-stikprøven amtslig og nationalt repræsentativ, og er sammensat af tre delstikprøver:

1. *Den nationale stikprøve (n=5.802)*: Denne består af 5.802 tilfældigt udtrukne borgere.
2. *Stikprøve af geninviterede (n=5.912)*: Denne stikprøve består af alle inviterede fra SUSY-1994 undersøgelsen, der ikke var døde, flyttet til udlandet eller i øvrigt ikke til at genfinde. For at gøre stikprøven nationalt repræsentativ er der suppleret med unge i alderen 16-21 år og personer, der har opnået dansk statsborgerskab i perioden fra 1994 til 2000.
3. *Amtslig, supplerende stikprøve (10.772)*. Det har været et krav til designet, at der inden for hvert amt (Københavns og Frederiksberg Kommune samlet) er mindst 1.000 svarpersoner (Bornholms Amt dog 600).

I alle de tre delstikprøver er personerne valgt tilfældigt. Den samlede stikprøve består af 22.486 inviterede danske statsborgere på 16 år eller derover (3).

I år 2021 er SUSY-stikprøven regionalt og nationalt repræsentativ. Stikprøven består af to delstikprøver:

1. *Geninterviewstikprøve* (n=5.478): Består af inviterede fra de tidligere SUSY-undersøgelser og er konstrueret til at være repræsentativ for den voksne befolkning i Danmark i 2021. Denne delstikprøve udgøres af:
 - a. Personer, der blev inviteret til SUSY-undersøgelsen i 1994 med supplementer i 2000, 2005, 2010, 2013, 2017 (n=5.147).
 - b. Et tilfældigt udsnit af befolkningen, der pr. 1. januar 2021 var bosiddende i Danmark og i alderen 16-19 år (n=331).
2. *Suppleringsstikprøve* (n=19.522): Supplerer ovenstående stikprøve, så det sikres, at der i alt bliver inviteret 25.000 personer, og at den samlede stikprøve er nationalt repræsentativ. Denne delstikprøve udgøres af:
 - a. Et tilfældigt udsnit af befolkningen, der pr. 1. januar 2021 var bosiddende i Danmark og var 16 år eller derover.

I begge delstikprøver er personerne valgt tilfældigt. Den samlede stikprøve består af 25.000 inviterede personer bosiddende i Danmark i alderen 16 år eller derover (6).

Dataindsamling

Data til SUSY-2000 er indsamlet i tre runder i henholdsvis februar, maj og september 2000. Personer, der ikke blev opnået kontakt med i første og anden runde, blev kontaktet igen i en tredje runde. Der blev i januar 2001 gennemført en fjerde runde, som inkluderede alle fra tredje runde, der ikke var truffet, ikke havde givet definitivt afslag om deltagelse og opfyldte visse geografiske kriterier.

Umiddelbart før hver dataindsamlingsrunde fik de udtrukne personer tilsendt et introduktionsbrev med fysisk post. Vedlagt dette brev var en pjece, hvori der blev fortalt om undersøgelsens formål og indhold. Det blev i introduktionsbrevet præciseret, at deltagelsen var frivillig, og at svarepersoner var sikret fuld anonymitet.

Dataindsamlingen foregik ved personlige interview i respondentens hjem. Det personlige interview blev suppleret med et selvadministreret spørgeskema, der blev udleveret efter, at interviewet var afsluttet. I de forskellige delstikprøver er der stillet forskellige spørgsmål i de selvadministrerede spørgeskemaer. Enkelte boligspørgsmål er stillet til hele stikprøven, og hovedparten af de boligmiljøspørgsmål, der anvendes i denne rapport, er stillet til den samme delstikprøve (3).

Dataindsamlingen til SUSY-2021 blev gennemført ved brug af en kombination af digital post og fysisk post. Alle udtrukne personer tilmeldt digital post (92,4 %) fik tilsendt en invitation og et link til et elektronisk spørgeskema med digital post. Personer, der ikke var tilmeldt digital post (7,6 %), fik derimod tilsendt en invitation og et papirspørgeskema med fysisk post. Disse var hovedsageligt ældre personer. Personer, der ikke besvarede det elektroniske spørgeskema efter oprindelig invitation samt rykker med digital post (efter 7 dage), fik tilsendt et papirspørgeskema med fysisk post. Uanset om de inviterede personer modtog første henvendelse som digital eller fysisk post, var det muligt at besvare spørgeskemaet elektronisk gennem hele dataindsamlingsperioden ved brug af et

unik brugernavn og adgangskode. I invitationsbrevet blev det understreget, at deltagelse i undersøgelsen var frivillig, og at svarpersonen var sikret fuld anonymitet (6). Tabel 2.1 viser en oversigt over dataindsamlingsmetoderne i de to SUSY-undersøgelser.

Tabel 2.1. Oversigt over dataindsamlingsmetoder i SUSY-2000 og SUSY-2021.

År	Personligt interview	Papirspørgeskema	Webspørgeskema
2000	X	X	
2021		X	X

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Spørgeskemaerne til SUSY-2000 og SUSY-2021 kan findes på www.sdu.dk/sif

En undersøgelse gennemført under COVID-19-pandemien

Tidspunktet for dataindsamlingen til SUSY-2021, som fandt sted mellem d. 5. februar og d. 12. maj 2021, faldt sammen med en periode, hvor en række restriktioner og tiltag i forbindelse med håndteringen af COVID-19-pandemien stadig var gældende. Dette har med stor sandsynlighed påvirket resultaterne i undersøgelsen, idet rammerne for befolkningens liv har været markant anderledes. Resultaterne i denne undersøgelse skal således ses i lyset heraf, og endelige konklusioner om udviklingen skal foretages med forbehold.

Deltagelse

I SUSY-2000 blev der opnået helt eller delvist interview med 16.688 personer af de 22.486 inviterede. Dette svarer til en svarprocent på 74,2 %. Sammenfattende gælder det, at der ses et højt bortfald blandt ældre kvinder, at enkemænd og gifte mænd har et relativt lavt bortfald, og at personer bosat i København og Frederiksberg Kommuner og i Københavns Amt har et relativt højt bortfald. For en mere uddybende beskrivelse af deltagelsen, se (3).

I SUSY-2021-stikprøven har i alt 11.346 ud af de 25.000 inviterede helt eller delvist besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 45,4. Bortfaldet er lavere blandt kvinder end blandt mænd. Blandt begge køn ses det højeste bortfald i de yngste aldersgrupper. Bortfaldet er endvidere relativt højt blandt ugifte, blandt personer med ikke-vestlig baggrund og blandt personer bosiddende i Region Nordjylland. For en mere uddybende beskrivelse af deltagelsen, se (6). I tabel 2.2 vises antal inviterede, antal svarpersoner og svarprocenten i SUSY-2000 og SUSY-2021.

Tabel 2.2. Antal inviterede, antal svarpersoner og svarprocent i SUSY-2000 og SUSY-2021.

	Antal inviterede	Antal svarpersoner	Svarprocent
SUSY-2000	22.484	16.688	74,2
SUSY-2021	25.000	11.346	45,4

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Vægtning

I befolkningsundersøgelser som SUSY-undersøgelserne er det af stor betydning for validiteten og generaliserbarheden af resultaterne, at svarpersonerne ligner baggrundsbefolkningen, det vil sige den generelle voksne befolkning i Danmark så meget som muligt med hensyn til køn, alder, uddannelse og andre sociodemografiske karakteristika. Hvis dette ikke er tilfældet, vil det svække undersøgelsens konklusioner, idet resultaterne således ikke afspejler forekomster og fordelinger af sundhed og sygelighed i hele befolkningen, men kun blandt de personer, som har deltaget i undersøgelsen. I SUSY-2000 og SUSY-2021 er dette problem søgt løst ved en såkaldt vægtning for non-response foretaget af Dataindsamling og Metode hos Danmarks Statistik (6). Denne opregningsmetode indebærer, at besvarelsen fra hver enkelt person er givet en vægt i forhold til, hvor sandsynligt det er at få en besvarelse fra en person med samme køn, alder, uddannelsesniveau, bruttoindkomst, socioøkonomisk gruppering, familietype, etnisk baggrund, antal lægebesøg, indlæggelse på sygehus samt ejer-/lejerforhold. Besvarelser fra personer med en lav sandsynlighed for at have besvaret spørgeskemaet bliver således givet en højere vægt end besvarelser fra personer med en højere sandsynlighed. Formålet med denne vægtning er at nedbringe de potentielle bias, som et skævt bortfald kan medføre for undersøgelsens resultater. Danmarks Statistik er fagligt ansvarlige for denne opregning.

Udvikling over tid

Som tidligere nævnt er dataindsamlingen i 2000 foregået ved personligt interview og et selvadministreret spørgeskema, mens den i 2021 udelukkende er foregået ved et selvadministreret spørgeskema. I 2000 er enkelte boligspørgsmål stillet i det personlige interview, men størstedelen er stillet i det selvadministrerede skema.

For at vurdere om dataindsamlingsmetoden har betydning for forekomsten af den enkelte boligmiljøfaktor, har SIF i februar/marts 2010 foretaget en undersøgelse baseret på et personligt interview af 1.145 personer i Region Syddanmark. Undersøgelsen er med hensyn til rekruttering, kontakt og dataindsamling foretaget på samme måde som i SUSY-undersøgelsen i år 2000 (1-4). Undersøgelsen viser, at dataindsamlingsmetoden har signifikant betydning for forekomsten af nogle indikatorer, f.eks. indikatorer relateret til helbredsrelateret livskvalitet, sundhedsadfærd og sociale relationer. For andre indikatorer er der ikke fundet nogen forskel på forekomsten mellem de to undersøgelser, f.eks. indikatorer relateret til brug af sundhedsvæsenet. Valg af dataindsamlingsmetode kan derfor have stor betydning hvis man skal sammenligne resultater fra undersøgelser, hvor der er anvendt forskellig dataindsamlingsmetode. Da størstedelen af boligmiljøfaktorerne for boligmiljø er inkluderet i det selvadministrerede skema i år 2000, har skiftet i dataindsamlingsmetode ikke væsentlig betydning for resultaterne i denne rapport. For enkelte boligmiljøfaktorer, for eksempel oplevede gener i boligen, er dataindsamlingsmetoden imidlertid forskellig fra 2000 til 2021, hvilket betyder, at en sammenligning skal foretages med forbehold.

Derudover skal det nævnes, at enkelte af spørgsmålene og svarkategorierne er formuleret forskelligt i 2000 og 2021, hvilket vil fremgå af de enkelte kapitler.

Ud over ændringer i dataindsamlingsmetode kan årstiden have betydning for forekomsten af boligmiljøboligmiljøfaktorer, der har betydning for sundhed og sygelighed (7). Dataindsamlingen i 2021 er gennemført i perioden februar til april/maj. I 2000 er data indsamlet i februar/marts, maj/juni og

september/oktober. Det er uvist, i hvilken omfang dette har betydning for resultaterne i denne rapport.

Endvidere er der sket en ændring i målpopulationen. I SUSY-undersøgelsen i år 2000 blev der kun inviteret danske statsborgere, mens der i år 2021 er inviteret personer med bopæl i Danmark. Det betyder således, at borgere med anden statsborgerskab også er inviteret i 2021. Det vurderes dog, at denne ændring i stikprøvens sammensætning har minimal betydning for udviklingen i resultaterne over tid.

Referencer

1. Rasmussen NK, Groth MV, Bredkjær SR, Madsen M, Kamper-Jørgensen F. Sundhed og syge- lighed i Danmark 1987. København: DIKE, 1987.
2. Kjølner M, Rasmussen NK, Keiding L, Petersen HC, Nielsen GA. Sundhed og sygelighed i Danmark 1994 – og udviklingen siden 1987. Rapport fra DIKEs repræsentative undersø- gelse blandt voksne danskere. København: DIKE, 1995.
3. Kjølner M, Rasmussen NK, red. Sundhed og sygelighed i Danmark 2000 & udviklingen si- den 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2002.
4. Ekholm O, Kjølner M, Davidsen M, Hesse U, Eriksen L, Christensen AI, Grønbæk M. Sund- hed og sygelighed i Danmark 2005 & udviklingen siden 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
5. Christensen AI, Ekholm O, Davidsen M, Juul K. Sundhed og sygelighed i Danmark 2010 & udviklingen siden 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU, 2012.
6. Jensen HAR, Møller SR, Davidsen M, Christensen AI, Ekholm O. Materiale og metode. Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021. København: Statens Institut for Folkesund- hed, SDU, 2022.
7. Fangel S, Linde PC, Thorsted BL. Nye problemer med repræsentativitet i surveys, som op- regning med registre kan reducere. Metode & Data. 2007; 93: 14-26.
8. Davidsen M. Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2005 - stikprøvekonstruktion, opnå- else, vægtning samt bortfald og konsekvenser af dette. Statens Institut for Folkesundhed. 2007. http://www.si-folkesundhed.dk/upload/2695_-_notat_om_sundheds-_og_sygelig- hedsun- ders%C3%B8gelsen_2005.pdf

3 Boligens karakteristika

Grundlæggende forhold som boligens type, alder samt størrelse har betydning for forekomsten af mange gener relateret til boligmiljøet (1). Ligeledes har ejerforholdet betydning for ansvaret for vedligeholdelse og afhjælpning af eventuelle problemer (2).

Bygningens alder er afgørende for, hvordan boligen er bygget. For eksempel vil ældre boliger typisk være karakteriseret ved at have dårligere isolering, og der kan være brugt materialer, som indeholder sundhedsskadelige stoffer som asbest eller PCB. Derfor er boligens alder i denne rapport inddelt i tre kategorier, som afspejler større ændringer i bygningsreglementet (3) og tendenser i byggemetoder gennem tiden: 1) Byggeår før 1962; her er boliger karakteriseret ved at have en tynd eller ingen isolering, samt der kan være anvendt asbest og bly i byggematerialer, 2) 1962-1982; boliger er typisk karakteriseret ved at være små, der er anvendt lidt mere isolering sammenlignet med den tidligere byggeperiode, og der kan forekomme både asbest og PBC i bygningen, 3) 1983 eller senere; her er bygningerne karakteriseret ved at være større, og der er anvendt mere isolering.

Typen af tag kan have betydning for, om der er asbest i tagdækningen. Asbest er kendt risikofaktor for blandt andet lungekræft (4). Ligeledes kan flade tage være problematiske, da der er risiko for ophobning af vand på taget. På grund af konstruktionen vil utætheder ofte opdages sent med risiko for omfattende opfugtning af de underliggende bygningsdele (5).

I dette kapitel beskrives fordelingen af boligtyper, boligens alder, boligstørrelsen, ejerforholdet og typen af tagbelægning på boligen. Alle oplysninger stammer fra Bygnings- og Boligregistret hos Danmarks Statistik (6).

3.1 Boligens type

Tabel 3.1.1 viser fordelingen af forskellige boligtyper blandt svarpersonerne i år 2000 og 2021. Fritliggende enfamilieshus/parcelhus (omtales i det følgende som enfamilieshus) er den mest almindelige boligtype i både år 2000 og 2021, hvor henholdsvis 49,0 % og 44,7 % af svarpersonerne bor i et enfamilieshus. I alt bor 34,2 % af svarpersonerne i en etagebolig i 2021, hvilket er en stigning fra år 2000, hvor 29,9 % boede i en tilsvarende boligtype.

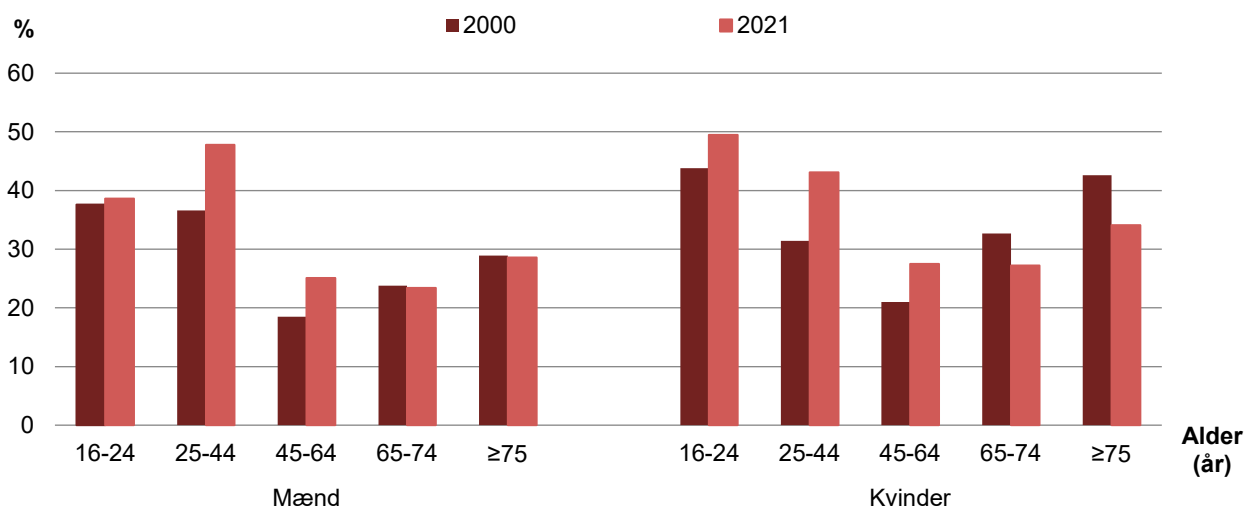
Tabel 3.1.1. Andelen af svarpersoner i forskellige boligtyper. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Etageboliger	29,9	4.062	34,2	3.188
Enfamilieshus	49,0	8.441	44,7	5.720
Kæde-, gård- eller rækkehus	12,2	1.906	14,6	1.648
Landejendom	6,4	1.174	4,6	547
Andet	2,5	402	1,9	183
Total	100,0	15.985	100,0	11.286

Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.1.1 viser andelen, der bor i en etagebolig, opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Det fremgår af figuren, at andelen er steget blandt både kvinder og mænd i alderen 16-24 år, 25-44 år og 45-64 år fra 2000 til 2021. Dog er det kun en mindre stigning blandt de 16-24-årige mænd. Blandt mænd i alderen 65-74 år og 75 år eller derover er andelen uændret fra 2000 til 2021, mens den blandt kvinder i de tilsvarende aldersgrupper er faldet i perioden. For begge år ses de største andele blandt mænd i alderen 16-24 år og 25-44 år. Blandt kvinder ses de største andele blandt de 16-24-årige, 25-44-årige og dem på 75 år eller derover.

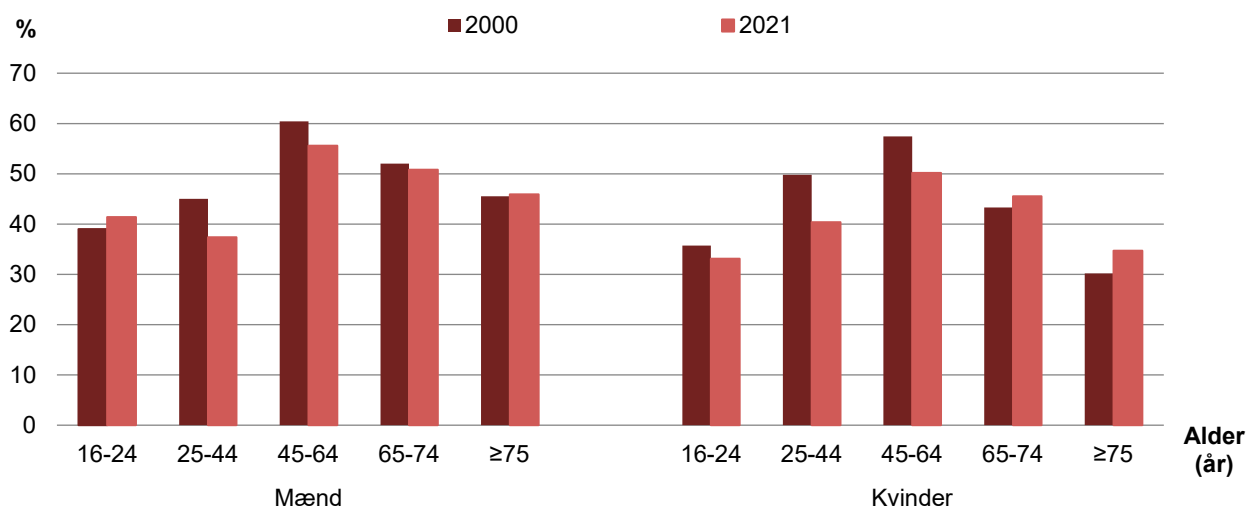
Figur 3.1.1 Andel, der bor i etageboliger, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.1.2 viser andelen, der bor i enfamilieshuse opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Blandt mænd ses der et fald i andelen fra 2000 til 2021 for aldersgrupperne 25-44 år og 45-64 år, mens andelen for de resterende aldersgrupper stort set er uændret i perioden. For kvinder ses der ligeledes et fald blandt de 25-44-årige og 45-64-årige. Derudover ses der en stigning i andelen blandt kvinder på 75 år eller derover fra 2000 til 2021. I begge år, og blandt både mænd og kvinder, ses en tendens til, at andelen stiger med stigende alder frem til og med aldersgruppen 45-64 år, hvorefter andelen falder.

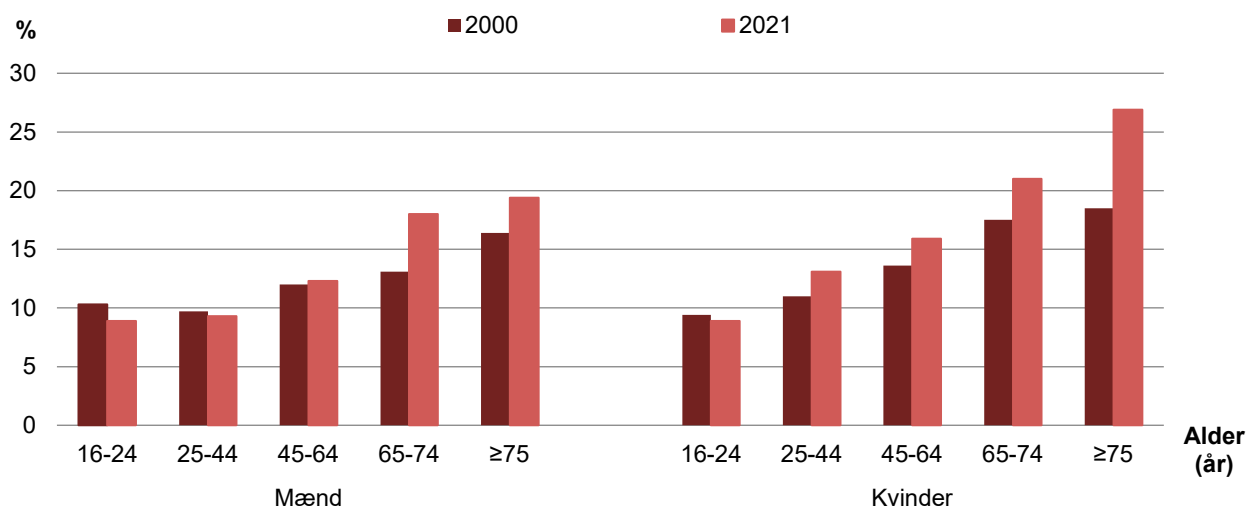
Figur 3.1.2. Andel, der bor i enfamilieshus, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.1.3 viser andelen, der bor i kæde-, gård- eller rækkehus opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Blandt mænd ses der en stigning i forekomsten fra 2000 til 2021 for aldersgrupperne 65-74 år og 75 år eller derover, mens forekomsten for de resterende aldersgrupper stort set er uændret i perioden. Blandt kvinder ses der en stigning fra 2000 til 2021 blandt alle aldersgrupper med undtagelse af aldersgruppen 16-24 år, hvor forekomsten er stort set uændret. Begge år ses der overordnet set en tendens til, at forekomsten stiger med stigende alder blandt både mænd og kvinder.

Figur 3.1.3 Andel, der bor i kæde-, gård- eller rækkehus, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

3.2 Boligens alder

Tabel 3.2.1 viser forekomsten af personer, der bor i en bolig med givne intervaller for byggeår, i 2000 og 2021. Det fremgår af tabellen, at andelen, der bor i en bolig bygget i 1961 eller tidligere, er faldet fra 51,9 % i 2000 til 43,7 % i 2021, mens andelen, der bor i en bolig bygget i 1983 eller senere, er steget fra 12,2 % til 23,3 %.

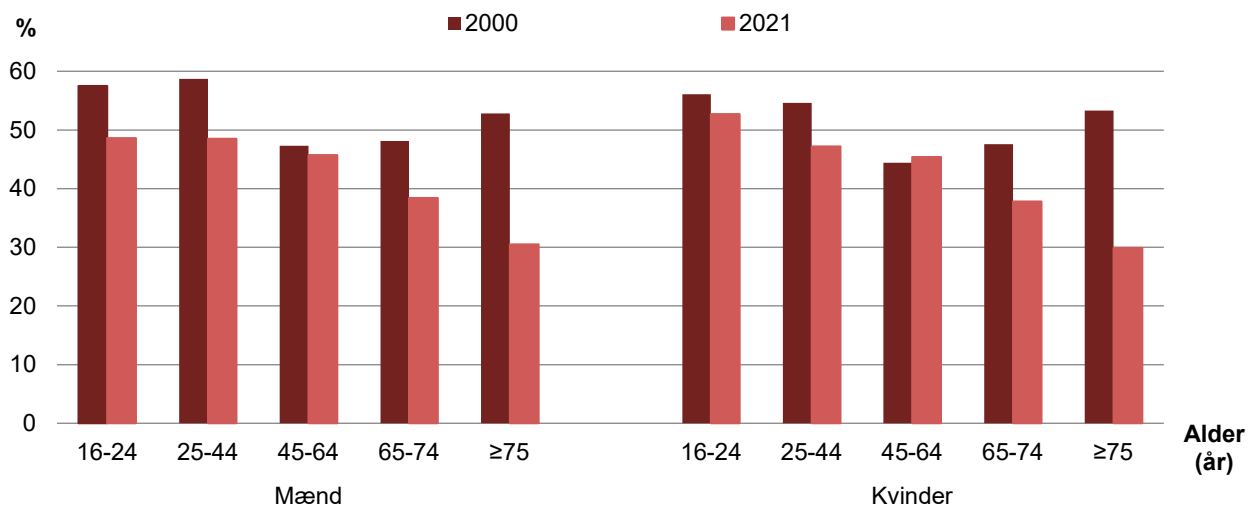
Tabel 3.2.1 Andelen af svarpersoner i boliger i bygget i forskellige perioder. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
≤1961	51,9	8.050	43,7	3.793
1962-1982	35,9	5.909	33,0	3.097
≥1983	12,2	2.026	23,3	2.067
Total	100,0	15.985	100,0	8.957

Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.2.1 viser andelen, der bor i en bolig, der bygget i 1961 eller tidligere opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Det fremgår af figuren, at andelen er faldet fra 2000 til 2021 for langt de fleste aldersgrupper blandt både mænd og kvinder. De eneste undtagelser fra dette mønster ses blandt mænd og kvinder i alderen 45-64-år, hvor andelen er stort set uændrede i perioden. Det fremgår endvidere, at de største andele for både mænd og kvinder i år 2000 ses blandt de 16-24-årige og 25-44-årige og blandt personer på 75 år eller derover. I 2021 ses de største andele ligeledes blandt de 16-24-årige og 25-44-årige, hvorefter andelen falder med stigende alder for begge køn.

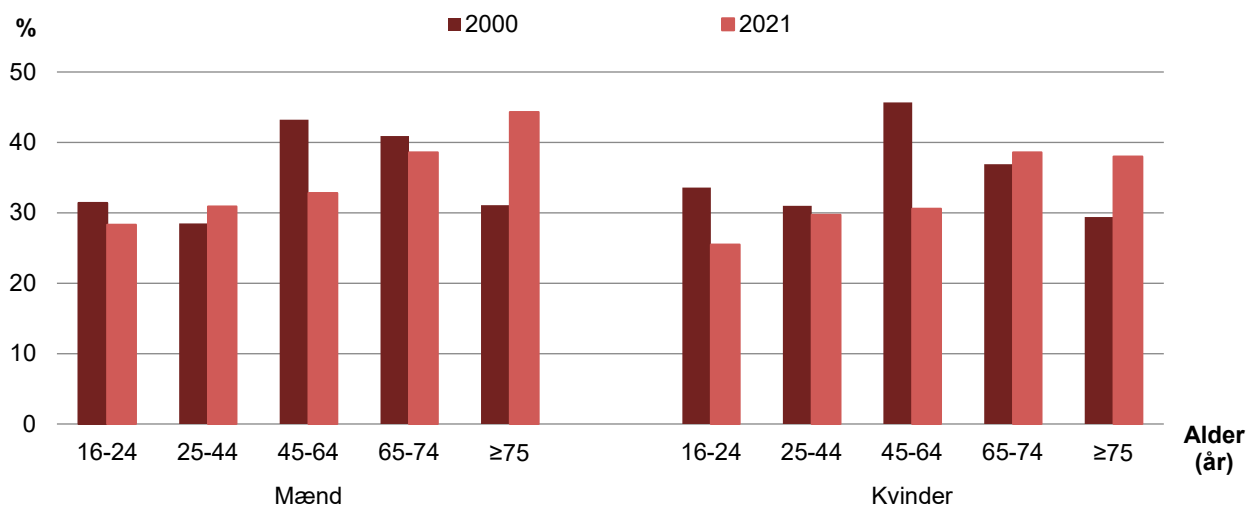
Figur 3.2.1 Andel, der bor i en bolig bygget før 1962, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.2.2 viser andelen, der bor i en bolig bygget i perioden 1962-1982, opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Der ses ikke noget tydeligt mønster i udviklingen fra 2000 til 2021 på tværs af køn og aldersgrupper. Dog ses blandt både mænd og kvinder et fald i andelen fra 2000 til 2021 blandt de 45-64-årige, ligesom der ses en stigning blandt dem på 75 år eller derover. I 2000 ses den største andel for både mænd og kvinder blandt de 45-64-årige, mens andelen i 2021 overordnet set stiger med stigende alder for begge køn.

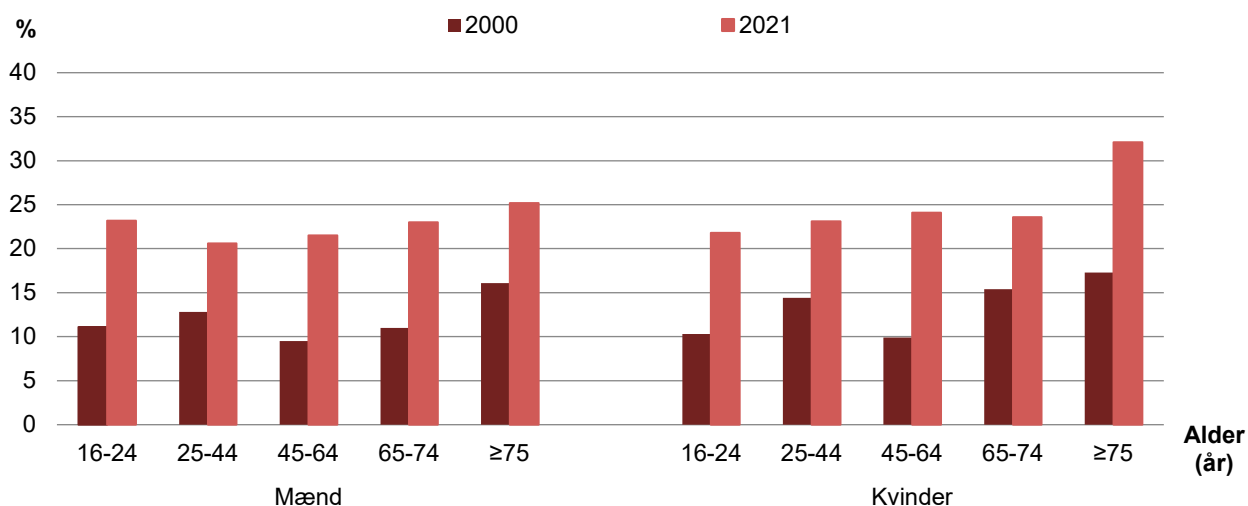
Figur 3.2.2 Andel, der bor i en bolig bygget i perioden 1962-1982, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.2.3 viser andelen, der bor i en bolig bygget efter 1982, opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Det fremgår af figuren, at andelen er steget fra 2000 til 2021 på tværs af køn og aldersgrupper. Endvidere fremgår det, at den største andel forekommer blandt dem på 75 år eller derover blandt både mænd (25,2 %) og kvinder (32,1 %) for begge år.

Figur 3.2.3 Andel, der bor i en bolig bygget efter 1982, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

3.3 Boligens størrelse

Tabel 3.3.1 viser andelen af personer, der bor i en bolig på en given størrelse i 2000 og 2021. Det fremgår af tabellen, at andelen stort set ikke har ændret sig fra 2000 til 2021. Eksempelvis er der både i 2000 og 2021 flest, der bor i en bolig på 50-99 m², henholdsvis 36,9 % og 36,3 %, mens der i begge år er færrest, der bor i en bolig på mindre end 50 m², henholdsvis 4,4 % og 3,4 %.

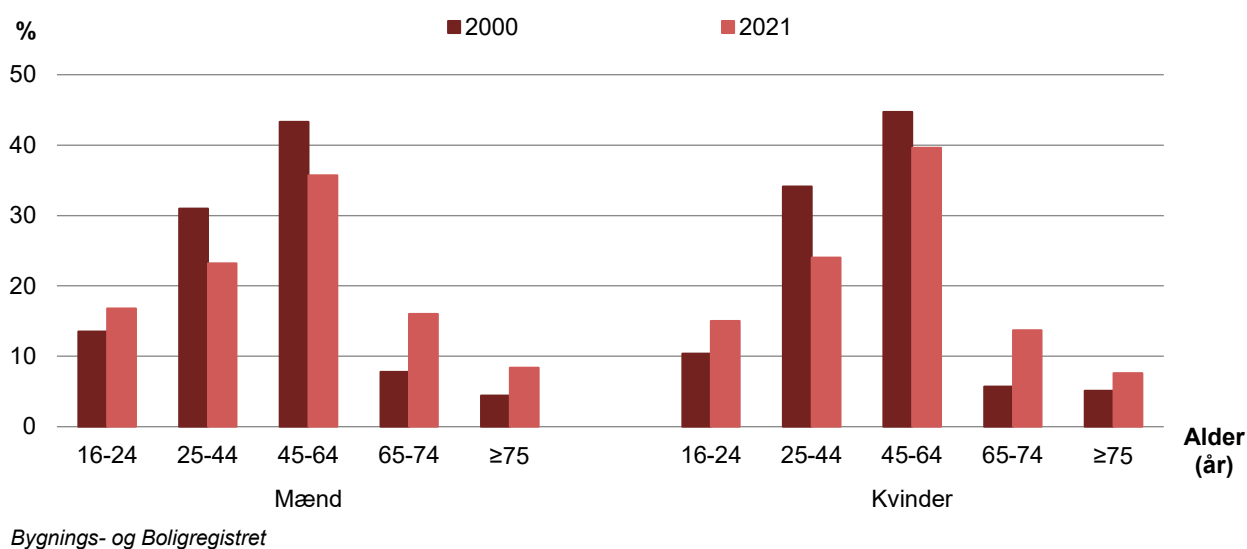
Tabel 3.3.1 Boligens samlede areal i kvadratmeter. 2000 og 2021. Procent.

Kvadratmeter (m ²)	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
<50	4,4	631	3,4	248
50-99	36,9	5.394	36,3	3.547
100-124	18,9	3.013	18,4	2.141
125-175	27,3	4.752	27,5	3.531
≥ 175	12,5	2.251	14,4	1.833
Total	100,0	16.041	100,0	11.300

Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.3.1 viser forekomsten af personer, der bor i en bolig på 175 m² eller mere, opdelt på køn og aldersgrupper i 2000 og 2021. Blandt både mænd og kvinder ses der fra 2000 til 2021 et fald i forekomsten for de 25-44-årige og 45-64-årige, mens der for de resterende aldersgrupper ses en stigning.

Figur 3.3.1 Andel, der bor i en stor bolig (≥ 175 m²), blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



3.4 Boligens ejerforhold

Tabel 3.4.1 viser forekomsten af personer, der bor i henholdsvis ejer- og lejebolig i 2000 og 2021. Der ses et mindre fald i forekomsten, der bor i ejerbolig, fra 2000 (62,4 %) til 2021 (55,6 %), mens der ses en mindre stigning i forekomsten, der bor i lejebolig, fra 37,6 % til 44,4 % i samme periode.

Tabel 3.4.1 Andel af svarpersoner, der bor i ejer- og lejebolig i bolig. 2000 og 2021. Procent.

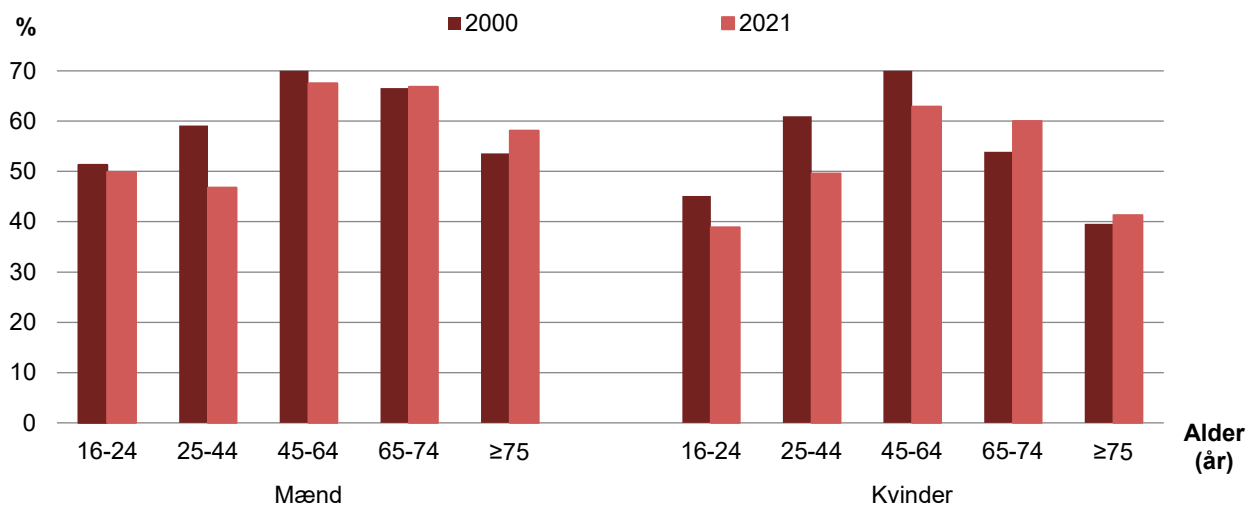
	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Ejer	62,4	10.530	55,6	7.221
Lejer	37,6	5.337	44,4	4.021
Total	100,0	15.867	100,0	8.957

Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.4.1 viser andelen, der bor i en ejerbolig opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Blandt mænd er andelen stort set uændrede inden for de forskellige aldersgrupper fra 2000 til 2021. Dog ses et fald blandt de 25-44-årige fra 59,1 % til 46,8 % i denne periode. Blandt kvinder er andelen fra 2000 til 2021 faldet for de 16-24-årige, 25-44-årige og 45-64-årige, mens den er steget for de 65-74-årige. Blandt kvinder på 75 år eller derover er andelen stort set uændret fra 2000

til 2021. Begge år ses der en tendens til, at andelen stiger frem til 45-64-årsalderen, hvorefter andelen falder med stigende alder blandt både mænd og kvinder.

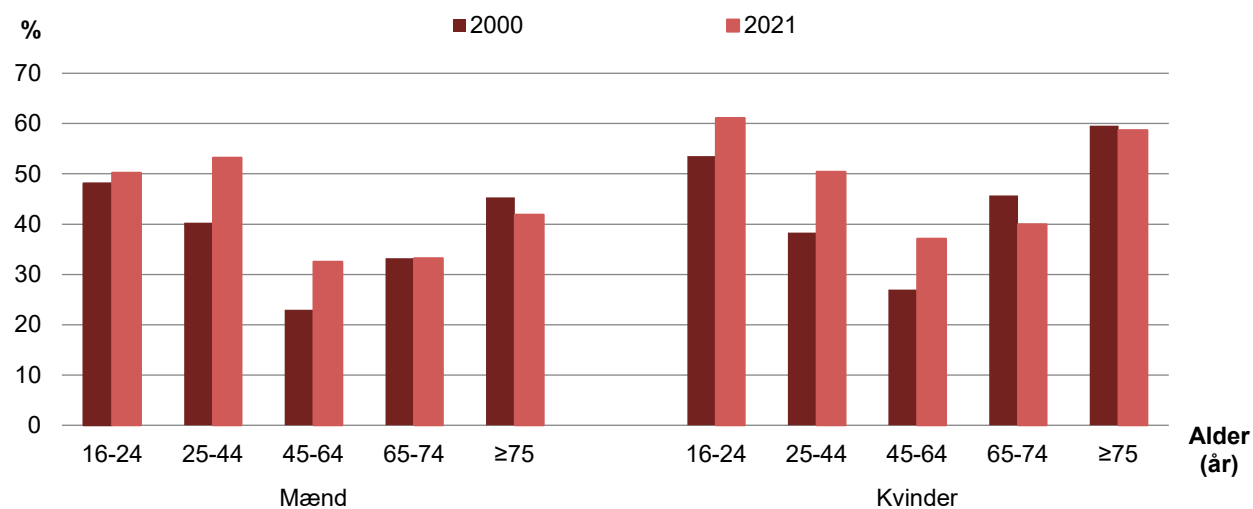
Figur 3.4.1. Andel, der bor i en ejerbolig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

Figur 3.4.2 viser andelen, der bor i en lejebolig opdelt på køn og aldersgrupper for årene 2000 og 2021. Det fremgår af figuren, at andelene blandt mænd i aldersgrupperne fra 25-44 og 45-64 år og kvinder i aldersgrupperne fra 16-24, 25-44 og 45-64 år er steget i perioden, mens der ses et mindre fald blandt mænd på 75 eller derover og kvinder i alderen 65-74 år. Blandt både mænd og kvinder ses den mindste andel i aldersgruppen 45-64 år for begge år.

Figur 3.4.2. Andel, der bor i en lejebolig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Bygnings- og Boligregistret

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der:

- Bor i ejerbolig
- Bor i lejebolig

Tabel 3.4.2. Personer, der bor i ejerbolig.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	62,1	1,32	(1,25;1,40)	15.967
	2021	55,6	1		11.242
Mænd	16-24 år	49,8	0,48	(0,38;0,59)	475
	25-44 år	46,8	0,42	(0,35;0,51)	894
	45-64 år	67,5	1		1.730
	65-74 år	66,8	0,97	(0,81;1,16)	1.054
	≥75 år	58,1	0,67	(0,55;0,81)	790
	Alle mænd	58,4			4.943
Kvinder	16-24 år	38,9	0,38	(0,31;0,45)	654
	25-44 år	49,6	0,58	(0,50;0,68)	1.375
	45-64 år	62,9	1		2.172
	65-74 år	60,0	0,89	(0,75;1,04)	1.172
	≥75 år	41,3	0,41	(0,35;0,49)	926
	Alle kvinder	52,8			6.299
Uddannelse	Grundskole	42,3	0,48	(0,43;0,55)	1.869
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	60,1	1		4.061
	Videregående uddannelse	63,5	1,36	(1,23;1,52)	4.163
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	62,7	1		5.507
	Arbejdsløse	23,8	0,19	(0,14;0,25)	273
	Andre uden for arbejdsmarkedet	37,1	0,29	(0,24;0,36)	521
	Under uddannelse	39,4			999
	Alderspensionister	57,0			3.942
Samlivsstatus	Samboende	68,4	1		7.489
	Enlige	36,3	0,26	(0,23;0,28)	3.753
Boligtype	Etageboliger	13,4	0,01	(0,01;0,02)	3.171
	Enfamilieshus	91,9	1		5.717
	Kæde-, gård- eller rækkehus	35,5	0,05	(0,04;0,06)	1.644
	Landejendom	84,5	0,47	(0,34;0,65)	547
	Andet	39,8			163
Boligens opførelsesår	≤1961	65,9	1		3.785
	1962-1982	82,2	2,41	(2,08;2,80)	3.081
	≥1983	62,2	0,85	(0,75;0,97)	2.055

¹Justeret for køn og alder

Bygnings- og Boligregistret

Køn og alder: I alt bor 55,6 % af befolkningen i en ejerbolig i år 2021. Forekomsten er lidt højere blandt mænd (58,4 %) end blandt kvinder (52,8 %). Dette gælder for alle aldersgrupper med undtagelse af personer mellem 25-44 år, hvor lidt flere kvinder (49,6 %) end mænd (46,8 %) bor i en ejerbolig. For både mænd og kvinder ses de højeste forekomster blandt personer i aldersgrupperne 45-64 år og 65-74 år.

Uddannelse: Andelen af personer, der bor i en ejerbolig, stiger med stigende uddannelsesniveau. Således ses den mindste andel blandt personer med grundskole som højest fuldførte uddannelsesniveau (42,3 %), mens den største andel ses blandt personer med en videregående uddannelse (63,5 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses en lavere forekomst af personer, der bor i en ejerbolig, blandt henholdsvis arbejdsløse (23,8 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (37,1 %) sammenlignet med beskæftigede (62,7 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en mindre andel, der bor i ejerbolig, blandt enlige (68,4 % vs. 36,3 %).

Boligtype: Der er en mindre andel af personer, der bor i en ejerbolig, blandt beboere i etageboliger (13,4 %), kæde-, gård- eller rækkehus (35,5 %) og landejendomme (84,5 %) sammenlignet med beboere i enfamilieshuse (91,1 %).

Boligens opførelsesår: Der er en større andel, der bor i ejerbolig, blandt beboere i huse opført i perioden 1962-1982 (82,2 %) sammenlignet med andelen blandt beboere i huse opført i 1961 eller tidligere (65,9 %). Omvendt ses der en mindre andel blandt beboere i boliger opført i 1983 eller senere (62,2 %).

Udvikling: Forekomsten af personer i befolkningen, der bor i ejerbolig, er faldet fra 62,1 % i år 2000 til 55,6 % i 2021.

Tabel 3.4.3. Personer, der bor i lejebolig.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	37,3	0,74	(0,70;0,78)	15.967
	2021	44,4	1		11.242
Mænd	16-24 år	50,2	2,09	(1,68;2,60)	475
	25-44 år	53,2	2,36	(1,97;2,83)	894
	45-64 år	32,5	1		1.730
	65-74 år	33,2	1,03	(0,86;1,24)	1.054
	≥75 år	41,9	1,50	(1,24;1,82)	790
	Alle mænd	41,6			4.943
Kvinder	16-24 år	61,1	2,66	(2,20;3,21)	654
	25-44 år	50,4	1,72	(1,48;2,01)	1.375
	45-64 år	37,1	1		2.172
	65-74 år	40,0	1,13	(0,96;1,33)	1.172
	≥75 år	58,7	2,41	(2,04;2,85)	926
	Alle kvinder	47,2			6.299
Uddannelse	Grundskole	57,7	2,07	(1,83;2,34)	1.869
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	39,9	1		4.061
	Videregående uddannelse	36,5	0,73	(0,66;0,82)	4.163
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	37,3	1		5.507
	Arbejdsløse	76,2	5,23	(3,96;6,91)	273
	Andre uden for arbejdsmarkedet	62,9	3,41	(2,77;4,22)	521
	Under uddannelse	60,6			999
	Alderspensionister	43,0			3.942
Samlivsstatus	Samboende	31,6	1		7.489
	Enlige	63,7	3,90	(3,53;4,32)	3.753
Boligtype	Etageboliger	86,6	70,97	(60,48;83,26)	3.171
	Enfamilieshus	8,1	1		5.717
	Kæde-, gård- eller rækkehus	64,5	20,64	(17,54;24,27)	1.644
	Landejendom	15,5	2,12	(1,54;2,91)	547
	Andet	60,2			163
Boligens opførelsesår	≤1961	34,1	1		3.785
	1962-1982	17,8	0,41	(0,36;0,48)	3.081
	≥1983	37,8	1,17	(1,03;1,34)	2.055

¹Justeret for køn og alder

Bygnings- og Boligregistret

Køn og alder: I alt bor 44,4 % af befolkningen i en lejebolig i år 2021. Andelen er lidt mindre blandt mænd (41,6 %) end blandt kvinder (47,2 %). Dette gælder for alle aldersgrupper med undtagelse af personer mellem 25-44, hvor lidt flere mænd (53,2 %) end kvinder (50,4 %) bor i en lejebolig.

Uddannelse: Forekomsten af personer, der bor i en lejebolig, falder med stigende uddannelsesniveau. Således ses den højeste forekomst blandt personer med grundskole som højest fuldførte uddannelsesniveau (57,7 %), mens den laveste forekomst ses blandt personer med en videregående uddannelse (36,5 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses en højere forekomst af personer, der bor i en lejebolig, blandt henholdsvis arbejdsløse (76,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (62,9 %) sammenlignet med beskæftigede (37,3 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en større andel blandt enlige, der bor i lejebolig (31,6 % vs. 63,7 %).

Boligtype: Der er en større andel, der bor i en lejebolig, blandt beboere i etageboliger (86,6 %) og kæde-, gård- eller rækkehuse (64,5 %) samt landejendomme (15,5%) sammenlignet med beboere i enfamiliehuse (8,1 %).

Boligens opførelsesår: Der er en mindre andel, der bor i lejebolig, blandt beboere i huse opført i perioden 1962-1982 (17,8 %) sammenlignet med andelen blandt beboere i huse opført i 1961 eller tidligere (34,1 %). Omvendt ses der en større andel blandt beboere i boliger opført i 1983 eller senere (37,8 %).

Udvikling: Andelen, der bor i lejebolig, er steget fra 37,3 % i 2000 til 44,4 % i 2021.

3.5 Boligens tagbelægning

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der:

- Bor i en bolig med built-up (fladt tag)
- Bor i en bolig med tag af fibercement, inklusive asbest

Tabel 3.5.1. Personer, der bor i en bolig med fladt tag.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	6,2	1,08	(0,95;1,23)	15.986
	2021	5,8	1		8.959
Mænd	16-24 år	4,9	1,01	(0,57;1,79)	367
	25-44 år	7,8	1,66	(1,09;2,52)	657
	45-64 år	4,8	1		1.445
	65-74 år	4,3	0,89	(0,58;1,36)	907
	≥75 år	5,5	1,15	(0,74;1,79)	637
	Alle mænd	5,5			4.013
Kvinder	16-24 år	7,0	1,68	(1,07;2,64)	488
	25-44 år	6,9	1,66	(1,14;2,42)	1.011
	45-64 år	4,3	1		1.797
	65-74 år	5,5	1,31	(0,89;1,94)	965
	≥75 år	8,0	1,94	(1,31;2,89)	685
	Alle kvinder	6,0			4.946
Uddannelse	Grundskole	5,2	0,87	(0,61;1,25)	1.430
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	5,6	1		3.304
	Videregående uddannelse	6,1	1,04	(0,82;1,31)	3.361
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	5,4	1		4.498
	Arbejdsløse	6,3	1,13	(0,51;2,51)	171
	Andre uden for arbejdsmarkedet	6,3	1,33	(0,79;2,24)	364
	Under uddannelse	7,2			732
	Alderspensionister	5,7			3.194
Samlivsstatus	Samboende	4,8	1		6.401
	Enlige	7,5	1,65	(1,29;2,10)	2.558
Boligens ejerforhold	Ejer	4,3	1		6.894
	Lejer	8,9	2,06	(1,65;2,56)	2.029
Boligtype	Etageboliger	12,8	4,91	(3,80;6,34)	1.406
	Enfamilieshus	2,8	1		5.717
	Kæde-, gård- eller rækkehus	10,1	3,79	(2,88;4,99)	1.131
	Landejendom	0,4	0,14	(0,04;0,45)	545
	Andet	11,9			160
Boligens opførelsesår	≤1961	1,1	1		3.793
	1962-1982	11,5	12,04	(8,38;17,31)	3.097
	≥1983	6,2	6,05	(4,09;8,94)	2.067

¹Justeret for køn og alder

Bygnings- og Boligregistret

Køn og alder: I alt bor 5,8 % af befolkningen i en bolig med fladt tag i år 2021. Andelen er lidt mindre blandt mænd (5,5 %) end blandt kvinder (6,0 %). Blandt mænd ses den største andel blandt de 25-44-årige (7,8 %), mens den største andel blandt kvinder ses blandt dem på 75 år eller derover.

Uddannelse: Der ses ikke væsentlige forskelle i forekomsten af personer, der bor i en bolig med fladt tag, blandt personer med henholdsvis grundskole (5,2 %), erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (5,6 %) og videregående uddannelse (6,1 %) som højest fuldførte uddannelsesniveau.

Erhvervsmæssig stilling: Blandt arbejdsløse (6,3 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (6,3 %) er der en lidt større andel, der bor i en bolig med fladt tag, sammenlignet med andelen blandt beskæftigede (5,4 %). Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, ses der dog ingen forskel i forekomsten.

Samlivsstatus: Der er en højere forekomst af personer, der bor i en bolig med fladt tag, blandt enlige (7,5 %) sammenlignet med samboende (4,8 %).

Boligens ejerforhold: Sammenlignet med andelen af personer, der bor i en bolig med fladt tag, blandt beboere i en ejerbolig (4,3 %), ses der en højere forekomst blandt beboere i en lejebolig (8,9 %).

Boligtype: Der ses en højere forekomst af personer, der bor i en bolig med fladt tag, blandt beboere i etageboliger (12,8 %) og kæde-, gård- eller rækkehuse (10,1 %) sammenlignet med beboere i enfamiliehuse (2,8 %). Blandt beboere i landejendomme (0,4 %) er forekomsten lavere.

Boligens opførelsesår: Sammenlignet med forekomsten af personer, der bor i en bolig med fladt tag, blandt beboere i huse opført før 1961 (1,1 %) ses der en højere forekomst blandt beboere i huse opført i perioden 1961-1982 (11,5 %) og 1983 eller senere (6,2 %).

Udvikling: Forekomsten af personer i befolkningen, der bor i en bolig med fladt tag, er stort set uændret fra 2000 (6,2 %) til 2021 (5,8 %).

Tabel 3.5.2. Personer, der bor i en bolig med tag af fibercement, inklusive asbest.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	43,4	1,42	(1,34;1,51)	15.986
	2021	35,6	1		8.959
Mænd	16-24 år	32,5	0,85	(0,66;1,09)	367
	25-44 år	32,5	0,85	(0,69;1,04)	657
	45-64 år	36,2	1		1.445
	65-74 år	40,2	1,18	(0,99;1,41)	907
	≥75 år	40,6	1,20	(0,98;1,47)	637
	Alle mænd	36,0			4.013
Kvinder	16-24 år	31,5	0,84	(0,67;1,06)	488
	25-44 år	35,0	0,99	(0,83;1,18)	1.011
	45-64 år	35,3	1		1.797
	65-74 år	39,1	1,18	(0,99;1,40)	965
	≥75 år	33,2	0,91	(0,75;1,11)	685
	Alle kvinder	35,1			4.946
Uddannelse	Grundskole	40,7	1,10	(0,95;1,26)	1.430
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	38,8	1		3.304
	Videregående uddannelse	30,4	0,69	(0,62;0,78)	3.361
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	34,6	1		4.498
	Arbejdsløse	35,5	1,06	(0,74;1,52)	171
	Andre uden for arbejdsmarkedet	34,8	0,99	(0,77;1,27)	364
	Under uddannelse	33,1			732
	Alderspensionister	38,4			3.194
Samlivsstatus	Samboende	37,0	1		6.401
	Enlige	32,8	0,86	(0,76;0,97)	2.558
Boligens ejerforhold	Ejer	39,6	1		6.894
	Lejer	26,0	0,54	(0,48;0,61)	2.029
Boligtype	Etageboliger	25,4	0,50	(0,43;0,58)	1.406
	Enfamilieshus	40,9	1		5.717
	Kæde-, gård- eller rækkehus	21,1	0,38	(0,32;0,44)	1.131
	Landejendom	46,9	1,29	(1,06;1,57)	545
	Andet	32,8			160
Boligens opførelsesår	≤1961	37,8	1		3.793
	1962-1982	53,5	1,85	(1,66;2,06)	3.097
	≥1983	5,9	0,10	(0,08;0,12)	2.067

¹Justeret for køn og alder

Bygnings- og Boligregistret

Køn og alder: I alt bor 35,6 % af befolkningen i en bolig med tag af fibercement i år 2021. Andelen er en lille smule større blandt mænd (36,0 %) end blandt kvinder (35,1 %). Blandt mænd ses der en overordnet tendens til, at andelen stiger med stigende alder. Således ses den laveste andel blandt de 16-24-årige (32,5 %), mens den største andel ses blandt dem på 75 år eller derover (40,6 %). Blandt kvinder ses et lignende mønster, hvor den mindste andel ses blandt de 16-24-årige (31,5 %), og den største andel ses blandt de 65-74-årige (39,1 %). Dog ligger andelen for kvinder i alderen 75 år eller derover på 33,2 %.

Uddannelse: Der ses kun mindre forskelle i forekomsten af personer, der bor i en bolig med tag af fibercement, blandt personer med henholdsvis grundskole (40,7 %) og erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (38,8 %) som højest fuldførte uddannelsesniveau. Sammenlignet med personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelsesniveau ses der en lavere forekomst blandt personer med en videregående uddannelse (30,4 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ikke væsentlige forskel i forekomsten af personer, der bor i en bolig med tag af fibercement, blandt henholdsvis beskæftigede (34,6 %), arbejdsløse (35,5 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (34,8 %).

Samlivsstatus: Der ses en lavere forekomst af personer, der bor i en bolig med tag af fibercement, blandt enlige (32,8 %) sammenlignet med samboende (37,0 %).

Boligens ejerforhold: Sammenlignet med andelen af personer, der bor i en bolig med tag af fibercement, blandt beboere i en ejerbolig (39,6 %), ses der en mindre andel blandt beboere i en lejebolig (26,0 %).

Boligtype: Der ses en lavere forekomst af personer, der bor i en bolig med tag af fibercement, blandt beboere i etageboliger (25,4 %) og kæde-, gård- eller rækkehuse (21,1 %) sammenlignet med beboere i enfamilieshuse (40,9 %). Blandt beboere i landejendomme (46,9 %) er forekomsten højere.

Boligens opførelsesår: Sammenlignet med forekomsten af personer, der bor i en bolig med tag af fibercement, blandt beboere i huse opført før 1961 (37,8 %) ses der en højere forekomst blandt beboere i huse opført i perioden 1961-1982 (53,5 %). Blandt beboere i huse opført i 1983 eller senere er forekomsten lavere (5,9 %).

Udvikling: Forekomsten af personer i befolkningen, der bor i en bolig med tag af fibercement, er faldet fra 43,4 % i år 2000 til 35,6 % i 2021.

Referencer

1. Howden-Chapman, P. Housing standards: a glossary of housing and health. *J Epidemiol Community Health*. 2004; 58(3):162-8
2. Lejeloven. [<https://www.lejeloven.dk/lejer/vedligeholdelse>]
3. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Bygningsreglementet [<https://historisk.bygningsreglementet.dk/tidligerebyggreg/0/40>]
4. Klebe S, Leigh J, Henderson DW, Nurminen M. Asbestos, Smoking and Lung Cancer: An Update. *Int J Environ Res Public Health*. 2019;17(1).
5. BYG-ERFA blad (47) 09 08 10 [<https://byg-erfa.dk/afvandingsforhold>]
6. Christensen G. The Building and Housing Register. *Scandinavian journal of public health*. 2011;39(7 Suppl):106-8.

4 Boligforhold

Indeklimaet i boligen kan bidrage med betydelige miljøpåvirkninger i dagligdagen og således have stor betydning for beboernes sundhed og trivsel (1). Et dårligt indeklima kan blandt andet medføre træthed, hovedpine og irritation af slimhinder i øjne, næse og luftveje (1). Endvidere er indeklimaforurening forbundet med en øget risiko for udvikling og forværring af astma, allergi, luftvejsinfektioner, KOL, lungekræft og hjertekarsygdomme (2).

Kvaliteten af indeklimaet i boligen afhænger blandt andet af boligforhold, såsom eksempelvis opvarmingskilder, mulighed for udluftning, fugtforhold og gulvbelægning (3).

Brug af kakkelovn, brændeovn, pejs, oliepejs eller gasovn til opvarmning af boligen kan bidrage til indendørs partikelforurening samt forurening med kulilte og kvælstofilter, hvilket er forbundet med en række negative helbredseffekter (3, 4). Eksempelvis estimeres det, at omkring 550 mennesker dør for tidligt hvert år i Danmark som følge af partikelforurening fra brændeovne og anden træfyring (5).

Ud over de nævnte opvarmingskilder kan madlavning også bidrage til partikelforurening af indeklimaet (6). Madlavning kan ligeledes øge luftfugtigheden indendørs, hvilket kan forværre problemer med skimmelsvamp og husstøvmider, idet skimmelsvampe vokser på fugtige overflader og husstøvmider trives i fugtige miljøer (1). Endvidere kan en høj luftfugtighed i boligen bidrage til nedbrydning af boligens byggematerialer, hvilket kan forurene den indendørs luft yderligere (7). Væsentlige kilder til fugt i boligen udgøres ud over madlavning også af blandt andet badning samt vask og tørring af tøj indendørs (7). Forekomst af fugtskjolder eller mugpletter på de indendørs overflader i boligen vil typisk være tegn på uheldige luftfugtighedsforhold (7).

Ventilation og udluftning i boligen er afgørende for at fjerne eller reducere indendørs luftforurening samt holde luftfugtigheden nede (8). Dermed har ventilationsmulighederne i boligen, herunder særligt i badeværelse og køkken, stor betydning for indeklimaet. Samtidig er det dog værd at bemærke, at forurening fra trafik og industri i udeluften ligeledes kan bidrage til forurening indendørs med den tilførte luft udefra (3).

Også gulvbelægningen i boligen kan have betydning for indeklimaet, idet eksempelvis tæppebelægning kan medføre en øget forekomst af husstøvmider (9).

I dette kapitel beskrives forekomsten af særlige opvarmingskilder i boligen, udluftningsmuligheder i badeværelse og køkken samt fugtskader og gulvbelægning.

Særlige opvarmingskilder er i denne undersøgelse blevet belyst ved at spørge respondenterne om, hvorvidt de har en kakkelovn, brændeovn eller pejs i boligen. I 2021 er respondenterne ligeledes blevet spurgt til, om de har en flytbar varmekilde som f.eks. oliepejs eller gasovn i boligen.

For at belyse forekomsten af fugtskader i boligen er respondenterne blevet spurgt til, hvorvidt de har fugtskjolder eller mugpletter på vægge, lofter eller gulve i boligen. Hertil er svarkategorierne i 2021 følgende: 'Ja, med en samlet udbredelse på 50 x 50 cm eller mere', 'Ja, med en samlet udbredelse på mellem 20 x 30 cm (et A4-ark) og 50 x 50 cm', 'Ja, men kun med en samlet udbredelse på mindre end 20 x 30 cm' og 'Nej, har hverken fugtskjolder eller mugpletter'. I 2000 er svarkategorierne formuleret således: 'Ja, med en samlet udbredelse på 50 x 50 cm eller mere', 'Ja,

men kun med en mindre samlet udbredelse' og 'Nej, har hverken fugtskjolder eller mugpletter'. Se kapitlet Metode for information om forskellene på de to dataindsamlinger.

Ventilationsmuligheder er blevet belyst ved at spørge respondenterne om, hvilke af de oplyste ventilationsmuligheder de har i boligen. De oplyste ventilationsmuligheder er 'Vindue eller dør ud til det fri fra badeværelse', 'Udluftningsventil eller åbning i væg, loft eller vinduesramme i badeværelse' og 'Emhætte over komfur', hvortil respondenterne kunne sætte kryds ved enten 'Ja' eller 'Nej' ud for hver ventilationsmulighed.

Respondenterne er endvidere blevet spurgt ind til, hvilken gulvbelægning der er i det rum, de henholdsvis benytter til at sove i og opholder sig mest i, når de er vågne. Her kunne respondenterne sætte kryds ved følgende svarkategorier: 'Trægulv', 'Gulv belagt med vinyl, linoleum eller kork', 'Fast tæppe (væg-til-væg) eller et stort tungt tæppe', 'Flere løse tæpper' og 'Andet, f.eks. fliser, terazzo eller klinker'.

Endeligt er forekomsten af fjernvarme og varmepumper blevet belyst på baggrund af oplysninger fra Bygnings- og Boligregistret.

Som beskrevet i kapitlet Metode forekommer der visse metodemæssige forskelle i forbindelse med dataindsamlingen i henholdsvis 2000 og 2021, hvilket kan have påvirket resultaterne. Endvidere er data i 2021 indsamlet i en periode, hvor der i forbindelse med håndteringen af COVID-19-pandemien var indført en række midlertidige tiltag og restriktioner i Danmark, hvilket ligeledes kan have påvirket resultaterne.

4.1 Særlige opvarmningskilder

Tabel 4.1.1. viser forekomsten af kakkelovn, brændeovn og pejs i 2000 og 2021 samt flytbare varmekilder i år 2021. Andelen, der bruger kakkelovn, brændeovn og pejs, er mindre i år 2021 end i år 2000 (24,4 % vs. 20,6 %). Fra 2000 til 2021 er andelen, der bruger kakkelovn, brændeovn og pejs, faldet i aldersgrupperne 25-44 og 45-64 år blandt mænd og aldersgrupperne 16-24, 25-44 og 45-64 år blandt kvinder, mens den er steget i de ældste aldersgrupper blandt både mænd og kvinder.

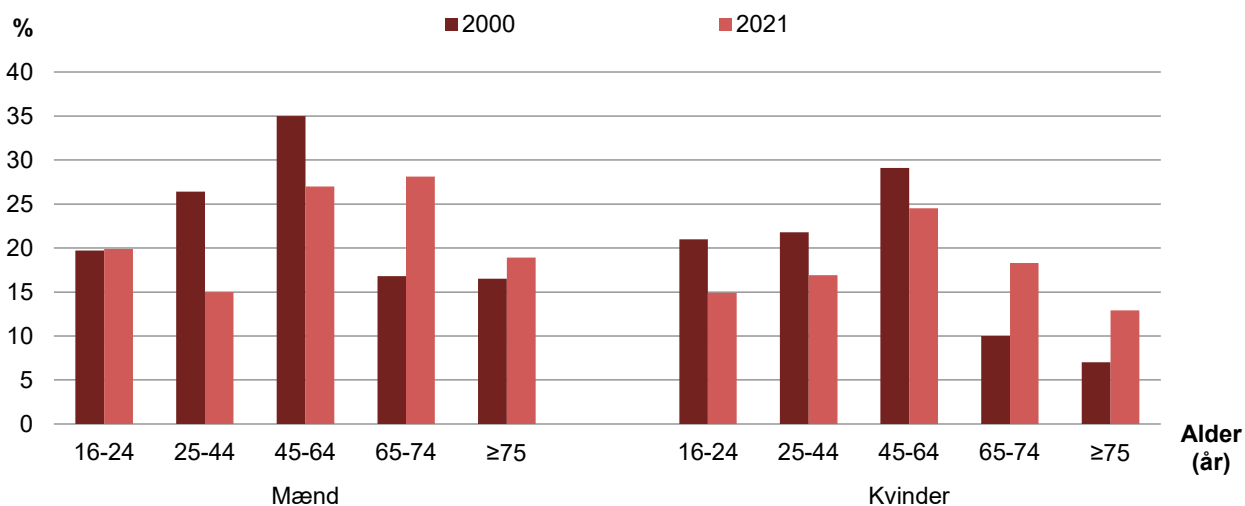
Tabel 4.1.1 Andel, der bruger følgende opvarmningskilder. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Kakkelovn/brændeovn/pejs	24,4	3.623	20,6	10.350
Flytbare varmekilder som f.eks. oliepejs eller gasovn	n.a.	n.a.	2,4	10.350

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

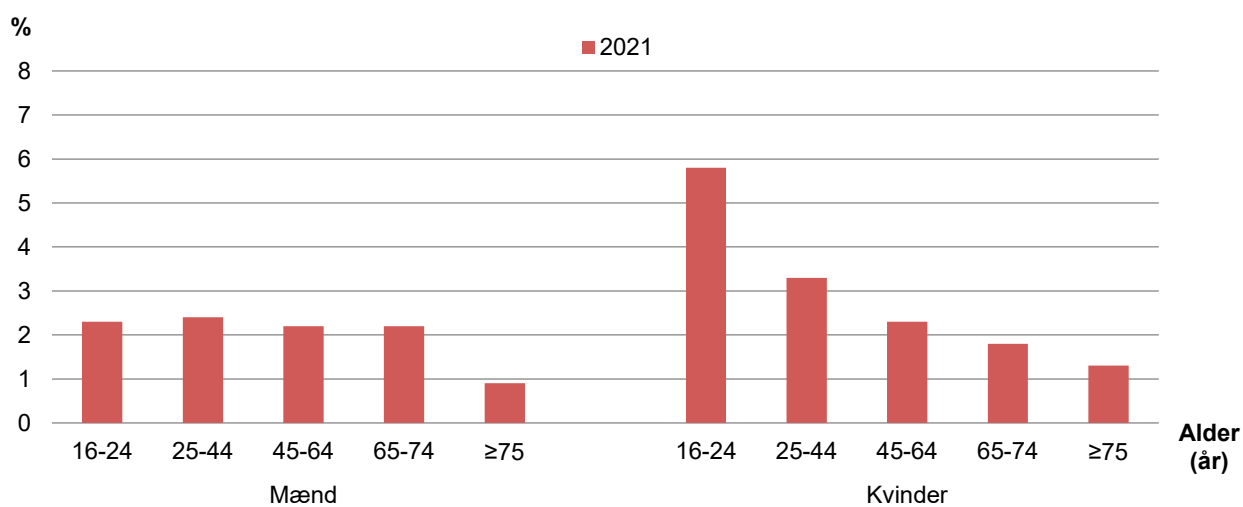
Andelen af befolkningen, der bruger en flytbar varmekilde, er lille (2,4 %). I figur 4.1.2 ses, at andelen er lidt højere blandt 16-24-årige og 25-44-årige kvinder end blandt de øvrige aldersgrupper. Blandt mænd ses ingen forskel mellem aldersgrupperne.

Figur 4.1.1 Andel, der bruger kakkelovn, brændeovn eller pejs som opvarmningskilde i deres bolig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 4.1.2 Andel, der bruger en flytbarvarmekilde, f.eks. oliepejs eller gasovn som opvarmingskilde i deres bolig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der i 2021 har fjernvarme som primær opvarmingskilde.

Tabel 4.1.2 Personer, der har fjernvarme som primær opvarmingskilde.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	53,6	0,89	(0,84; 0,95)	16.041
	2021	56,0	1		8.959
Mænd	16-24 år	55,3	1,15	(0,91; 1,46)	367
	25-44 år	62,9	1,58	(1,30; 1,94)	657
	45-64 år	51,7	1		1.445
	65-74 år	51,1	0,98	(0,82; 1,16)	907
	≥75 år	53,9	1,09	(0,90; 1,33)	637
	Alle mænd	55,0			4.013
Kvinder	16-24 år	66,0	1,88	(1,51; 2,33)	488
	25-44 år	60,0	1,45	(1,23; 1,72)	1.011
	45-64 år	50,9	1		1.797
	65-74 år	53,8	1,12	(0,95; 1,33)	965
	≥75 år	62,7	1,62	(1,34; 1,96)	685
	Alle kvinder	57,1			4.946
Uddannelse	Grundskole	56,3	1,17	(1,02; 1,34)	1.430
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	51,6	1		3.304
	Videregående uddannelse	58,8	1,28	(1,15; 1,43)	3.361
Erhvervs mæssig stilling	Beskæftigede	54,6	1		4.498
	Arbejdsløse	64,3	1,44	(1,01; 2,06)	171
	Andre uden for arbejdsmarkedet	58,1	1,25	(0,98; 1,59)	364
	Under uddannelse	62,8			732
	Alderspensionister	55,0			3.194
Samlivsstatus	Samboende	52,4	1		6.401
	Enlige	62,8	1,52	(1,36; 1,71)	2.558
Boligens ejerforhold	Ejer	46,7	1		6.894
	Lejer	78,1	3,92	(3,45; 4,45)	2.029
Boligtype	Etageboliger	91,3	11,06	(8,96; 13,66)	1.406
	Enfamilieshus	47,9	1		5.717
	Kæde-, gård- eller rækkehus	67,9	2,29	(1,97; 2,65)	1.131
	Landejendom	2,0	0,02	(0,01; 0,04)	545
	Andet	39,3			160
Boligens opførelsesår	≤1961	52,1	1		3.793
	1962-1982	58,7	1,34	(1,20; 1,49)	3.097
	≥1983	59,5	1,37	(1,21; 1,54)	2.067

¹Justeret for køn og alder

Bygnings- og Boligregistret

Køn og alder: I alt har 56,0 % af befolkningen fjernvarme i 2021. Andelen er lidt mindre blandt mænd (55,0 %) end blandt kvinder (57,1 %). For kvinderne gælder, at der er en større andel af 16-24-årige (66,0 %), 25-44-årige (60,0 %) samt 75-årige eller derover (62,7 %), der har fjernvarme, sammenlignet med kvinder mellem 45-64 år (50,9 %). Blandt mændene ses en større andel af personer, der har fjernvarme i boligen, blandt de 25-44-årige (62,9 %) sammenlignet med de 45-64-årige (51,7 %).

Uddannelse: Forekomsten af fjernvarme som den primære opvarmingskilde er højere blandt personer med grundskole (56,3 %) og videregående uddannelse (58,8 %) sammenlignet med personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (51,6 %).

Erhvervsmæssig stilling: Andelen af personer med fjernvarme er større blandt arbejdsløse (64,3 %) sammenlignet med folk i beskæftigelse (54,6 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en større andel blandt enlige, der har fjernvarme (52,4 % vs. 62,8 %).

Boligens ejerforhold: Forekomsten af fjernvarme er højere blandt personer, der bor i lejebolig, (78,1 %) sammenlignet med personer, der bor i ejerbolig (46,7 %).

Boligtype: Forekomsten af fjernvarme er højere blandt personer, der bor i etagebolig (91,3 %) og rækkehus (67,9 %), sammenlignet med folk, der bor i et enfamilieshus (47,9 %). Andelen er lavest blandt personer, der bor på en landejendom (2,0 %).

Boligens opførelsesår: Andelen af personer med fjernvarme er større blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i perioden 1962-1982 (58,7 %) og efter 1982 (59,5 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger, der er bygget før 1962 (52,1 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en mindre stigning i forekomsten af personer, der bor i boliger med fjernvarme fra 53,6 % til 56,0 %.

Tabel 4.1.3 Personer, der har varmepumpe som primær opvarmingskilde.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	0,6	0,09	(0,07; 0,11)	16.041
	2021	6,2	1		8.959
Mænd	16-24 år	6,6	0,94	(0,59; 1,48)	367
	25-44 år	7,0	1,00	(0,68; 1,45)	657
	45-64 år	7,0	1		1.445
	65-74 år	5,9	0,83	(0,59; 1,17)	907
	≥75 år	5,1	0,71	(0,47; 1,08)	637
	Alle mænd	6,5			4.013
Kvinder	16-24 år	4,2	0,56	(0,35; 0,91)	488
	25-44 år	6,7	0,92	(0,66; 1,28)	1.011
	45-64 år	7,2	1		1.797
	65-74 år	5,8	0,79	(0,56; 1,10)	965
	≥75 år	2,8	0,37	(0,22; 0,61)	685
	Alle kvinder	5,9			4.946
Uddannelse	Grundskole	4,4	0,69	(0,51; 0,93)	1.430
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	6,7	1		3.304
	Videregående uddannelse	7,0	1,01	(0,81; 1,26)	3.361
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	7,3	1,00		4.498
	Arbejdsløse	5,0	0,67	(0,32; 1,41)	171
	Andre uden for arbejdsmarkedet	5,9	0,79	(0,46; 1,35)	364
	Under uddannelse	4,6			732
	Alderspensionister	5,0			3.194
Samlivsstatus	Samboende	7,0	1		6.401
	Enlige	4,8	0,68	(0,53; 0,87)	2.558
Boligens ejerforhold	Ejer	7,9	1		6.894
	Lejer	2,1	0,25	(0,18; 0,36)	2.029
Boligtype	Etageboliger	0,3	0,04	(0,02; 0,09)	1.406
	Enfamilieshus	7,2	1		5.717
	Kæde-, gård- eller rækkehus	2,7	0,37	(0,24; 0,57)	1.131
	Landejendom	20,4	3,29	(2,54; 4,26)	545
	Andet	13,5			160
Boligens opførelsesår	≤1961	6,6	1		3.793
	1962-1982	3,9	0,58	(0,45; 0,74)	3.097
	≥1983	8,8	1,41	(1,14; 1,75)	2.067

¹Justeret for køn og alder

Bygnings- og Boligregistret

Køn og alder: I alt har 6,2 % af befolkningen en varmepumpe i 2021. Blandt kvinder er der en mindre andel i aldersgruppen 75 år eller derover, der har varmepumpe (2,8 %), sammenlignet med kvinder 45-64 år (7,2 %). For mændene er der ingen forskel blandt aldersgrupperne.

Uddannelse: Forekomsten af varmepumper er lavere blandt personer med grundskole (4,4 %) sammenlignet med personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (6,7 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen forskel på tværs af erhvervsmæssig stilling.

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en mindre andel, der har varmepumpe, blandt enlige (7,0 % vs. 4,8 %).

Boligens ejerforhold: Forekomsten af varmepumper er lavere blandt personer, der bor i lejebolig (2,1 %), sammenlignet med personer, der bor i ejerbolig (7,9 %).

Boligtype: Forekomsten af varmepumper er lavere blandt personer, der bor i etagebolig (0,3 %) og rækkehus (2,7 %), og højere blandt personer, der bor på en landejendom (20,4 %), sammenlignet med folk, der bor i et enfamilieshus (7,2 %).

Boligens opførelsesår: Andelen af personer med varmepumpe er mindre blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i perioden 1962-1982 (3,9 %), og større blandt personer, der bor i boliger bygget efter 1982 (8,8 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger der er bygget før 1962 (6,6 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stor stigning i forekomsten er personer der bor i boliger med varmepumpe fra 0,6% % til 6,2 %.

4.2 Ventilationsmuligheder i køkken og badeværelse

Tabel 4.2.1 viser forekomsten af personer med forskellige typer af ventilationsmuligheder i badeværelse og køkken i 2000 og 2021. I 2021 er der i alt 75,8 % af befolkningen, der har et vindue eller en dør til det fri i badeværelset. Dette er en højere forekomst end i år 2000, hvor 69,4 % havde denne ventilationsmulighed. Ligeledes er forekomsten af personer med en udluftningsventil eller åbning i væg, loft eller vindueskarm højere i år 2021 (87,5 %) end i år 2000 (54,0 %). I 2021 er der i alt 92,2 %, der har en emhætte over komfuret. Dette er ligeledes en større andel end i 2000, hvor 80,2 % af befolkningen havde en emhætte. For alle tre ventilationsmuligheder er der altså sket en stigning i forekomsten.

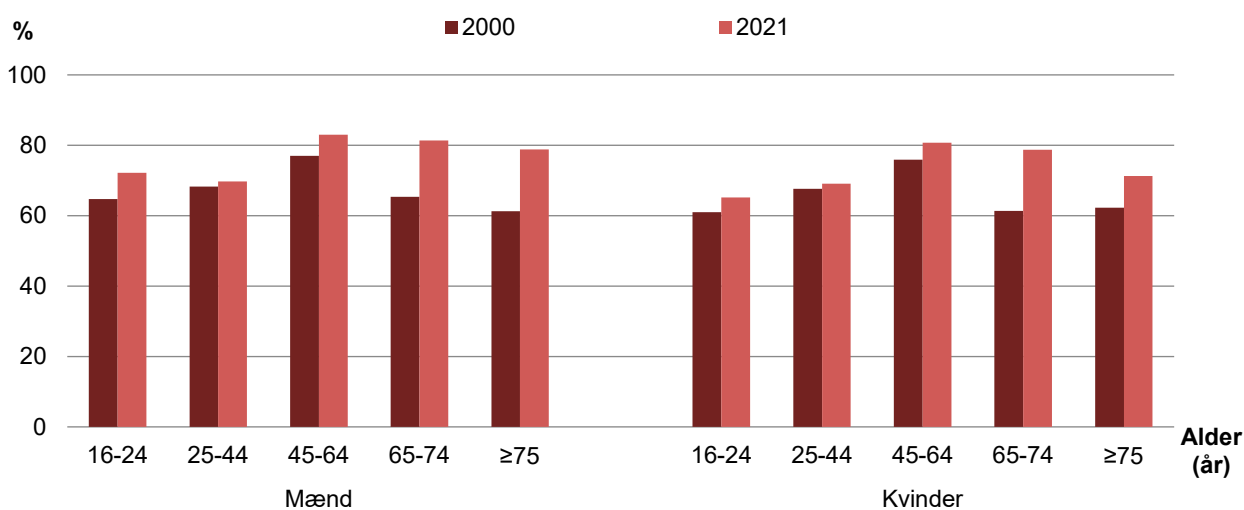
Tabel 4.2.1 Andel med følgende ventilationsmuligheder. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Vindue eller dør ud til det fri fra badeværelse	69,4	3.650	75,8	10.444
Udluftningsventil eller åbning i væg, loft eller vinduesramme i badeværelse	54,0	3.650	87,5	10.380
Emhætte over komfur	80,2	3.762	92,2	10.446

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I de tre følgende figurer (4.2.1, 4.2.2 og 4.2.3) er vist, hvordan forekomsten af de tre ovenstående ventilationsmuligheder er fordelt på køn og alder i år 2000 og 2021. I denne periode ses der en stigning i forekomsten af personer med et vindue eller en dør til det fri i badeværelset i stort set alle aldersgrupper. De største stigninger ses blandt personer på 65-74 år og 75 år eller derover (figur 4.2.1).

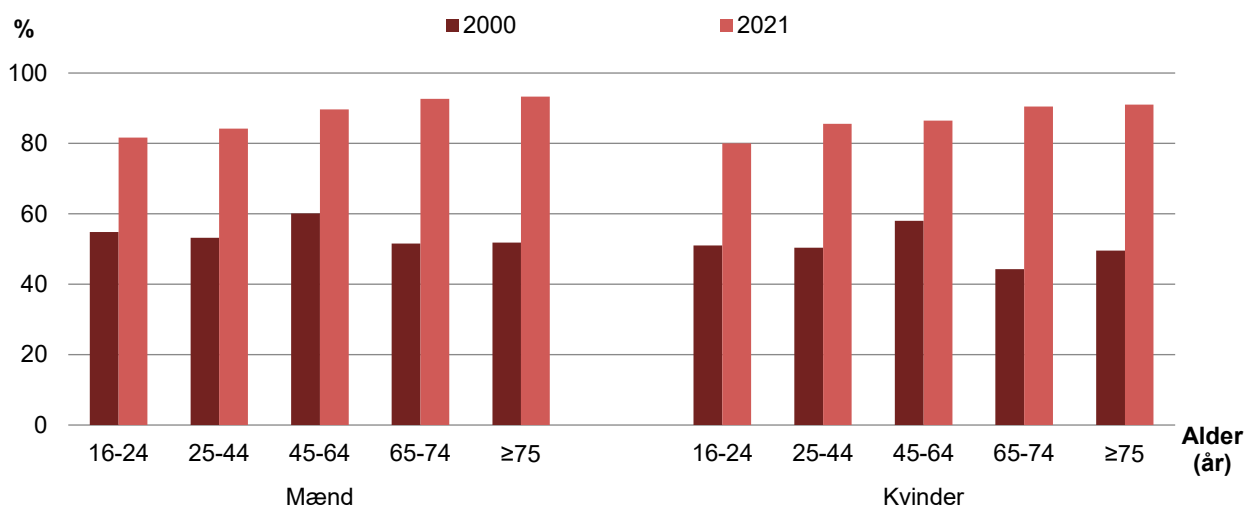
Figur 4.2.1 Andel med vindue eller dør ud til det fri fra badeværelse, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 4.2.2 viser andelen af personer med en udluftningsventil eller en åbning i væg, loft eller vinduesramme i badeværelser blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i 2000 og 2021. Her ses det, at den stigende forekomst af denne udluftningsmulighed fra 2000 til 2021 (jf. tabel 4.2.1) er sket blandt både mænd og kvinder samt i alle aldersgrupper.

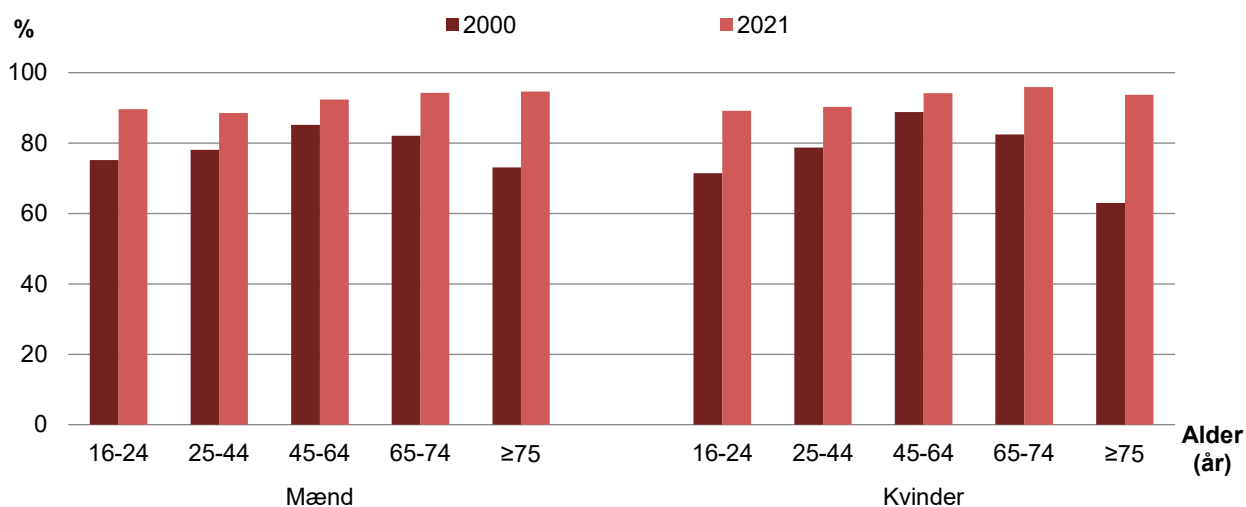
Figur 4.2.2 Andel med udluftningsventil eller åbning i væg, loft eller vinduesramme i badeværelse, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I år 2000 var andelen af befolkningen med en emhætte lidt lavere blandt personer på 75 år eller derover for både mænd og kvinder sammenlignet med de øvrige aldersgrupper (figur 4.2.3). For eksempel har 63,0 % blandt kvinder på 75 år eller derover en emhætte, mens andelen er 82,4 % for kvinder i alderen 65-74 år. I 2021 er andelen af personer med en emhætte overvejende ens på tværs af både køn og aldersgrupper (svingende fra 89 % til 96 %).

Figur 4.2.3 Andel med emhætte over komfur, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I de tre følgende tabeller (4.2.2, 4.2.3 og 4.2.4) er forekomsten af de tre ventilationsmuligheder vist opdelt på forskellige boligtyper. Her ses en højere forekomst af alle tre ventilationsmuligheder i 2021 sammenlignet med år 2000 for alle boligtyper. Ligeledes ses det, at både i år 2000 og 2021 har beboere i etageboliger den laveste forekomst af alle tre ventilationsmuligheder. For eksempel har 49,1 % af befolkningen i etageboliger et vindue eller dør til det fri i badeværelset, mens det er 94,3 % af befolkningen i enfamilieshuse i 2021.

Tablet 4.2.2 Andel med vindue eller dør ud til det fri fra badeværelse. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Vindue eller dør ud til det fri fra badeværelse				
Etageboliger	38,9	959	49,1	2.834
Enfamilieshus	87,5	1.867	94,3	5.365
Kæde-, gård- eller rækkehus	67,1	421	74,2	1.528
Landejendom	87,8	244	93,9	507
Andet	64,0	77	65,0	162

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne samt Bygnings- og Boligregistret

Tablet 4.2.3 Andel med udluftningsventil eller åbning i væg, loft eller vinduesramme i badeværelse. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Udluftningsventil eller åbning i væg, loft eller vinduesramme i badeværelse				
Etageboliger	48,3	959	81,9	2.822
Enfamilieshus	57,9	1.867	90,4	5.327
Kæde-, gård- eller rækkehus	54,9	421	90,7	1.522
Landejendom	49,0	244	86,4	500
Andet	51,5	77	88,2	163

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne samt Bygnings- og Boligregistret

Tablet 4.2.4 Andel med emhætte over komfuret. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Emhætte over komfur				
Etageboliger	58,5	1.007	83,8	2.844
Enfamilieshus	92,6	1.902	97,1	5.355
Kæde-, gård- eller rækkehus	89,2	440	96,9	1.530
Landejendom	82,6	253	95,0	506
Andet	65,4	78	80,9	163

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne samt Bygnings- og Boligregistret

4.3 Fugtskader i boligen

Tabel 4.3.1 viser andelen af personer, der har fugtskolder eller mugpletter på vægge, lofter eller gulve i boligen i år 2000 og 2021. I alt har 17,7 % fugtskolder eller mugpletter i år 2000, mens forekomsten er 13,8 % i 2021. I år 2021 er der yderligere spurgt til størrelsen på fugtskolder og mugpletter, der er mindre end 50x50 cm. I alt har 1,9 % af befolkningen en fugtskade på en størrelse mellem et stykke A4-papir (20x30 cm) og 50x50 cm, og 10,3 % har en fugtskade, der er mindre end et A4-papir (20x30 cm.)

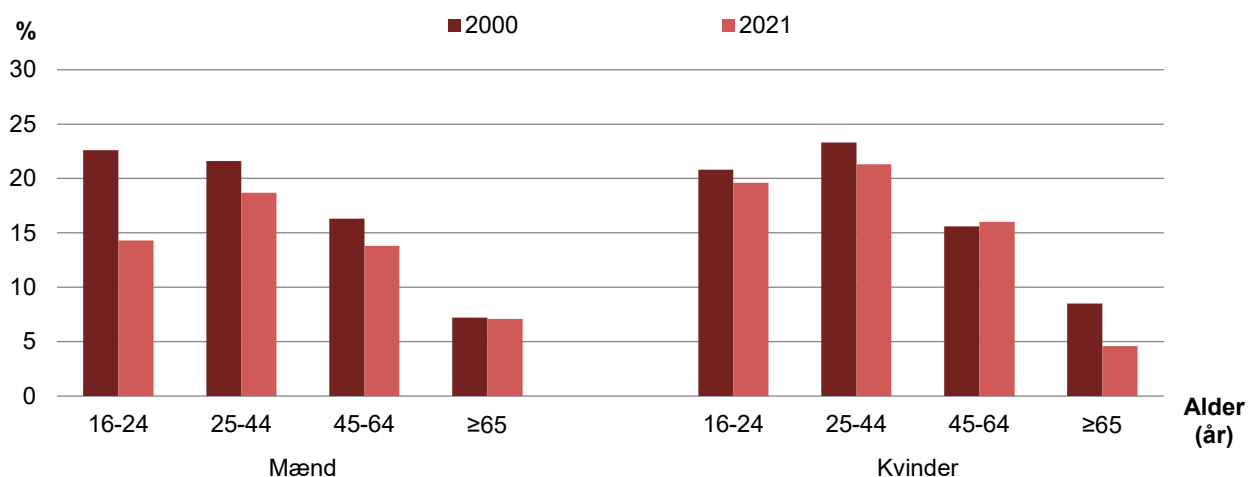
Tabel 4.3.1. Andel, der i øjeblikket har fugtskolder eller mugpletter på vægge, lofter eller gulve i boligen. 2000 og 2021. Procent.

	2000	2021
Ja, med en samlet udbredelse på 50 x 50 cm eller mere	3,5	1,6
Ja, men kun med en mindre samlet udbredelse	14,2	12,2
Nej, har hverken fugtskolder eller mugpletter	82,3	86,2
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	3.572	10.466

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Blandt både mænd og kvinder er forekomsten af fugtskader og mugpletter højere blandt de yngre aldersgrupper end blandt de ældre (Figur 4.3.1). Dette er tilfældet både i år 2000 og 2021.

Figur 4.3.1. Andel med fugtskolder eller mugpletter på vægge, lofter eller gulve, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der:

- Har fugtskolder eller mugpletter på vægge, lofter eller gulve

Tabel 4.3.2. Personer, der har fugtskjolder eller mugpletter på vægge, lofter eller gulve.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2000	17,7	1,17	(1,05; 1,31)	3.572
	2021	13,8	1		10.466
Mænd	16-24 år	14,2	1,04	(0,74; 1,45)	379
	25-44 år	18,7	1,44	(1,12; 1,84)	769
	45-64 år	13,8	1		1.646
	65-74 år	7,8	0,53	(0,39; 0,71)	1.009
	≥75 år	6,1	0,41	(0,29; 0,57)	751
	Alle mænd	13,1			4.554
Kvinder	16-24 år	19,6	1,28	(0,98; 1,66)	572
	25-44 år	21,3	1,42	(1,16; 1,74)	1.257
	45-64 år	16,0	1		2.089
	65-74 år	4,6	0,25	(0,19; 0,34)	1.132
	≥75 år	4,7	0,26	(0,18; 0,37)	862
	Alle kvinder	14,5			5.912
Uddannelse	Grundskole	9,9	0,99	(0,79; 1,23)	1.725
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	12,2	1		3.833
	Videregående uddannelse	16,4	1,15	(0,98; 1,35)	3.949
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	17,1	1		5.181
	Arbejdsløse	19,5	1,13	(0,77; 1,66)	223
	Andre uden for arbejdsmarkedet	15,9	0,99	(0,73; 1,33)	463
	Under uddannelse	17,2			845
	Alderspensionister	5,8			3.754
Samlivsstatus	Samboende	14,3	1		7.194
	Enlige	12,9	0,89	(0,76; 1,04)	3.272
Boligens ejerforhold	Ejer	12,3	1		6.789
	Lejer	15,8	1,31	(1,14; 1,50)	3.588
Boligtype	Etageboliger	16,0	1,17	(1,00; 1,36)	2.845
	Enfamilieshus	13,1	1		5.359
	Kæde-, gård- eller rækkehus	12,1	1,03	(0,84; 1,27)	1.538
	Landejendom	13,9	1,07	(0,80; 1,45)	513
	Andet	3,5			163
Boligens opførelsesår	≤1961	20,0	1		3.497
	1962-1982	11,3	0,57	(0,48; 0,67)	2.906
	≥1983	5,3	0,24	(0,18; 0,31)	1.930

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 13,8 % af befolkningen fugtskjolder eller mugpletter i år 2021. For både mænd og kvinder er forekomsten er højere for personer, der er 16-24 år og 25-44 år, sammenlignet med personer på 45-64 år. Omvendt er forekomsten lavere blandt personer på 65-74 år og 75 år og derover.

Uddannelse: Der ses ingen forskel i andelen, der har fugtskjolder eller mugpletter, på tværs af uddannelsesgrupperne, når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne.

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen forskel i andelen, der har fugtskjolder eller mugpletter, på tværs af erhvervsmæssig stilling.

Samlivsstatus: Der ses ingen forskel i andelen, der har fugtskjolder eller mugpletter, på tværs af samlivsstatus.

Boligens ejerforhold: Forekomsten af fugtskjolder og mugpletter er større blandt personer, der bor i lejebolig (15,8 %), sammenlignet med personer, der bor i ejerbolig (12,3 %).

Boligtype: Der ses ingen forskel i andelen, der har fugtskjolder eller mugpletter, på tværs af boligtyper.

Boligens opførelsesår: Der er en højere forekomst af personer, der har fugtskjolder eller mugpletter, i boliger, der er bygget før år 1962 (20,0 %), sammenlignet med boliger, der er bygget i perioden 1962-1982 (11,3 %) og efter 1982 (5,3 %).

Udvikling: I perioden fra år 2000 til 2021 er der sket et fald i andelen, der har fugtskjolder eller mugpletter, fra 17,7 % til 13,8 %.

4.4 Gulvtyper

Tabel 4.4.1 viser andelen af personer i befolkningen med de specifikke gulvtyper i soveværelset i år 2000 og 2021. Bemærk at svarkategorierne har ændret sig fra 2000 til 2021 og derfor ikke er direkte sammenlignelige. Andelen af personer med et fast tæppe (væg-til-væg) eller et stort tungt tæppe er 18,3 % i 2021. I 2021 har 6,0 % af befolkningen ét eller flere løse tæpper på gulvet i soveværelset.

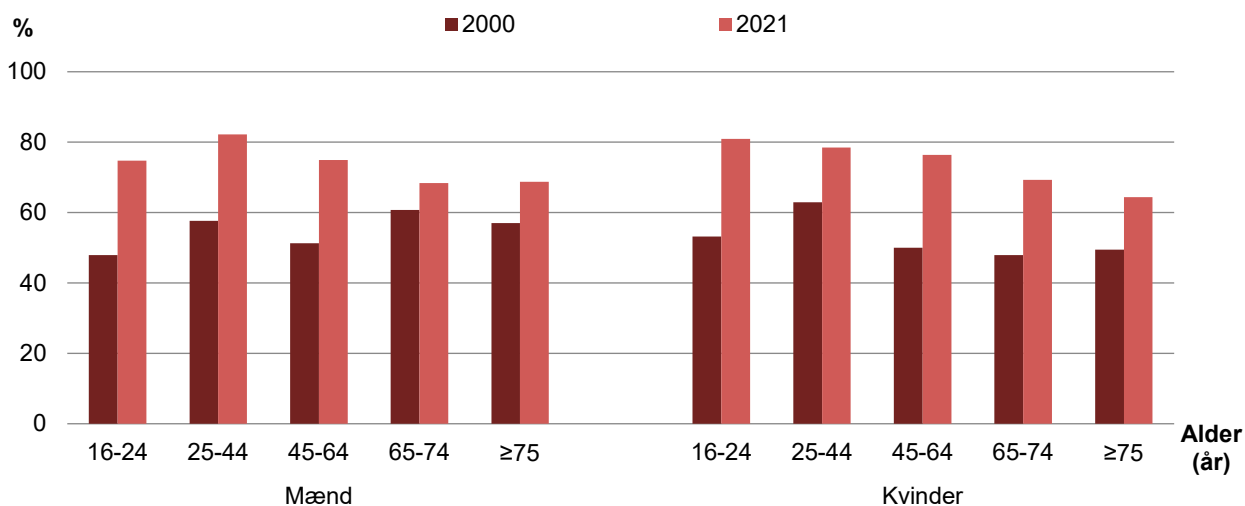
Tabel 4.4.1 Gulvbelægning i soveværelset. 2000 og 2021. Procent.

	2000	2021
Trægulv	54,6	74,7
Gulv belagt med vinyl, linoleum eller kork	4,6	5,6
Fast tæppe (væg-til-væg) eller et stort tungt tæppe	55,9	18,3
Flere løse tæpper	n.a.	6,0
Andet, f.eks. fliser, terrazzo eller klinker	4,3	2,8
Antal svarpersoner	3.773	10.507

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 4.4.1 viser forekomsten af personer med trægulv i deres soveværelse blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i år 2000 og 2021. I alle aldersgrupper, blandt både mænd og kvinder, er forekomsten af trægulv højere i 2021 end i 2000.

Figur 4.4.1 Andel med trægulv i soveværelse, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.

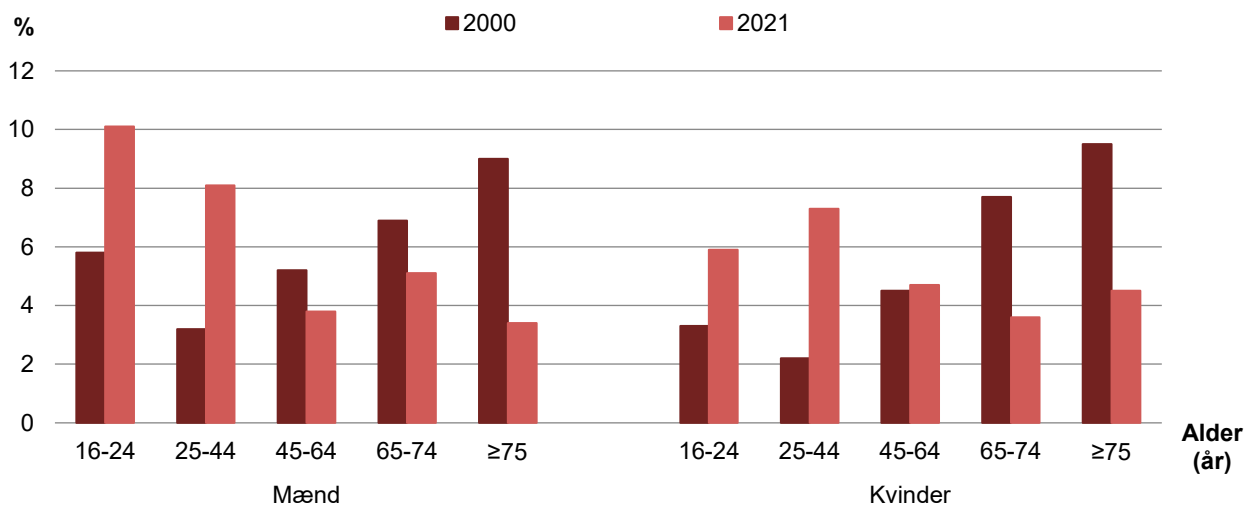


Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 4.4.2. viser forekomsten af personer med vinyl, linoleum eller kork i soveværelset blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i år 2000 og 2021. I 2021 er der en større andel blandt mænd og kvinder mellem 16-24 år og 25-44 år, der har vinyl, linoleum eller kork i soveværelset, sammenlignet med den tilsvarende aldersgruppe i år 2000. For eksempel har 10,1 % af mændene

og 5,9 % af kvinderne mellem 16-24 år vinyl, linoleum eller kork i soveværelset, hvor den tilsvarende andel i år 2000 er henholdsvis 5,8 % og 3,3 %.

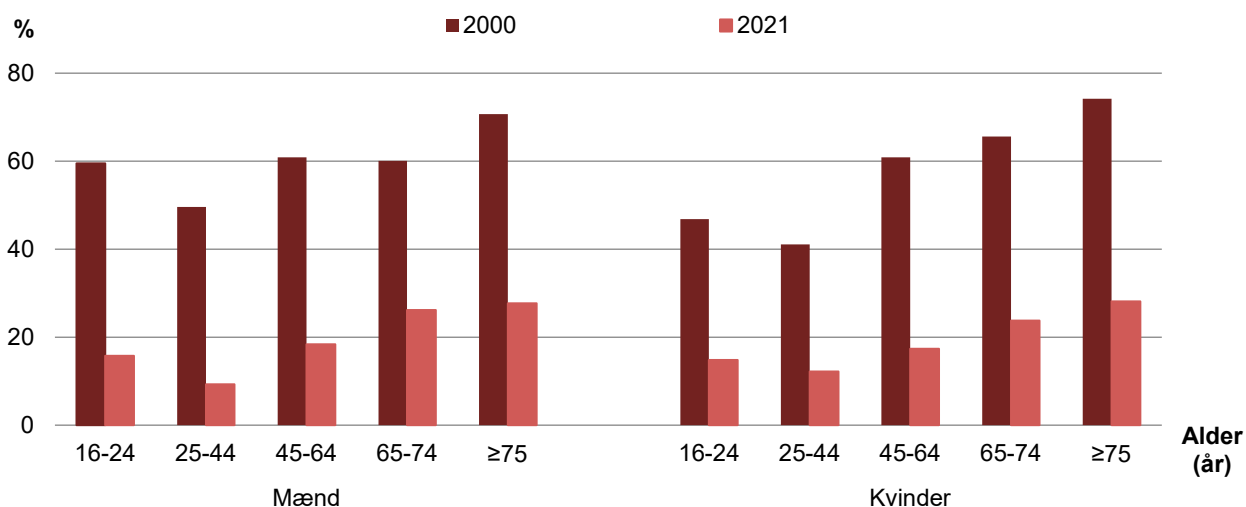
Figur 4.4.2 Andel med vinylgulv i soveværelse, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 4.4.3 viser forekomsten af personer med et fast- eller stort tungt tæppe i soveværelset blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i år 2000 og 2021. Det ses, at den lavere forekomst i 2021 er sket blandt både mænd og kvinder og i alle aldersgrupper. Ligeledes ses, at forekomsten i 2021 for både mænd og kvinder stiger med stigende alder med undtagelse af unge mellem 16-24 år, hvor forekomsten er lidt højere, end den er blandt de 25-44-årige.

Figur 4.4.3 Andel med fast- eller stort tungt gulvtæppe i soveværelse, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.

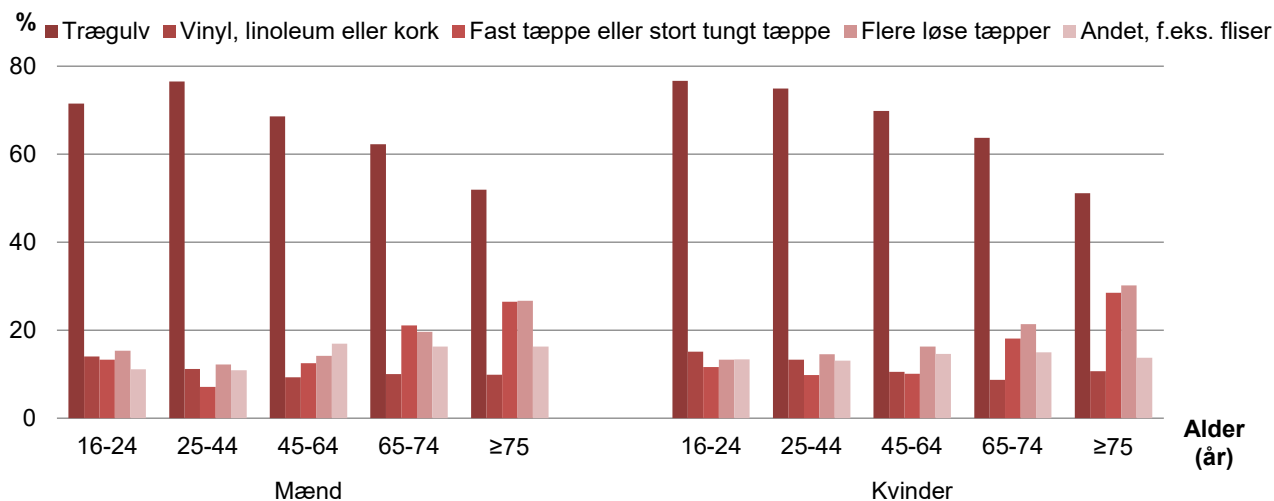


Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 4.4.4 viser andelen af personer i 2021 med forskellige gulvtyper i det rum, personerne opholder sig mest i. For både mænd og kvinder har langt størstedelen trægulv i det rum, de opholder sig mest i. Denne andel falder med stigende alder. For eksempel har 76,5 % af de 25-44-årige mænd trægulv i det rum, hvor de opholder sig mest, mens det blot er 51,9 % blandt mænd på 75 år eller derover. Ud over trægulv er faste- og løse tæpper de gulvtyper, der udgør den største forekomst i aldersgrupperne 65-74 år og over 75 år.

Både for mænd og kvinder er andelen, der har tæpper, højere blandt personer på 75 år eller derover sammenlignet med de yngre aldersgrupper. For eksempel har 26,5 % af mændene på 75 år eller derover et fast tæppe, mens den tilsvarende andel blandt de 25-44-årige mænd ligger på 7,1 %.

Figur 4.4.4 Andel af forskellige gulvtyper i det rum, man opholder sig mest i, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der har trægulv i det rum, som de sover i.

Tabel 4.4.2 Personer, der har trægulv i det rum, som de sover i.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2000	54,6	0,38	(0,35; 0,41)	3.773
	2021	74,7	1		10.507
Mænd	16-24 år	74,7	0,99	(0,76; 1,29)	382
	25-44 år	82,2	1,55	(1,22; 1,96)	770
	45-64 år	74,9	1		1.649
	65-74 år	68,4	0,72	(0,60; 0,87)	1.011
	≥75 år	68,7	0,73	(0,60; 0,90)	758
	Alle mænd	74,8			4.570
Kvinder	16-24 år	80,9	1,31	(1,03; 1,68)	573
	25-44 år	78,5	1,13	(0,94; 1,36)	1.258
	45-64 år	76,4	1		2.093
	65-74 år	69,3	0,70	(0,59; 0,83)	1.138
	≥75 år	64,4	0,56	(0,47; 0,67)	875
	Alle kvinder	74,7			5.937
Uddannelse	Grundskole	65,4	0,78	(0,68; 0,89)	1.746
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	72,4	1		3.842
	Videregående uddannelse	81,3	1,54	(1,36; 1,73)	3.956
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	78,7	1		5.191
	Arbejdsløse	77,0	0,89	(0,62; 1,28)	223
	Andre uden for arbejdsmarkedet	70,2	0,67	(0,54; 0,85)	465
	Under uddannelse	76,7			846
	Alderspensionister	67,7			3.782
Samlivsstatus	Samboende	75,6	1		7.212
	Enlige	73,4	0,89	(0,80; 0,99)	3.295
Boligens ejerforhold	Ejer	71,5	1		6.815
	Lejer	78,9	1,48	(1,33; 1,65)	3.603
Boligtype	Etageboliger	83,0	2,12	(1,86; 2,41)	2.857
	Enfamilieshus	69,3	1		5.382
	Kæde-, gård- eller rækkehus	77,1	1,64	(1,41; 1,90)	1.543
	Landejendom	64,3	0,79	(0,64; 0,97)	514
	Andet	69,0			163
Boligens opførelsesår	≤1961	73,1	1		3.510
	1962-1982	67,7	0,82	(0,73; 0,93)	2.914
	≥1983	77,5	1,34	(1,16; 1,55)	1.938

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 74,7 % af befolkningen trægulv i det rum, som de sover i, i år 2021. Andelen er den samme blandt mænd (74,8 %) og kvinder (74,7 %). Andelen af personer med trægulv er mindre i aldersgrupperne 65-74 år og 75 år og derover sammenlignet med personer i aldersgruppen 45-64 år. Dette gælder både for mænd og kvinder.

Uddannelse: Andelen af befolkningen, som har trægulv i det rum, som de sover i, er mindre blandt personer med grundskole (65,4 %) sammenlignet med personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (72,4 %) eller en videregående uddannelse (81,3 %).

Erhvervsmæssig stilling: Andelen af personer, som har trægulv, er mindre blandt andre personer uden for arbejdsmarkedet (70,2 %) sammenlignet med personer, der er i beskæftigelse (78,7 %).

Samlivsstatus: Andelen med trægulv i soveværelset er lidt mindre blandt enlige (73,4 %) sammenlignet med personer, der er samboende (75,6 %).

Boligens ejerforhold: Andelen af personer med trægulv i soveværelset er større blandt personer der bor i en lejebolig (78,39 %), sammenlignet med personer, der bor i en ejerbolig (71,5 %).

Boligtype: Andelen af personer med trægulv i det rum, som de sover i, er større i etageboliger (83 %) og rækkehuse (77,1 %) sammenlignet med personer, der bor i enfamilieshuse (69,3 %). Omvendt ses der en mindre andel af personer med trægulv blandt personer, der bor i en landejendom (64,3 %).

Boligens opførelsesår: Andelen af befolkningen, der har trægulv i det rum, som de sover i, er større blandt personer, der bor i en bolig, der er bygget efter 1982, sammenlignet med folk, der bor i en bolig, der er bygget før 1962.

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stigning i andelen, der har trægulv i det rum, som de sover i, fra 54,6 % til 74,7 %.

Referencer

1. Sundhedsstyrelsen. Indeklima. 2019 [<https://www.sst.dk/da/viden/miljoe/miljoe-og-sundhed/indeklima>]
2. European Commission - Directorate-General for Health Consumers. Promoting actions for healthy indoor air (IAIAQ): Directorate-General for Health and Consumer Protection; 2013.
3. Vardoulakis S, Giagloglou E, Steinle S, Davis A, Sleenwenhoek A, Galea KS, et al. Indoor Exposure to Selected Air Pollutants in the Home Environment: A Systematic Review. *Int J Environ Res Public Health*. 2020; 17(23).
4. Kodama Y, Arashidani K, Kawamoto T, Matsuno K, Yoshikawa M, Kayama F, et al. Indoor pollution by oil heaters and cigarette smoke. *Toxicol Ind Health*. 1991; 7(5-6):169-77.
5. Brandt J, Jensen, S.S., Andersen, M.S., Plejdrup, M.S., Nielsen, O.K.,. Helbredseffekter og helbredsomkostninger fra emissionssektorer i Danmark. Nationalt Center for Miljø og Energi; 2016.
6. Seltenrich N. Take Care in the Kitchen: Avoiding Cooking-Related Pollutants. *Environmental health perspectives*. 2014; 122:A154-A9.
7. WHO Guidelines Approved by the Guidelines Review Committee. WHO Guidelines for Indoor Air Quality: Dampness and Mould. Geneva: World Health Organization. 2009.
8. Seppänen OA, Fisk WJ. Summary of human responses to ventilation. *Indoor Air*. 2004; 14 Suppl 7:102-18.
9. Sercombe JK, Liu-Brennan D, Causer SM, Tovey ER. The vertical distribution of house dust mite allergen in carpet and the effect of dry vacuum cleaning. *Int J Hyg Environ Health*. 2007; 210(1):43-50.

5 Adfærd i boligen

Forhold i boligens indeklima kan, som beskrevet i kapitel 4, have stor betydning for beboernes sundhed og trivsel (1). Ud over boligforhold afhænger kvaliteten af indeklimaet i en bolig også af beboernes adfærd, herunder udluftnings- og rengøringsadfærd samt indendørs hold af kæledyr.

Hyppig udluftning kan fjerne eller reducere indendørs luftforurening samt holde luftfugtigheden nede (2). Dette er særligt relevant i forbindelse med madlavning og badning. Madlavning kan blandt andet være kilde til stegeos og damp, hvilket kan medføre partikelforurening og øget luftfugtighed indendørs (1). Derudover kan gasafbrænding i forbindelse med madlavning bidrage til forurening med kvælstofilter i luften (1). Under badning afgives endvidere betydelige mængder vanddamp, hvilket kan øge luftfugtigheden indendørs (3). I boliger med automatisk mekanisk ventilation er beboernes udluftningsadfærd dog af mindre betydning for kvaliteten af indeklimaet.

Nyere forskning peger på, at udluftning og ventilation i soveværelset kan forbedre luftkvaliteten og derved forbedre søvnkvaliteten (4). På den måde ser ud til, at bl.a. det at sove med åbent vindue ud til det fri eller åben dør til resten af boligen kunne have en positiv indvirkning på søvnen (4). Dog kan det at sove med åbent vindue også have en negativ indvirkning på søvnkvaliteten, hvis der forekommer høje lyde udendørs (5).

Ud over udluftning er rengøring også med til at sikre et godt indeklima i boligen (6). Eksempelvis kan støvsugning fjerne støv, der blandt andet kan indeholde husstøvmider, skimmelsvampesporer, bakterier og skadelige partikler fra cigaretrøg og stegeos (7). Derudover kan rengøring med vand og sæbe fjerne snavs og mikroorganismer, såsom bakterier og vira, fra overflader i boligen (6).

Kæledyr i boligen kan også påvirke indeklimaet. Eksempelvis indeholder hår og hudceller fra kæledyr allergener, der kan frigives til den indendørs luft og fremkalde allergisymptomer i øjne, næse, luftveje og hud (8). Derudover peger nogle studier på, at eksponering for allergener fra kæledyr er forbundet med en forværring af astmasymptomer blandt personer med astma, der er overfølsomme over for de pågældende allergener (9). Nogle af de indendørs kæledyr, der oftest fremkalder allergiske reaktioner, er hunde, katte og en række gnavere, såsom kaniner og hamstere (10). Andre dyr, såsom eksempelvis fugle, fisk og padder, fremkalder sjældent allergiske reaktioner. Fugle kan dog støve meget, hvilket kan genere personer med følsomme luftveje (10).

I denne undersøgelse er udluftningsadfærd blevet belyst ved at spørge respondenterne, hvor ofte de inden for de sidste 14 dage har henholdsvis luftet ud, brugt emhætte eller anden udluftning i forbindelse med madlavning og sørget for ekstra ventilation/udluftning efter badning. Respondenterne er endvidere blevet spurgt til, om de på den pågældende årstid, hvor spørgeskemaet blev besvaret, sov med åbent vindue eller åben dør til det fri samt åben dør til resten af boligen.

Rengøringsadfærd er blevet belyst ved at spørge respondenterne, hvor ofte de inden for de sidste 14 dage har støvsuget og vasket gulv.

Respondenterne er ligeledes blevet spurgt ind til, hvorvidt de har pelsdyr eller fugle i boligen, hvor til de kunne svare: 'Ja, én eller flere hunde', 'Ja, én eller flere katte', 'Ja, andre pelsdyr', 'Ja, én eller flere fugle' eller 'Nej, ingen sådanne dyr'.

Som beskrevet i kapitlet Metode forekommer der visse metodemæssige forskelle i forbindelse med dataindsamlingen i henholdsvis 2000 og 2021, hvilket kan have påvirket resultaterne. Endvidere blev data i 2021 indsamlet i en periode, hvor der i forbindelse med håndteringen af COVID-19-pandemien var indført en række midlertidige tiltag og restriktioner i Danmark, hvilket ligeledes kan have påvirket resultaterne.

5.1 Udluftningsadfærd og brug af emhætte

Tabel 5.1.1 viser andelen, der dagligt eller næsten dagligt har luftet ud, brugt emhætte eller anden udluftning ved madlavning samt sørget for ekstra ventilation eller udluftning efter badning i 2000 og 2021. I 2021 er der i alt 84,1 %, der dagligt eller næsten dagligt lufter ud i hjemmet. Dette er en lavere forekomst end i år 2000 (91,7 %). Der er i alt 87,7 %, der dagligt eller næsten dagligt har brugt emhætte eller anden form for udluftning i forbindelse med madlavning i 2021. Forekomsten er lidt lavere end i år 2000, hvor 90,9 % svarede tilsvarende. I 2021 er der 76,8 %, der dagligt eller næsten dagligt har sørget for ekstra ventilation/udluftning efter badning, hvilket ligeledes er lavere end i år 2000 (90,3 %).

Tabel 5.1.1 Andel, der dagligt eller næsten dagligt har gjort følgende. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Luftet ud	91,7	3.770	84,1	10.468
Brugt emhætte eller anden udluftning, når der blev lavet mad	90,9	3.661	87,7	10.438
Sørget for ekstra ventilation/udluftning efter badning	90,3	3.662	76,8	10.412

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Der er i alt 25,2 % af svarpersonerne, der sover med åbent vindue eller dør til det fri, i år 2021. Denne andel er markant mindre end i år 2000, hvor 47,8 % sover med åbent vindue eller dør til det fri (tabel 5.1.2).

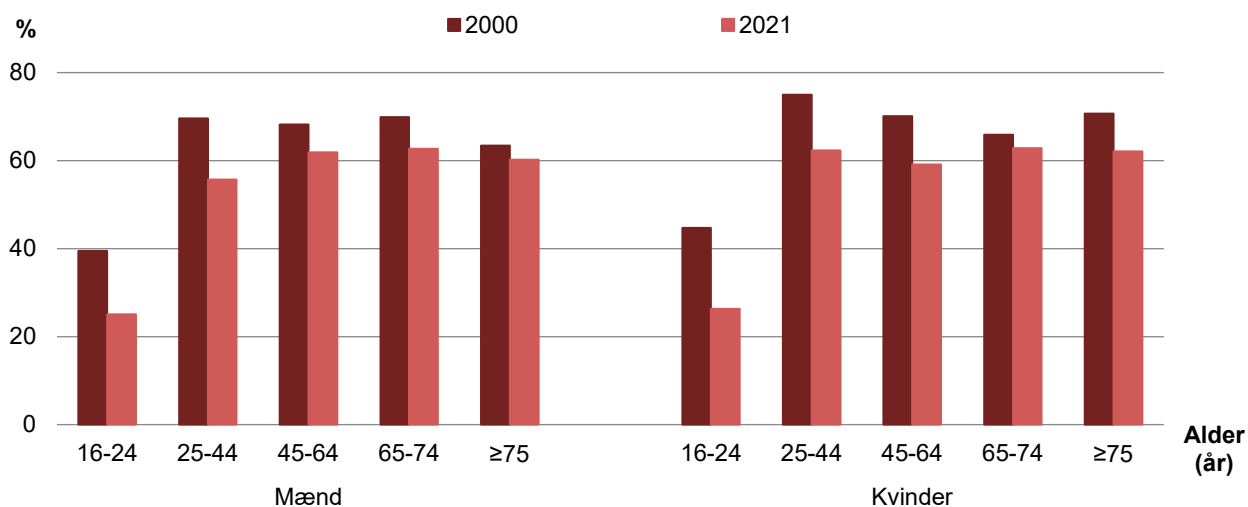
Tabel 5.1.2 Andel, der på denne årstid sover med åbent vindue eller anden form for udluftning. 2000 og 2021. Procent.

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Åbent vindue eller åben dør til det fri	47,8	3.597	25,2	10.405
Åben dør til resten af boligen	67,0	3.527	56,3	10.315

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Der er 56,3 % af svarpersonerne, der sover med en åben dør til resten af boligen, i år 2021. Dette er en mindre andel end i 2000, hvor 67,0 % sover med en åben dør til resten af boligen (tabel 5.1.2). Der er en mindre andel blandt de 16-24-årige, som sover med en åben dør til resten af boligen, end i de øvrige aldersgrupper. Det gør sig gældende blandt både mænd og kvinder i år 2000 og 2021 (figur 5.1.1).

Figur 5.1.1 Andel, der sover med åben dør til resten af boligen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der:

- Dagligt eller næsten dagligt lufter ud
- Dagligt eller næsten dagligt har brugt emhætte eller anden udluftning i forbindelse med madlavning
- Dagligt eller næsten dagligt har sørget for ekstra ventilation/udluftning efter badning
- Sover med åbent vindue eller åben dør til det fri

Tabel 5.1.3 Personer, der dagligt eller næsten dagligt lugter ud.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	91,7	2,40	(2,09; 2,76)	3.770
	2021	84,0	1		10.468
Mænd	16-24 år	77,4	0,63	(0,47; 0,84)	381
	25-44 år	70,9	0,45	(0,36; 0,56)	770
	45-64 år	84,4	1		1.644
	65-74 år	89,8	1,62	(1,24; 2,11)	1.007
	≥75 år	87,1	1,25	(0,95; 1,65)	754
	Alle mænd	81,5			4.556
Kvinder	16-24 år	77,0	0,38	(0,29; 0,50)	574
	25-44 år	78,8	0,42	(0,34; 0,52)	1.256
	45-64 år	89,8	1		2.089
	65-74 år	94,1	1,79	(1,32; 2,43)	1.134
	≥75 år	93,1	1,52	(1,09; 2,11)	859
	Alle kvinder	86,5			5.912
Uddannelse	Grundskole	88,3	1,01	(0,83; 1,24)	1.730
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	86,1	1		3.826
	Videregående uddannelse	82,2	0,90	(0,77; 1,05)	3.949
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	81,0	1		5.182
	Arbejdsløse	80,1	0,97	(0,65; 1,44)	221
	Andre uden for arbejdsmarkedet	89,1	1,49	(1,05; 2,12)	464
	Under uddannelse	77,8			847
	Alderspensionister	91,2			3.754
Samlivsstatus	Samboende	86,2	1		7.190
	Enlige	80,4	0,63	(0,55; 0,73)	3.278
Boligens ejerforhold	Ejer	84,8	1		6.789
	Lejer	82,9	0,95	(0,84; 1,09)	3.590
Boligtype	Etageboliger	81,5	0,87	(0,75; 1,01)	2.853
	Enfamilieshus	85,2	1		5.362
	Kæde-, gård- eller rækkehus	88,4	1,17	(0,96; 1,44)	1.531
	Landejendom	78,5	0,62	(0,47; 0,81)	512
	Andet	77,3			162
Boligens opførelsesår	≤1961	82,3	1		3.501
	1962-1982	85,6	1,16	(0,99; 1,37)	2.899
	≥1983	86,2	1,25	(1,04; 1,50)	1.931

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt lufte 84,0 % af befolkning ud dagligt eller næsten dagligt i år 2021. Andelen er større blandt kvinder (86,5 %) end blandt mænd (81,5 %). For begge køn gælder, at andelen er mindre blandt personer 16-24 år og 25-44 år sammenlignet med personer på 45-64 år. Omvendt er andelen større blandt personer på 65-74 år.

Uddannelse: Der ses ingen forskel i forekomsten af daglig eller næsten daglig udluftning på tværs af uddannelsesgrupper.

Erhvervsmæssig stilling: Sammenlignet med personer i beskæftigelse er der en større andel, der lufte ud dagligt eller næsten dagligt, blandt personer uden for arbejdsmarkedet (hhv. 81,0 % og 89,1 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en mindre andel af enlige, der lufte ud dagligt eller næsten dagligt (86,2 % vs. 80,4 %).

Boligens ejerforhold: Der ses ingen forskel i andelen, der dagligt eller næsten dagligt lufte ud, på tværs af ejerforhold.

Boligtype: Blandt personer, der bor på en landejendom, er der en mindre andel (78,5 %), der dagligt eller næsten dagligt lufte ud, sammenlignet med personer, der bor i et enfamilieshus (85,2 %).

Boligens opførelsesår: Forekomsten af daglig eller næsten daglig udluftning er lidt højere blandt personer, der bor i en bolig, der er bygget i 1983 eller senere (86,2 %), sammenlignet med personer der bor i boliger, der er bygget før 1962 (82,3 %).

Udvikling: I perioden fra år 2000 til 2021 er der sket et fald i forekomsten af personer, der dagligt eller næsten dagligt lufte ud, fra 91,7 % til 84,0 %.

Tabel 5.1.4 Personer, der dagligt eller næsten dagligt har brugt emhætte eller anden udluftning i forbindelse med madlavning.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	90,9	1,48	(1,29; 1,71)	3.661
	2021	87,6	1		10.438
Mænd	16-24 år	87,1	0,88	(0,62; 1,27)	378
	25-44 år	82,8	0,63	(0,48; 0,83)	769
	45-64 år	88,4	1		1.641
	65-74 år	90,9	1,31	(0,97; 1,77)	1.004
	≥75 år	89,0	1,06	(0,78; 1,44)	748
	Alle mænd	87,4			4.540
Kvinder	16-24 år	81,7	0,41	(0,30; 0,55)	572
	25-44 år	83,9	0,48	(0,37; 0,61)	1.253
	45-64 år	91,6	1		2.089
	65-74 år	92,7	1,15	(0,85; 1,56)	1.134
	≥75 år	86,9	0,60	(0,45; 0,80)	850
	Alle kvinder	87,9			5.898
Uddannelse	Grundskole	87,7	0,76	(0,61; 0,95)	1.716
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	90,0	1		3.829
	Videregående uddannelse	86,3	0,78	(0,65; 0,92)	3.935
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	88,1	1		5.171
	Arbejdsløse	79,8	0,54	(0,36; 0,82)	221
	Andre uden for arbejdsmarkedet	88,6	0,87	(0,62; 1,23)	464
	Under uddannelse	80,8			846
	Alderspensionister	90,0			3.736
Samlivsstatus	Samboende	92,1	1		7.188
	Enlige	80,1	0,31	(0,26; 0,36)	3.250
Boligens ejerforhold	Ejer	92,3	1		6.782
	Lejer	81,6	0,39	(0,34; 0,45)	3.567
Boligtype	Etageboliger	79,0	0,29	(0,24; 0,34)	2.830
	Enfamilieshus	93,3	1		5.355
	Kæde-, gård- eller rækkehus	89,1	0,56	(0,45; 0,70)	1.534
	Landejendom	93,3	0,97	(0,64; 1,46)	509
	Andet	76,0			162
Boligens opførelsesår	≤1961	88,2	1		3.491
	1962-1982	91,4	1,39	(1,13; 1,71)	2.895
	≥1983	91,4	1,41	(1,13; 1,76)	1.927

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt bruger 87,6 % af befolkningen emhætte eller anden udluftning dagligt eller næsten dagligt i forbindelse med madlavning i 2021. Forekomsten af brug af emhætte er lidt lavere blandt 16-24-årige og 25-44-årige sammenlignet med 45-64-årige blandt både mænd og kvinder. Dette er ligeledes tilfældet for kvinder i aldersgruppen 75 år eller derover.

Uddannelse: Sammenlignet med personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (90,0 %) er andelen, der bruger emhætte dagligt eller næsten dagligt, lidt mindre blandt folk med grundskole (87,7 %) og videregående uddannelse (86,3 %).

Erhvervsmæssig stilling: Andelen af personer, der bruger emhætte dagligt eller næsten dagligt, er mindre blandt arbejdsløse (79,8 %) sammenlignet med personer i beskæftigelse (88,1 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er forekomsten af daglig eller næsten daglig brug af emhætte lavere blandt enlige (92,1 % vs. 80,1 %).

Boligens ejerforhold: Andelen, der bruger emhætte dagligt eller næsten dagligt, er mindre blandt personer, der bor i lejebolig (81,6 %), sammenlignet med personer, der bor i ejerbolig (92,3 %).

Boligtype: Andelen, der bruger emhætte dagligt eller næsten dagligt, er mindre blandt personer, der bor i etagebolig (79,0 %) og rækkehuse (89,1 %), sammenlignet med personer, der bor i enfamiliehuse (93,3 %).

Boligens opførelsesår: Andelen af personer, der bruger emhætte dagligt eller næsten dagligt, er lidt større blandt personer, der bor i boliger bygget i perioden 1962-1982 (91,4 %) og i 1981 eller senere (91,4 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger bygget i 1961 eller tidligere (88,2 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er andelen af personer, der bruger emhætte dagligt eller næsten dagligt, faldet lidt fra 90,9% til 87,6 %.

Tabel 5.1.5 Personer, der dagligt eller næsten dagligt har sørget for ekstra ventilation/udluftning efter badning.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	90,3	2,98	(2,61; 3,40)	3.662
	2021	76,8	1		10.412
Mænd	16-24 år	66,9	0,46	(0,35; 0,60)	378
	25-44 år	67,9	0,48	(0,39; 0,60)	768
	45-64 år	81,5	1		1.641
	65-74 år	81,6	1,01	(0,80; 1,26)	1.001
	≥75 år	74,8	0,68	(0,54; 0,85)	749
	Alle mænd	75,5			4.537
Kvinder	16-24 år	64,2	0,28	(0,22; 0,36)	572
	25-44 år	71,1	0,39	(0,32; 0,47)	1.250
	45-64 år	86,4	1		2.085
	65-74 år	85,9	0,96	(0,76; 1,22)	1.130
	≥75 år	75,0	0,47	(0,38; 0,59)	838
	Alle kvinder	78,1			5.875
Uddannelse	Grundskole	77,9	0,85	(0,72; 1,00)	1.708
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	80,2	1		3.811
	Videregående uddannelse	76,7	0,92	(0,81; 1,05)	3.935
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	78,2	1		5.163
	Arbejdsløse	73,5	0,80	(0,56; 1,14)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	77,7	0,76	(0,58; 1,00)	465
	Under uddannelse	63,0			844
	Alderspensionister	79,9			3.718
Samlivsstatus	Samboende	81,5	1		7.169
	Enlige	69,0	0,53	(0,47; 0,60)	3.243
Boligens ejerforhold	Ejer	83,0	1		6.772
	Lejer	68,6	0,49	(0,44; 0,54)	3.552
Boligtype	Etageboliger	65,2	0,38	(0,34; 0,43)	2.816
	Enfamilieshus	84,4	1		5.351
	Kæde-, gård- eller rækkehus	78,7	0,66	(0,56; 0,78)	1.526
	Landejendom	82,0	0,83	(0,63; 1,09)	510
	Andet	66,6			161
Boligens opførelsesår	≤1961	78,4	1		3.493
	1962-1982	80,7	1,12	(0,96; 1,30)	2.891
	≥1983	81,2	1,18	(1,00; 1,39)	1.919

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt sørger 76,8 % af befolkningen, dagligt eller næsten dagligt, for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning i 2021. Forekomsten af ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning er lavere blandt 16-24-årige og 25-44-årige sammenlignet med 45-64-årige blandt både mænd og kvinder. Dette er ligeledes gældende for personer på 75 år eller derover.

Uddannelse: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der dagligt eller næsten dagligt sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning, på tværs af uddannelsesgrupper.

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der dagligt eller næsten dagligt sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning, på tværs af personer med forskellige erhvervsmæssige stillinger.

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er andelen af personer, der sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning, lavere blandt enlige (81,5 % vs. 69,0 %).

Boligens ejerforhold: Andelen af personer, der sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning, er mindre blandt personer, der bor i en lejebolig (68,6 %), sammenlignet med personer der bor i en ejerbolig (83,0 %).

Boligtype: Andelen, der dagligt eller næsten dagligt sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning, er mindre blandt personer, der bor i etagebolig (65,2 %) og i rækkehuse (78,7 %), sammenlignet med personer, der bor i enfamiliehuse (84,4 %).

Boligens opførelsesår: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der dagligt eller næsten dagligt sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning, på tværs af forskellige opførelsesperioder.

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 ses et fald i andelen, der dagligt eller næsten dagligt sørger for ekstra ventilation eller udluftning i forbindelse med badning, fra 90,3 % til 76,8 %.

Tabel 5.1.6. Personer, der sover med åbent vindue eller åben dør til det fri.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	47,8	3,00	(2,74; 3,28)	3.597
	2021	25,2	1		10.405
Mænd	16-24 år	21,8	0,65	(0,49; 0,86)	381
	25-44 år	15,3	0,42	(0,33; 0,54)	768
	45-64 år	30,0	1		1.643
	65-74 år	30,5	1,02	(0,85; 1,22)	1.005
	≥75 år	27,6	0,89	(0,72; 1,09)	736
	Alle mænd	25,2			4.533
Kvinder	16-24 år	17,8	0,54	(0,42; 0,70)	571
	25-44 år	18,2	0,55	(0,45; 0,68)	1.253
	45-64 år	28,7	1		2.088
	65-74 år	30,3	1,08	(0,91; 1,28)	1.125
	≥75 år	31,2	1,13	(0,93; 1,36)	835
	Alle kvinder	25,2			5.872
Uddannelse	Grundskole	30,6	1,13	(0,99; 1,30)	1.709
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	26,9	1		3.808
	Videregående uddannelse	22,2	0,88	(0,78; 1,00)	3.928
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	23,3	1		5.168
	Arbejdsløse	26,4	1,25	(0,88; 1,76)	223
	Andre uden for arbejdsmarkedet	27,7	1,07	(0,84; 1,37)	466
	Under uddannelse	19,8			847
	Alderspensionister	30,0			3.701
Samlivsstatus	Samboende	27,1	1		7.151
	Enlige	21,9	0,76	(0,67; 0,85)	3.254
Boligens ejerforhold	Ejer	25,2	1		6.756
	Lejer	25,2	1,08	(0,98; 1,20)	3.560
Boligtype	Etageboliger	23,4	1,03	(0,91; 1,16)	2.833
	Enfamilieshus	24,8	1		5.337
	Kæde-, gård- eller rækkehus	28,8	1,18	(1,03; 1,36)	1.517
	Landejendom	30,7	1,33	(1,06; 1,66)	508
	Andet	23,7			162
Boligens opførelsesår	≤1961	24,8	1		3.494
	1962-1982	25,1	0,96	(0,85; 1,10)	2.884
	≥1983	26,8	1,07	(0,93; 1,24)	1.910

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt sover 25,2 % af befolkningen med et åbent vindue eller en dør til det fri i 2021. Der er ingen forskel mellem mænd og kvinder. Blandt både mænd og kvinder er der en mindre andel blandt 16-24-årige og 25-44-årige, der sover med åbent vindue eller dør til det fri, sammenlignet med 45-64-årige.

Uddannelse: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der sover med et åbent vindue eller dør til det fri, på tværs af uddannelsesgrupper.

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der sover med et åbent vindue eller dør til det fri, mellem personer med forskellige erhvervsmæssig stilling.

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en lavere forekomst af personer, der sover med åbent vindue eller dør til det fri, blandt enlige (27,1 % vs. 21,9 %).

Boligens ejerforhold: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der sover med et åbent vindue eller dør til det fri, på tværs af ejerforhold.

Boligtype: Der er en større andel af personer, der sover med et åbent vindue eller dør til det fri, blandt personer, der bor i rækkehus (28,8 %) og på en landejendom (30,7 %), sammenlignet med personer, der bor i enfamiliehuse.

Boligens opførelsesår: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der sover med et åbent vindue eller dør til det fri, på tværs af forskellige opførelsesperioder.

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 ses et stort fald i andelen, der sover med åbent vindue eller dør til det fri, fra 47,8 % til 25,2 %.

5.2 Rengøringsadfærd

Tabel 5.2.1 viser forekomsten af personer, der har støvsuget og vasket gulv mindst én gang ugentligt i år 2000 og 2021. Det ses, at andelen, der har støvsuget mindst én gang ugentligt, er uændret fra 2000 til 2021. Derimod er andelen af personer, der har vasket gulv mindst én gang ugentligt, mindre i 2021 end i år 2000.

Tabel 5.2.1 Andel, hvor der mindst ugentligt er gjort følgende i boligen. 2000 og 2021. Procent

	2000		2021	
	%	Antal svarpersoner	%	Antal svarpersoner
Støvsuget mindst én gang om ugen	87,2	3.751	86,0	10.475
Vasket gulv mindst én gang om ugen	64,9	3.704	49,6	10.469

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der:

- Har støvsuget mindst én gang ugentligt
- Vasket gulv mindst én gang ugentligt

Tabel 5.2.2 Personer, der mindst én gang ugentligt har støvsuget i boligen.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	87,2	1,09	(0,97; 1,24)	3.751
	2021	86,0	1		10.475
Mænd	16-24 år	76,2	0,45	(0,34; 0,60)	380
	25-44 år	82,8	0,68	(0,52; 0,88)	769
	45-64 år	87,7	1		1.644
	65-74 år	86,6	0,91	(0,70; 1,18)	1.008
	≥75 år	83,6	0,71	(0,54; 0,94)	754
	Alle mænd	84,4			4.555
Kvinder	16-24 år	81,5	0,42	(0,31; 0,56)	571
	25-44 år	89,0	0,76	(0,59; 0,99)	1.255
	45-64 år	91,4	1		2.090
	65-74 år	88,5	0,73	(0,56; 0,96)	1.138
	≥75 år	79,7	0,37	(0,29; 0,48)	866
	Alle kvinder	87,5			5.920
Uddannelse	Grundskole	85,5	0,87	(0,72; 1,06)	1.738
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	88,0	1		3.834
	Videregående uddannelse	86,7	0,85	(0,73; 1,00)	3.944
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	89,1	1		5.175
	Arbejdsløse	78,2	0,43	(0,29; 0,62)	223
	Andre uden for arbejdsmarkedet	82,7	0,50	(0,37; 0,68)	466
	Under uddannelse	78,3			845
	Alderspensionister	84,9			3.766
Samlivsstatus	Samboende	91,7	1		7.193
	Enlige	76,4	0,29	(0,25; 0,34)	3.282
Boligens ejerforhold	Ejer	90,4	1		6.797
	Lejer	80,2	0,45	(0,40; 0,51)	3.589
Boligtype	Etageboliger	79,1	0,40	(0,34; 0,46)	2.847
	Enfamilieshus	90,8	1		5.368
	Kæde-, gård- eller rækkehus	86,6	0,67	(0,55; 0,81)	1.536
	Landejendom	90,3	0,97	(0,69; 1,37)	514
	Andet	76,4			162
Boligens opførelsesår	≤1961	86,2	1		3.505
	1962-1982	89,2	1,33	(1,11; 1,60)	2.902
	≥1983	89,5	1,40	(1,14; 1,71)	1.929

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 86,0 % af befolkningen støvsuget mindst én gang ugentligt i år 2021. Andelen er lidt større blandt kvinder (87,5 %) end blandt mænd (84,4 %). Dette gælder for alle aldersgrupper med undtagelse af personer på 75 år eller derover, hvor andelen, der har støvsuget mindst én gang ugentligt, er lidt større blandt mænd (83,6%) end blandt kvinder (79,7%).

Uddannelse: Der ses ingen forskel i andelen, der har støvsuget ugentligt, på tværs af uddannelsesgrupperne.

Erhvervsmæssig stilling: Andelen af personer, der har støvsuget mindst én gang om ugen, er mindre blandt arbejdsløse (78,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (82,7 %) end blandt beskæftigede (89,1 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en mindre andel, der har støvsuget mindst én gang ugentligt, blandt enlige (91,7 % vs. 76,4 %).

Boligens ejerforhold: Der er en større andel blandt personer, der bor i ejerbolig, der har støvsuget mindst én gang ugentligt (91,7 %), sammenlignet med personer, der bor i lejebolig (76,4 %).

Boligtype: Andelen af personer, der har støvsuget mindst én gang ugentligt, er mindre blandt folk, der bor i etageejendom (79,1 %) og rækkehuse (86,6 %), sammenlignet med folk, der bor i enfamiliehuse (90,8 %).

Boligens opførelsesår: Andelen af personer, der har støvsuget mindst én gang ugentligt, er større blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i perioden 1962-1982 (89,2 %) og efter 1982 (89,5 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger, der er bygget før 1962 (86,2 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er andelen af personer, der har støvsuget ugentligt, uændret.

Tabel 5.2.3 Personer, der mindst én gang ugentligt har vasket gulv i boligen.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	64,9	2,23	(2,04; 2,44)	3.704
	2021	49,6	1		10.469
Mænd	16-24 år	31,2	0,41	(0,32; 0,53)	380
	25-44 år	32,9	0,45	(0,37; 0,54)	769
	45-64 år	52,2	1		1.644
	65-74 år	64,1	1,63	(1,38; 1,94)	1.006
	≥75 år	64,6	1,67	(1,38; 2,02)	755
	Alle mænd	48,4			4.554
Kvinder	16-24 år	35,8	0,44	(0,36; 0,55)	571
	25-44 år	36,4	0,46	(0,39; 0,53)	1.251
	45-64 år	55,7	1		2.089
	65-74 år	65,7	1,53	(1,30; 1,79)	1.139
	≥75 år	61,3	1,26	(1,06; 1,50)	865
	Alle kvinder	50,6			5.915
Uddannelse	Grundskole	63,9	1,26	(1,10; 1,44)	1.736
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	55,8	1		3.833
	Videregående uddannelse	40,5	0,64	(0,57; 0,70)	3.941
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	44,9	1		5.171
	Arbejdsløse	40,5	0,87	(0,63; 1,19)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	53,6	1,16	(0,94; 1,44)	467
	Under uddannelse	33,0			844
	Alderspensionister	64,0			3.765
Samlivsstatus	Samboende	54,6	1		7.194
	Enlige	41,1	0,58	(0,53; 0,65)	3.275
Boligens ejerforhold	Ejer	53,2	1		6.793
	Lejer	44,8	0,77	(0,71; 0,85)	3.587
Boligtype	Etageboliger	40,2	0,63	(0,56; 0,70)	2.847
	Enfamilieshus	54,3	1		5.364
	Kæde-, gård- eller rækkehus	53,5	0,86	(0,76; 0,98)	1.535
	Landejendom	59,6	1,27	(1,02; 1,57)	513
	Andet	39,7			162
Boligens opførelsesår	≤1961	48,6	1		3.503
	1962-1982	54,0	1,11	(0,99; 1,24)	2.901
	≥1983	52,5	1,09	(0,96; 1,24)	1.929

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt vasker 49,6 % af befolkningen gulv mindst én gang ugentligt i år 2021. Andelen er lidt større blandt kvinder (50,6 %) end blandt mænd (48,4 %). Dette gælder for alle aldersgrupper med undtagelse af personer på 75 år eller derover, hvor andelen, der har vasket gulv mindst én gang ugentligt, er større blandt mænd (64,6%) end blandt kvinder (61,3%).

Uddannelse: Andelen af personer, der vasker gulv ugentligt, er lidt større blandt personer med grundskole (63,9 %) og lidt mindre blandt personer med videregående uddannelse (40,5 %) sammenlignet med personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (55,8 %).

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen forskel i forekomsten af personer, der vasker gulv mindst én gang ugentligt, på tværs af personer med forskellig erhvervsmæssig stilling.

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en mindre andel, der vasker gulv mindst én gang ugentligt, blandt enlige (54,6 % vs. 41,4 %).

Boligens ejerforhold: Der er en større andel blandt personer, der bor i ejerbolig, der vasker gulv mindst én gang ugentligt (53,2 %), sammenlignet med personer, der bor i lejebolig (44,8 %).

Boligtype: Andelen af personer, der vasker gulv mindst én gang ugentligt, er mindre blandt folk, der bor i etageejendom (40,2 %) og rækkehuse (53,5 %) mens den er større blandt folk, der bor på en landejendom (59,6 %) sammenlignet med folk, der bor i enfamilieshuse (54,3 %).

Boligens opførelsesår: Der ses ingen forskel på tværs af forskellige opførelsesperioder.

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket et stort fald i andelen, der vasker gulv ugentligt, fra 64,9 % til 49,6 %.

5.3 Kæledyr i boligen

I alt har 33,8 % af befolkningen hund, kat, andre pelsdyr eller fugle indenfor i deres bolig i 2021. Andelen af personer med dyr indenfor er mindre i 2021 end i 2000 for alle grupper af dyr med undtagelse af hund. I både 2000 og 2021 er hund og kat de mest almindelige kæledyr (tabel 5.3.1).

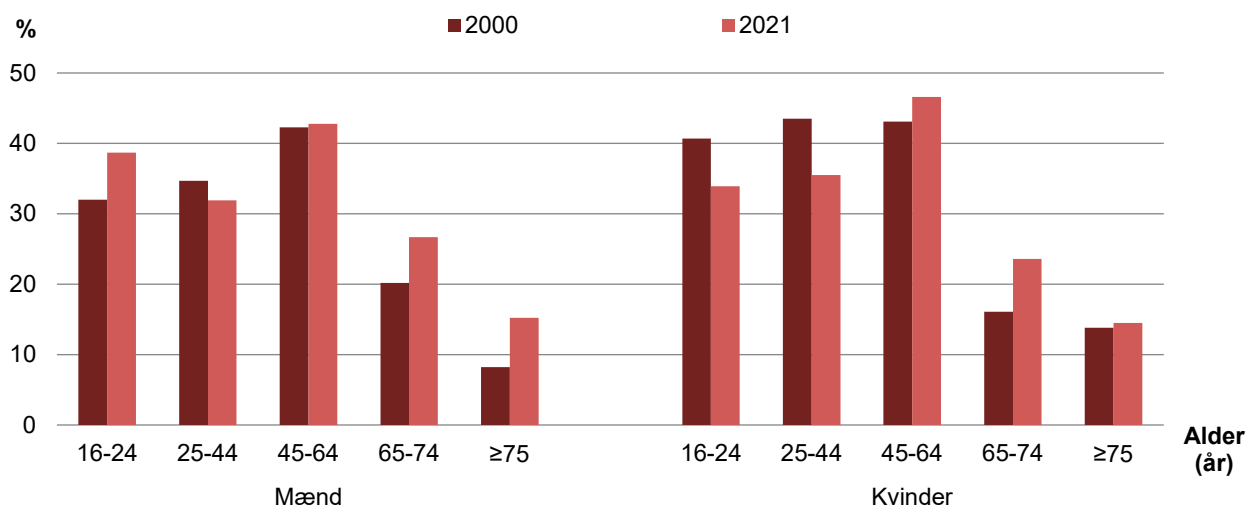
Tabel 5.3.1 Andel, der har følgende dyr i boligen. 2000 og 2021. Procent.

	2000	2021
Én eller flere hunde	20,8	21,7
Én eller flere katte	15,0	13,8
Andre pelsdyr	2,7	2,0
Én eller flere fugle	4,9	1,5
Antal svarpersoner	3.740	10.492

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

For både mænd og kvinder er kæledyr hyppigere forekommende blandt personer 16-24, 25-44 og 45-64 år end blandt personer på 65-74 år og 75 år eller derover (figur 5.3.1).

Figur 5.3.1 Andel, der har kæledyr¹ inde i deres bolig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

¹ I 2021 er det formuleret som pelsdyr eller fugle

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der har hund eller kat i boligen.

Tabel 5.2.2 Personer, der har hund eller kat i boligen.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	31,9	0,92	(0,85; 1,01)	3.740
	2021	31,9	1		10.492
Mænd	16-24 år	36,0	0,81	(0,64; 1,02)	383
	25-44 år	28,7	0,58	(0,48; 0,70)	772
	45-64 år	41,0	1		1.649
	65-74 år	26,0	0,51	(0,42; 0,60)	1.009
	≥75 år	14,3	0,24	(0,19; 0,30)	754
	Alle mænd	31,5			4.567
Kvinder	16-24 år	32,4	0,60	(0,49; 0,74)	573
	25-44 år	32,6	0,61	(0,52; 0,71)	1.259
	45-64 år	44,2	1		2.091
	65-74 år	22,9	0,38	(0,32; 0,45)	1.135
	≥75 år	14,3	0,21	(0,17; 0,26)	867
	Alle kvinder	32,3			5.925
Uddannelse	Grundskole	28,8	0,91	(0,79; 1,05)	1.735
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	34,8	1		3.840
	Videregående uddannelse	29,9	0,74	(0,66; 0,83)	3.953
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	38,5	1		5.190
	Arbejdsløse	29,7	0,68	(0,50; 0,94)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	36,0	0,78	(0,63; 0,97)	466
	Under uddannelse	31,6			849
	Alderspensionister	20,0			3.765
Samlivsstatus	Samboende	35,7	1		7.201
	Enlige	25,6	0,61	(0,54; 0,68)	3.291
Boligens ejerforhold	Ejer	40,9	1		6.799
	Lejer	19,9	0,36	(0,33; 0,41)	3.604
Boligtype	Etageboliger	13,7	0,20	(0,18; 0,23)	2.858
	Enfamilieshus	42,6	1		5.374
	Kæde-, gård- eller rækkehus	29,8	0,64	(0,55; 0,73)	1.539
	Landejendom	65,1	2,52	(2,03; 3,12)	510
	Andet	28,3			163
Boligens opførelsesår	≤1961	41,0	1		3.506
	1962-1982	34,4	0,82	(0,73; 0,92)	2.906
	≥1983	32,2	0,72	(0,64; 0,83)	1.936

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 31,9 % af befolkningen en hund eller kat indenfor i deres bolig i år 2021. Blandt mænd er forekomsten lavere blandt 25-44-årige (28,7 %), 65-74-årige (26,0 %) samt personer på 75 år eller derover (14,3 %) sammenlignet med personer på 45-64 år (41,0 %). Blandt kvinder ses samme mønster, med den eneste forskel at forekomsten også er lavere blandt personer på 16-24 år.

Uddannelse: Andelen af personer med en hund eller kat inde i boligen er mindre blandt personer med en videregående uddannelse (29,9 %) sammenlignet med personer med en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (34,8 %). Det samme er gældende for personer med grundskole, men når der justeres for forskelle i køn og alder, ses der ingen forskel.

Erhvervsmæssig stilling: Der er en lavere forekomst af personer med en hund eller kat inde i boligen blandt arbejdsløse (29,7 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (36,0 %) sammenlignet med personer i beskæftigelse (38,5 %).

Samlivsstatus: Der er en mindre andel af enlige, som har en hund eller kat inde i boligen (25,6 %) sammenlignet med samboende (35,7 %).

Boligens ejerforhold: Der er en højere forekomst af personer med hund og kat inde i boligen blandt personer, der bor i ejerbolig (40,9 %), sammenlignet med personer, der bor i lejebolig (19,9 %).

Boligtype: Andelen af personer med en hund eller kat inde i boligen er mindre blandt personer, der bor i etagebolig (13,7 %) og rækkehus (29,8 %), og større blandt personer, der bor på en landejendom (65,1 %), sammenlignet med personer, der bor i enfamiliehuse (42,6 %).

Boligens opførelsesår: Der er en mindre andel af personer med hund og kat inde i boligen blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i perioden 1962-1982 (34,4 %) og efter år 1982 (32,2 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger, der er bygget før 1962 (41,0 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der ikke sket nogen ændring i forekomsten af personer med en hund eller kat inde i boligen.

Referencer

1. Vardoulakis S, Giagloglou E, Steinle S, Davis A, Sleenwenhoek A, Galea KS, et al. Indoor Exposure to Selected Air Pollutants in the Home Environment: A Systematic Review. *Int J Environ Res Public Health*. 2020; 17(23).
2. Seppänen OA, Fisk WJ. Summary of human responses to ventilation. *Indoor Air*. 2004; 14 Suppl 7:102-18.
3. WHO Guidelines Approved by the Guidelines Review Committee. WHO Guidelines for Indoor Air Quality: Dampness and Mould. Geneva: World Health Organization. 2009.
4. Liao C, Akimoto M, Bivolarova MP, Sekhar C, Laverge J, Fan X, et al. A survey of bedroom ventilation types and the subjective sleep quality associated with them in Danish housing. *Science of The Total Environment*. 2021; 798:149209.
5. Liao C, Delghust M, Wargocki P, Laverge J. Effects of window opening on the bedroom environment and resulting sleep quality. *Science & technology for the built environment*. 2021; 27(7):995-1015.
6. Sundhedsstyrelsen. Rengøring. 2021 [<https://sst.dk/da/Viden/Forebyggelse/Hygiejne/Rengoring>]
7. Casley LS, Godec T, Logan JG, Pearce JC, Smith HMP, Stewart SA, et al. How clean is your house? A study of house dust mites, allergens and other contents of dust samples collected from households. *Int J Environ Health Res*. 2018; 28(4):341-57.
8. Carrer P, Maroni M, Alcini D, Cavallo D. Allergens in indoor air: environmental assessment and health effects. *Sci Total Environ*. 2001; 270(1-3):33-42.
9. Ahluwalia SK, Matsui EC. Indoor Environmental Interventions for Furry Pet Allergens, Pest Allergens, and Mold: Looking to the Future. *J Allergy Clin Immunol Pract*. 2018; 6(1):9-19.
10. Astma-Allergi Danmark. Allergi over for dyr. 2022 [<https://www.astma-allergi.dk/viden-om/allergi/dyr/>]

6 Gener i boligen

Temperaturforhold og træk har stor betydning for velvære og komfort ved ophold i boligen (1). Derudover kan både for høje og for lave indendørstemperaturer have negative effekter på helbred og trivsel (2, 3). Eksempelvis er høje indendørstemperaturer forbundet med en øget risiko for udvikling af en række akutte uspecifikke symptomer såsom tørre øjne og respiratoriske symptomer (3). Samtidig har studier fundet en sammenhæng mellem kolde temperaturer indendørs og forhøjet blodtryk, forværring af astmasymptomer og dårligt mentalt helbred (2). Kolde indendørstemperaturer er ligeledes forbundet med en øget risiko for udvikling af hjertekarsygdomme og respiratoriske sygdomme (3). Derudover er både for høje og for lave temperaturer indendørs forbundet med koncentrationsbesvær og træthed (3, 4).

Ligeledes kan støjforhold i boligen have betydning for beboernes velbefindende og helbred (5). Støj i boligen kan både komme fra kilder i boligen, såsom ventilationsanlæg og andre beboere i ejendommen, og fra kilder uden for boligen, såsom trafik og industri (5). Et studie har for eksempel fundet, at støj i boligen fra både indendørs og udendørs kilder er forbundet med træthed, hovedpine og koncentrationsbesvær (5). Endvidere har studier fundet, at støj i boligen kan have en negativ indvirkning på søvn og mentalt helbred (6, 7). Derudover er der ligeledes fundet en sammenhæng mellem eksponering for trafikstøj i boligen og en øget risiko for udvikling af henholdsvis forhøjet blodtryk, iskæmisk hjertesygdom og demens (5, 8).

Lugt i boligen kan bidrage til generelt ubehag ved ophold i boligen, men kan også være en indikator for forurening af indeklimaet (9). Eksempelvis kan lugt fra mug- og skimmelvækst være tegn på luftforurening fra netop disse kilder, mens lugt fra tobaksrøg, samt trafik, industri og landbrug nær boligen kan være tegn på partikelforurening derfra (9). Derudover kan lugtgener i boligen påvirke vejtrækningsmønstret og derved have en negativ indvirkning på helbred og trivsel (9).

Ud over gener forbundet med temperaturforhold, støj og lugt findes en række øvrige gener, som kan have betydning for velvære i boligen. Dette omfatter blandt andet rystelser i boligen forårsaget af eksempelvis trafik og byggeri samt dårlige lysforhold i boligen. Lysforholdene i boligen kan endvidere have betydning for sundhed og trivsel, idet lysforhold blandt andet påvirker hormonsystemet i kroppen og døgnrytmen (10).

I denne undersøgelse er gener fra temperaturforhold, støj, rystelser og dårlige lysforhold i boligen blevet belyst ved at spørge respondenterne, hvorvidt de inden for de sidste 14 dage har været generet af nogen af de oplyste boligmiljøfaktorer i boligen ('For høje eller for lave temperaturer', 'Træk', 'Støj fra naboer', 'Støj fra trafik' og 'Rystelser i boligen'). Ud for hver oplyst faktor kunne respondenterne sætte kryds ved svarkategorierne 'Ja, meget generet', 'Ja, lidt generet' og 'Nej, ikke generet'. I 2021 indgik forholdene 'Støj fra toilet, afløb eller kloak', 'Støj fra ventilationsanlæg' og 'Dårlige lysforhold' ligeledes i spørgsmålet.

Lugtgener er blevet belyst ved at spørge respondenterne, hvorvidt de inden for de sidste 14 dage har været generet af lugt i boligen på grund af en række oplyste kilder til lugt. De oplyste kilder omfattede 'Tobaksrøg i boligen', 'Mug og skimmelvækst', 'Andre aktiviteter hos naboer' og 'Brændevne i kvarteret'. I 2021 indgik følgende forhold ligeledes i spørgsmålet:

'Andre kilder fra boligen (f.eks. afløb, affald m.v.)', 'Boligens byggematerialer', 'Trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen' og 'Tobaksrøg fra naboer'.

Information om boligtypen er baseret på information fra Bygnings- og Boligregistret.

Som beskrevet i kapitlet Metode forekommer der visse metodemæssige forskelle i forbindelse med dataindsamlingen i henholdsvis 2000 og 2021, hvilket kan have påvirket resultaterne. Endvidere blev data i 2021 indsamlet i en periode, hvor der i forbindelse med håndteringen af COVID-19-pandemien var indført en række midlertidige tiltag og restriktioner i Danmark, hvilket ligeledes kan have påvirket resultaterne.

6.1 Gener af temperaturforhold og træk

Tabel 6.1.1 viser andelen af personer, der inden for de seneste 14 dage har været generet af temperaturforhold i deres bolig. Andelen, der er meget generet samt lidt generet, er større i 2021, end den er i år 2000. I alt er 3,1 % af befolkningen i 2021 meget generet af for høje eller lave temperaturer, mens 22,1 % er lidt generet. De tilsvarende andele er 1,5 % og 4,5 % i år 2000 (tabel 6.1.1).

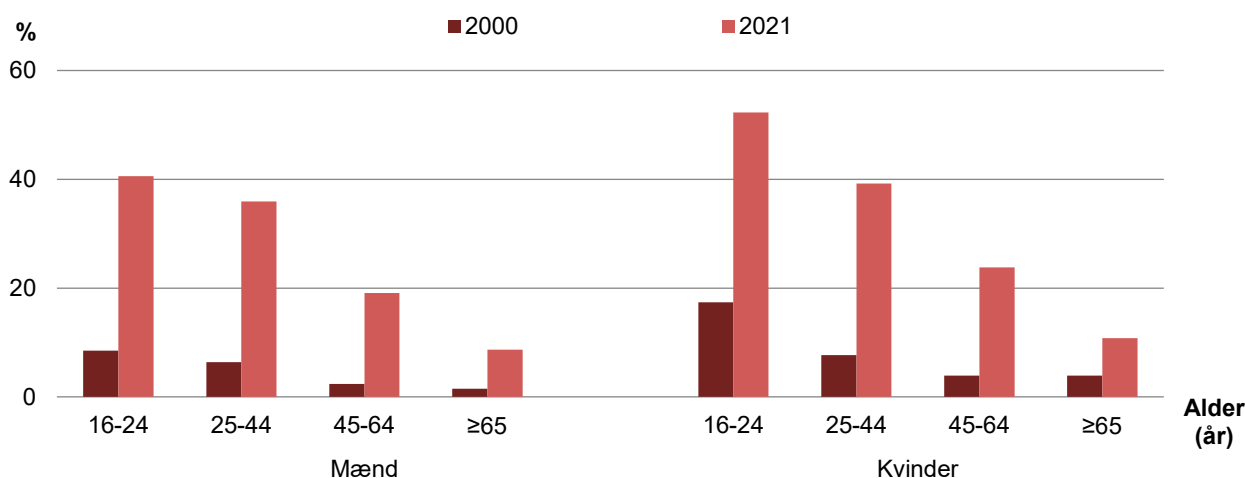
Tabel 6.1.1 Andel, der har været generet af temperaturforhold. Procent.

	2000	2021
Meget generet	1,5	3,1
Lidt generet	4,5	22,1
Ikke generet	94,0	74,8
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	16.664	10.425

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 6.1.1 viser andelen, der oplever gener (meget generet og lidt generet) fra temperaturforhold i deres bolig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Det ses, at den øgede forekomst af gener fra 2000 til 2021 forekommer hos både mænd og kvinder og i alle aldersgrupper.

Figur 6.1.1 Andel, der oplever gener fra temperaturforhold i boligen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I alt oplever 2,0 % af befolkningen i 2021 at være meget generet af træk i boligen, mens 12,7 % oplever at være lidt generet. De tilsvarende andele er henholdsvis 1,3 % og 3,3 % i år 2000 (tabel 6.1.2).

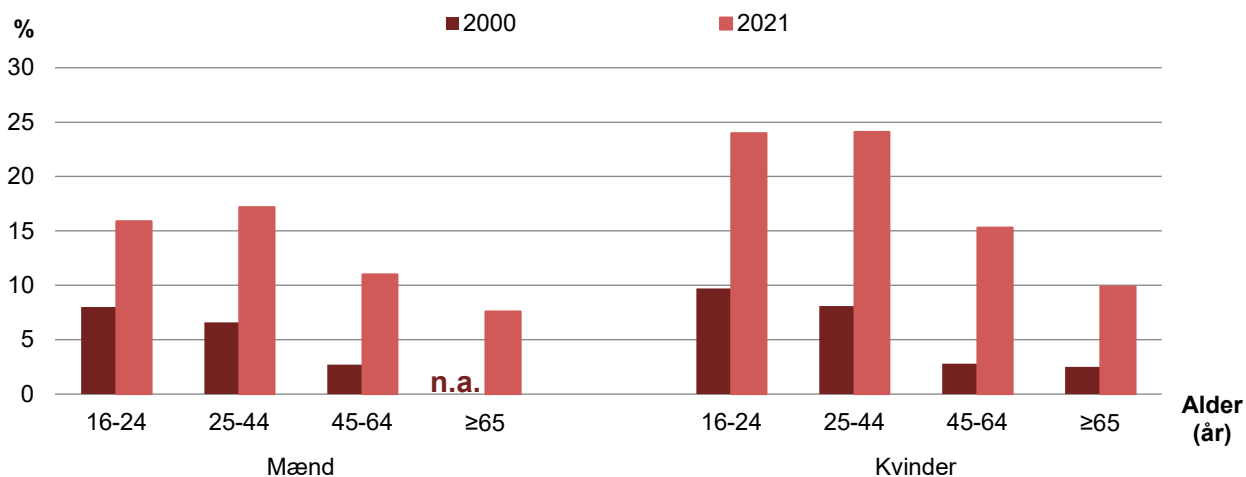
Tabel 6.1.2 Andel, der har været generet af træk i boligen. 2000 og 2021. Procent.

	2000	2021
Meget generet	1,3	2,0
Lidt generet	3,3	12,7
Ikke generet	95,4	85,3
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	16.664	10.419

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 6.1.2 viser andelen, der oplever gener (meget generet og lidt generet) fra træk i deres bolig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Det ses, at den øgede forekomst af gener fra 2000 til 2021 forekommer hos både mænd og kvinder og i alle aldersgrupper.

Figur 6.1.2 Andel, der oplever gener fra træk i boligen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne
n/a; ikke angivet pga. lille antal

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der:

- Har været generet af temperaturforhold i boligen
- Har været generet af træk i boligen

Tabel 6.1.3 Personer der har været generet af temperaturforhold i boligen.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	6,0	0,15	(0,14;0,16)	16.664
	2021	25,3	1		10.425
Mænd	16-24 år	40,6	2,89	(2,25;3,71)	381
	25-44 år	35,9	2,37	(1,92;2,92)	769
	45-64 år	19,1	1		1.645
	65-74 år	9,3	0,43	(0,33;0,57)	1.006
	≥75 år	7,8	0,36	(0,26;0,49)	747
	Alle mænd	22,9			4.548
Kvinder	16-24 år	52,3	3,52	(2,87;4,34)	571
	25-44 år	39,2	2,07	(1,75;2,44)	1.255
	45-64 år	23,8	1		2.087
	65-74 år	12,1	0,44	(0,35;0,56)	1.123
	≥75 år	9,3	0,33	(0,25;0,43)	841
	Alle kvinder	27,5			5.877
Uddannelse	Grundskole	16,4	0,95	(0,79;1,14)	1.708
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	20,7	1		3.815
	Videregående uddannelse	27,1	1,05	(0,92;1,19)	3.942
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	28,2	1		5.176
	Arbejdsløse	44,3	1,94	(1,41;2,68)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	27,1	1,13	(0,89;1,44)	464
	Under uddannelse	46,6			846
	Alderspensionister	9,8			3.717
Samlivsstatus	Samboende	22,4	1		7.169
	Enlige	30,0	1,28	(1,13;1,44)	3.256
Boligens ejerforhold	Ejer	20,8	1		6.769
	Lejer	30,8	1,53	(1,37;1,71)	3.567
Boligtype	Etageboliger	32,1	1,47	(1,30;1,67)	2.829
	Enfamilieshus	21,5	1		5.348
	Kæde-, gård- eller rækkehus	20,3	1,07	(0,91;1,27)	1.528
	Landejendom	24,3	1,17	(0,91;1,50)	510
	Andet	35,8			162
Boligens opførelsesår	≤1961	30,3	1		3.493
	1962-1982	21,3	0,72	(0,63;0,83)	2.892
	≥1983	15,6	0,44	(0,37;0,52)	1.920

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt oplever 25,3 % af befolkningen gener fra temperaturforhold i deres bolig i 2021. Andelen er lidt større blandt kvinder (27,5 %) end blandt mænd (22,9 %). Dette er gældende for alle aldersgrupper. Forekomsten af gener fra temperaturforhold er højere blandt personer på 16-24 år og 25-44 år sammenlignet med personer på 45-64 år, mens den er lavere for personer på 65-74 år og 75 år og derover. Dette er gældende for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Andelen af personer, der er generet af temperaturforhold i deres bolig, stiger med stigende uddannelsesniveau. Når der kontrolleres for køn og alder, er der dog ingen forskel i forekomsten af gener fra temperaturforhold på tværs af uddannelsesgrupper.

Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af gener fra temperaturforhold er højere blandt arbejdsløse (44,3 %) sammenlignet med personer, der er i beskæftigelse (28,2 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en større andel af enlige, der oplever gener fra temperaturforhold (30,0 % vs. 22,4 %).

Boligens ejerforhold: Der er en større andel blandt personer, der bor i en lejebolig, der oplever gener fra temperaturforhold (30,8 %), sammenlignet med folk, der bor i en ejerbolig (20,8 %).

Boligtype: Andelen af folk, der oplever gener fra temperaturforhold, er større blandt folk, der bor i etageejendom (32,1 %), sammenlignet med folk, der bor i enfamiliehuse (21,5 %).

Boligens opførelsesår: Andelen af personer, der oplever gener fra temperaturforhold, er mindre blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i perioden 1962-1982 (21,3 %) og efter 1982 (15,6 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger, der er bygget før 1962 (30,3 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stor stigning i andelen, der oplever gener fra temperaturforhold i deres bolig, fra 6,0 % til 25,3 %.

Tabel 6.1.4 Personer der har været generet af træk i boligen.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	4,6	0,25	(0,22;0,28)	16.664
	2021	14,7	1		10.419
Mænd	16-24 år	15,9	1,53	(1,10;2,14)	380
	25-44 år	17,2	1,69	(1,29;2,19)	769
	45-64 år	10,9	1		1.645
	65-74 år	7,8	0,69	(0,51;0,94)	1.006
	≥75 år	7,2	0,63	(0,44;0,91)	744
	Alle mænd	12,1			4.544
Kvinder	16-24 år	24,0	1,76	(1,38;2,24)	572
	25-44 år	24,1	1,76	(1,45;2,15)	1.254
	45-64 år	15,3	1		2.085
	65-74 år	10,7	0,66	(0,52;0,85)	1.127
	≥75 år	9,0	0,55	(0,41;0,74)	837
	Alle kvinder	17,1			5.875
Uddannelse	Grundskole	13,8	1,15	(0,95;1,40)	1.710
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	14,1	1		3.808
	Videregående uddannelse	13,7	0,75	(0,64;0,88)	3.942
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	15,0	1		5.175
	Arbejdsløse	29,9	2,29	(1,62;3,24)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	24,0	2,03	(1,57;2,64)	462
	Under uddannelse	20,4			846
	Alderspensionister	8,8			3.714
Samlivsstatus	Samboende	13,1	1		7.164
	Enlige	17,4	1,40	(1,21;1,62)	3.255
Boligens ejerforhold	Ejer	10,5	1		6.762
	Lejer	20,2	2,04	(1,79;2,32)	3.568
Boligtype	Etageboliger	21,0	2,06	(1,78;2,39)	2.831
	Enfamilieshus	10,5	1		5.340
	Kæde-, gård- eller rækkehus	14,0	1,47	(1,21;1,79)	1.529
	Landejendom	12,7	1,26	(0,93;1,69)	509
	Andet	16,1			162
Boligens opførelsesår	≤1961	18,0	1		3.490
	1962-1982	11,8	0,67	(0,57;0,80)	2.888
	≥1983	8,1	0,42	(0,34;0,52)	1.921

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 14,7 % af befolkningen oplevet gener fra træk i deres bolig i år 2021. Andelen er større blandt kvinder (17,1 %) end blandt mænd (12,1 %). Det gælder for alle aldersgrupper. Andelen, der oplever gener fra træk, er større blandt personer på 16-24 år og 25-44 år sammenlignet med personer på 45-64 år, mens den er mindre for personer over på 65-74 år og 75 år eller derover. Dette er gældende for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses ingen forskel i forekomsten af gener fra træk på tværs af uddannelsesgrupper.

Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af gener fra træk er højere blandt arbejdsløse (29,9 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (24,0 %) sammenlignet med blandt personer, der er i beskæftigelse (15,0 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en større andel af enlige, der oplever gener fra træk (17,4 % vs. 13,1 %).

Boligens ejerforhold: Der er en større andel blandt personer, der bor i en lejebolig, der oplever gener fra træk (20,2 %), sammenlignet med folk, der bor i en ejerbolig (10,5 %).

Boligtype: Andelen af folk, der oplever gener fra træk, er større blandt folk, der bor i etageejendom (21,0 %) og rækkehuse (14,0 %), sammenlignet med folk, der bor i enfamiliehuse (10,5 %).

Boligens opførelsesår: Andelen af personer, der oplever gener fra træk, er mindre blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i perioden 1962-1982 (11,8 %) og efter 1982 (8,1 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger, der er bygget før 1962 (18,0 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stor stigning i andelen, der oplever gener fra temperaturforhold i deres bolig, fra 4,6 % til 14,7 %.

6.2 Gener af støj i boligen

Tabel 6.2.1 viser andelen af personer, der inden for de seneste 14 dage har været generet af støj fra naboer i deres bolig. Andelen, der er lidt generet, er større i 2021 (13,3 %), end den var i år 2000 (4,9 %).

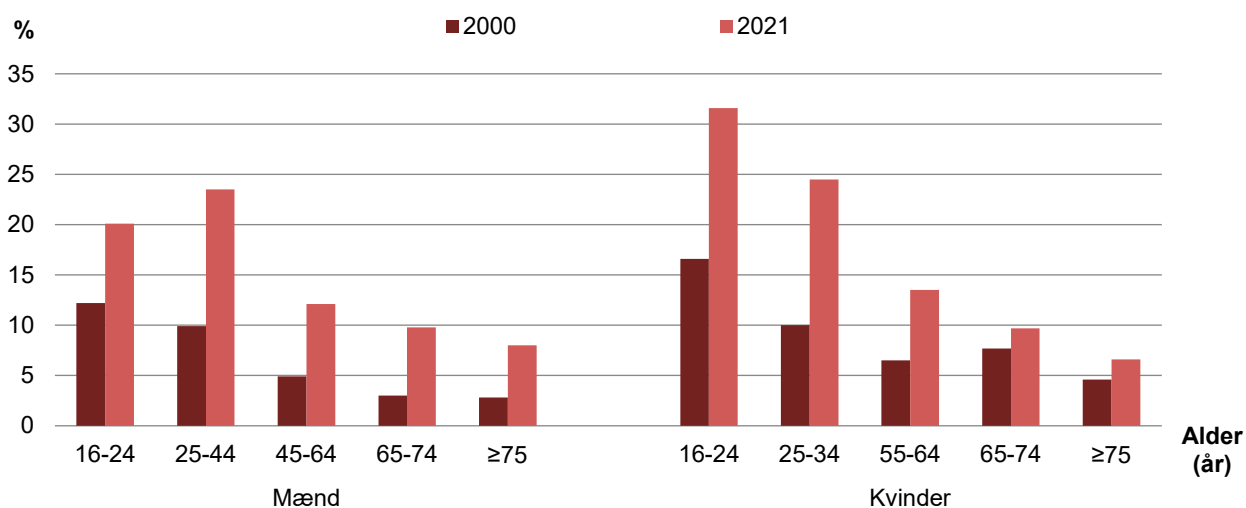
Tabel 6.2.1 Andel, der har været generet af støj fra naboer inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2000	2021
Meget generet	3,2	2,8
Lidt generet	4,9	13,3
Ikke generet	91,9	83,9
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	16.664	10.415

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 6.2.1 viser andelen, der er generet (meget generet og lidt generet) af støj fra naboer blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i 2000 og 2021. Det ses, at der i år 2021 er en større andel, der er generet af støj fra naboer, blandt både mænd og kvinder i alle aldersgrupper i forhold til i år 2000.

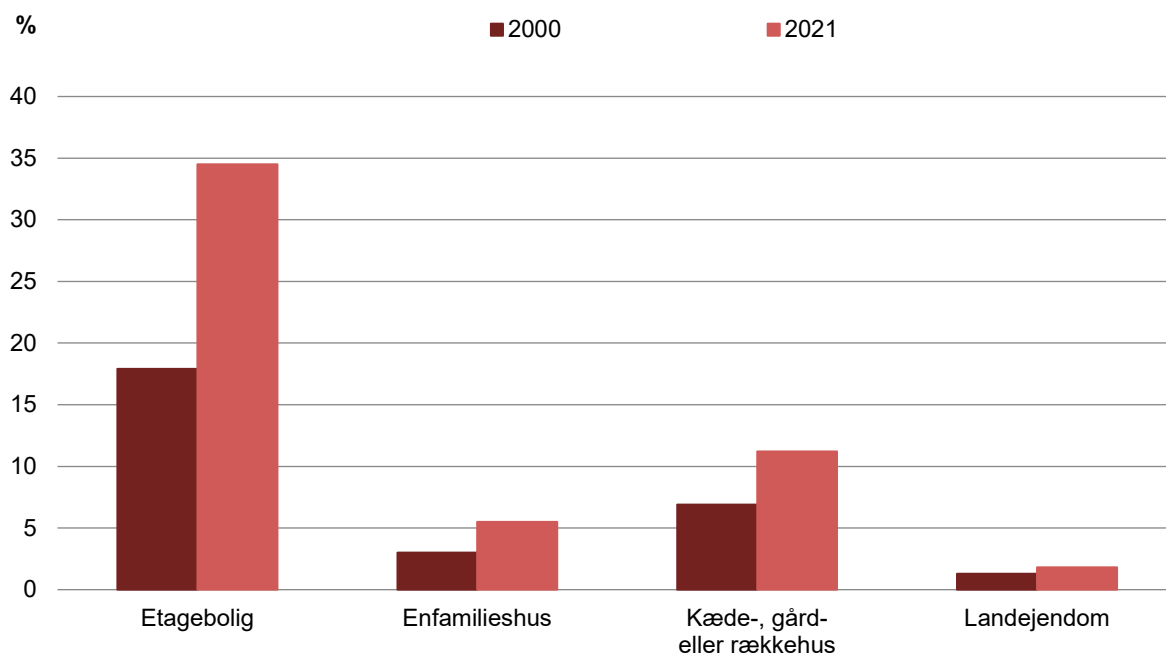
Figur 6.2.1 Andel der har været generet af støj fra naboer, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 6.2.2 viser udviklingen fra 2000 til 2021 i nabostøj fordelt på forskellige boligtyper. For alle boligtyper er forekomsten af støjgener fra nabostøj højere i 2021 end i år 2000. For eksempel er forekomsten af gener fra nabostøj 17,9 % i 2000 og 34,5 % i 2021 blandt personer, der bor i etageejendom.

Figur 6.2.2 Andel, der oplever gener fra nabostøj blandt forskellige boligtyper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne samt Bygnings- og Boligregistret

Tabel 6.2.2 viser andelen af personer, der i deres bolig inden for de seneste 14 dage har været generet af støj fra trafikken. Andelen, der er lidt generet, er større i 2021 (11,6 %), end den var i år 2000 (4,2 %).

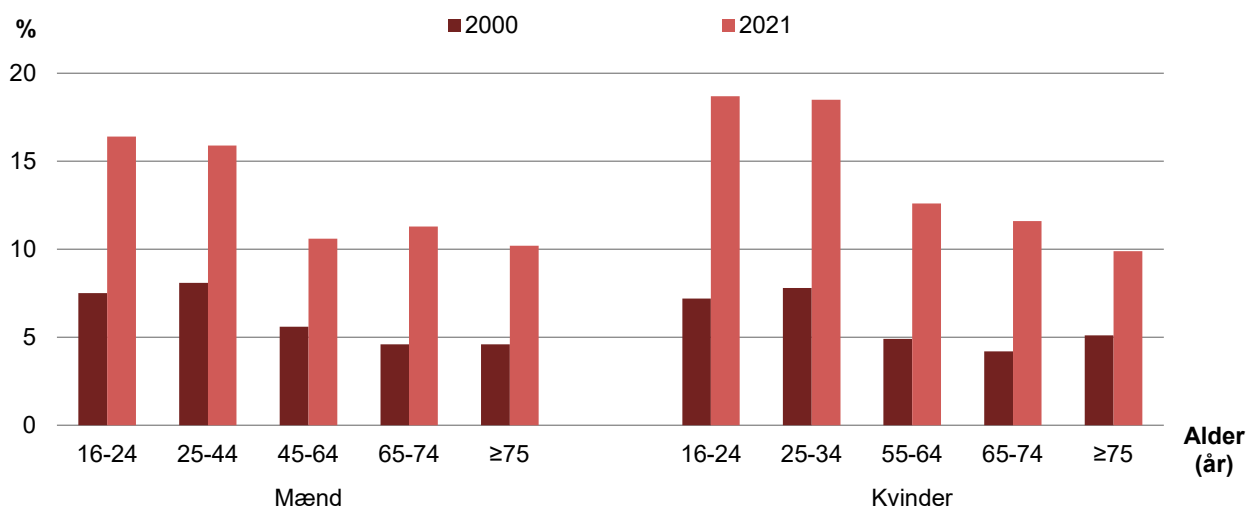
Tabel 6.2.2 Andel, der har været generet af støj fra trafik inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2000	2021
Meget generet	2,2	2,0
Lidt generet	4,2	11,6
Ikke generet	93,6	86,4
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	16.664	10.416

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 6.2.3 viser andelen, der er generet (meget generet og lidt generet) af trafikstøj blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i 2000 og 2021. Det ses, at der i år 2021 er en større andel, der er generet af trafikstøj, blandt både mænd og kvinder i alle aldersgrupper i forhold til i år 2000.

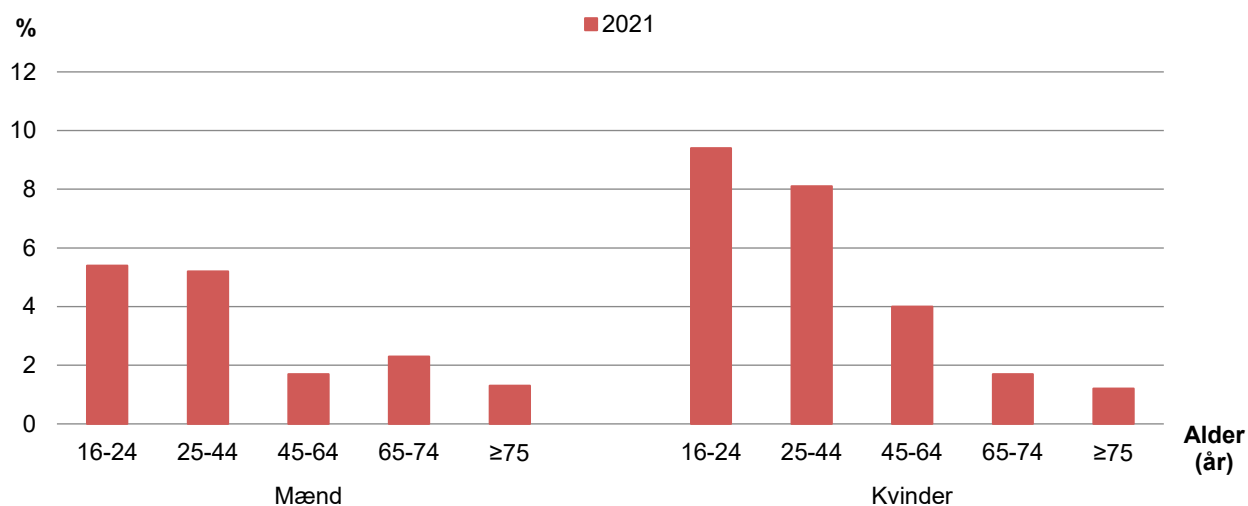
Figur 6.2.3 Andel, der har været generet af støj fra trafik, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 6.2.4 viser andelen, der er generet af støj fra toilet, afløb eller kloak, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i år 2021. Det ses, at andelen er større blandt kvinder end blandt mænd i aldersgrupperne 16-24 år, 25-44 år og 45-64 år. For både mænd og kvinder er andelen, der er generet af støj fra toilet, afløb eller kloak, større blandt 16-24-årige og 25-44-årige og mindre blandt personer på 45 år og derover.

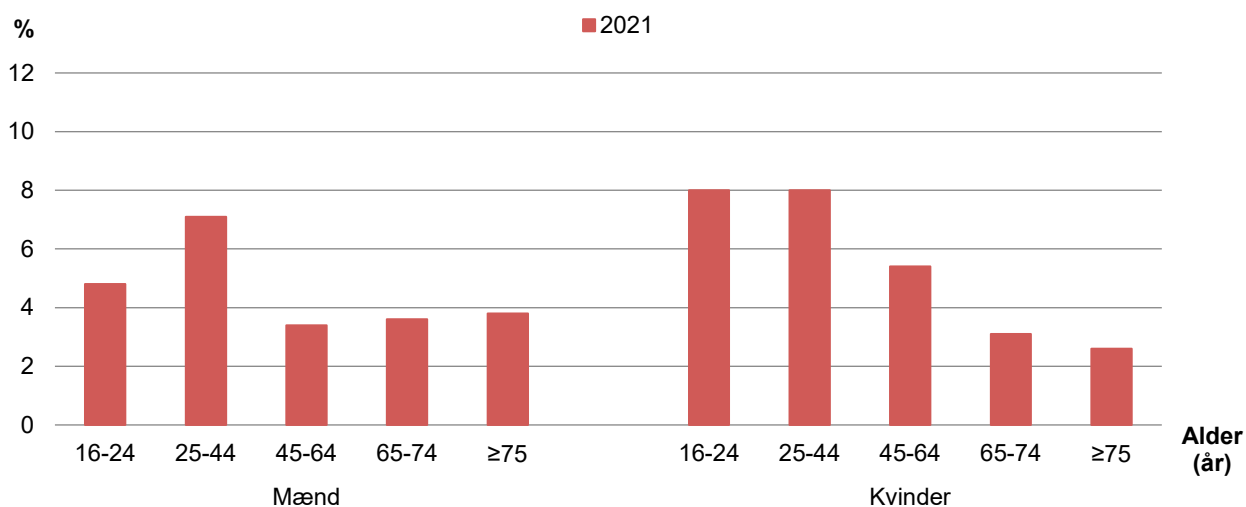
Figur 6.2.4 Andel, der oplever gener fra støj fra toilet, afløb eller kloak, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

Figur 6.2.5 viser andelen, der er generet af støj fra ventilationsanlæg, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i år 2021. Andelen, der er generet, er større blandt kvinder end blandt mænd i aldersgrupperne 16-24 år, 25-44 år og 45-64 år. Det fremgår ligeledes, at for begge køn er den største andel, der oplever gener, blandt personer under 45 år.

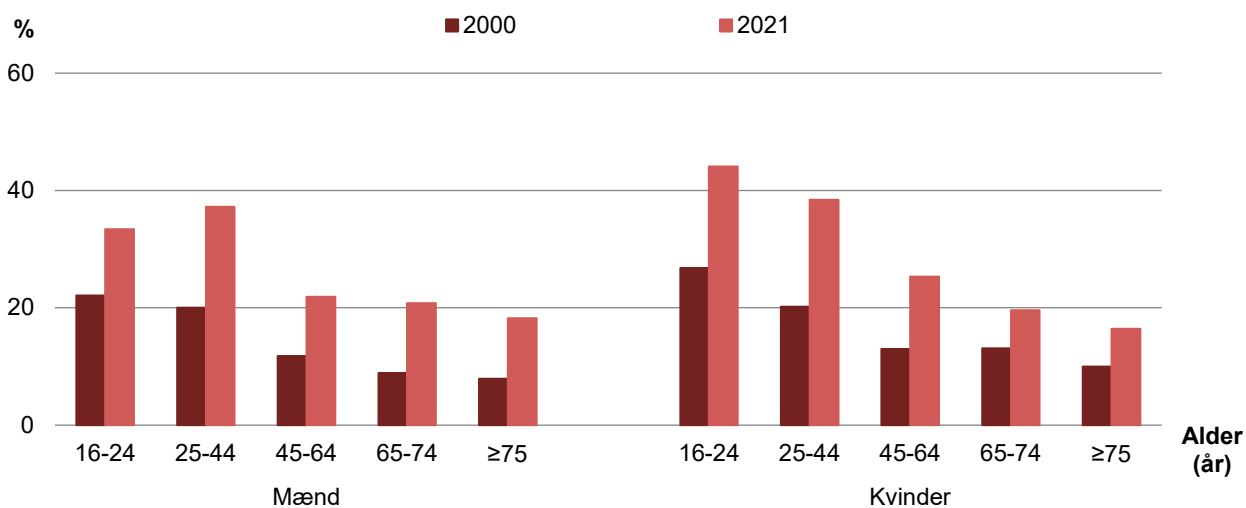
Figur 6.2.5 Andel, der oplever gener fra støj fra ventilationsanlæg, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

Figur 6.2.6 viser andelen, der er generet af mindst én af de adspurgte støjkloder blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i 2000 og 2021. Det ses, at der i år 2021 er en større andel, der er generet af støj, blandt både mænd og kvinder i alle aldersgrupper i forhold til i år 2000.

Figur 6.2.6 Andel, der oplever gener fra støj (alle støjkloder), blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af forekomsten af personer, der:

- Har været generet af trafikstøj
- Har været generet af nabostøj

Tabel 6.2.3 Personer, der har været generet af trafikstøj.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	6,4	0,41	(0,37;0,45)	16.664
	2021	13,6	1		10.416
Mænd	16-24 år	16,4	1,65	(1,19;2,29)	379
	25-44 år	15,9	1,60	(1,22;2,09)	769
	45-64 år	10,6	1		1.642
	65-74 år	11,3	1,07	(0,82;1,40)	1.008
	≥75 år	10,2	0,95	(0,70;1,31)	743
	Alle mænd	12,7			4.541
Kvinder	16-24 år	18,7	1,60	(1,22;2,08)	573
	25-44 år	18,5	1,57	(1,26;1,94)	1.255
	45-64 år	12,6	1		2.083
	65-74 år	11,6	0,91	(0,70;1,17)	1.126
	≥75 år	9,9	0,76	(0,57;1,01)	838
	Alle kvinder	14,4			5.875
Uddannelse	Grundskole	13,4	1,21	(0,99;1,47)	1.707
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	12,2	1		3.808
	Videregående uddannelse	13,6	0,98	(0,84;1,15)	3.942
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	13,0	1		5.173
	Arbejdsløse	24,7	2,12	(1,47;3,06)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	17,7	1,61	(1,22;2,12)	462
	Under uddannelse	18,8			844
	Alderspensionister	10,8			3.715
Samlivsstatus	Samboende	11,9	1		7.165
	Enlige	16,4	1,47	(1,26;1,70)	3.251
Boligens ejerforhold	Ejer	9,3	1		6.762
	Lejer	19,2	2,26	(1,98;2,57)	3.565
Boligtype	Etageboliger	22,2	2,69	(2,33;3,11)	2.828
	Enfamilieshus	9,2	1		5.341
	Kæde-, gård- eller rækkehus	10,3	1,18	(0,95;1,45)	1.528
	Landejendom	7,1	0,75	(0,49;1,15)	509
	Andet	11,2			162
Boligens opførelsesår	≤1961	17,2	1		3.490
	1962-1982	8,1	0,44	(0,37;0,53)	2.887
	≥1983	7,6	0,40	(0,32;0,50)	1.917

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 13,6 % af befolkningen oplevet støjgener fra trafikken i år 2021. Andelen, der oplever støjgener fra trafikken, er større blandt de 16-24-årige og 25-44-årige sammenlignet med de 45-64-årige for både mænd og kvinder. For eksempel oplever 16,4 % af de 16-24-årige mænd støjgener fra trafikken, mens 10,6 % af de 45-64-årige mænd oplever det.

Uddannelse: Der ses ingen forskel i andelen, der oplever støjgener fra trafikken, på tværs af uddannelsesgrupperne.

Erhvervsmæssig stilling: Andelen af personer, der har oplevet støjgener fra trafikken, er større blandt arbejdsløse (24,7 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (17,7 %) sammenlignet med personer i beskæftigelse (13,0 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en større andel blandt enlige, der oplever støjgener fra trafikken (11,9 % vs. 16,4 %).

Boligens ejerforhold: Der er en større andel af personer, der oplever støj fra trafikken, blandt personer, der bor i lejebolig (19,2 %), sammenlignet med personer, der bor i ejerbolig (9,3 %).

Boligtype: Andelen af personer, der oplever støj fra trafikken, er større blandt folk, der bor i en etagebolig (22,2 %), sammenlignet med personer, der bor i enfamilieshuse (9,2 %).

Boligens opførelsesår: Forekomsten af støjgener fra trafikken er mindre blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i 1962-1982 (8,1 %) og i 1983 eller senere (7,6 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger bygget før 1962.

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stigning i andelen, der oplever støjgener, fra trafikken.

Tabel 6.2.4 Personer, der har været generet af nabostøj.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2000	8,1	0,41	(0,37;0,45)	16.664
	2021	16,1	1		10.415
Mænd	16-24 år	20,0	1,82	(1,33;2,47)	380
	25-44 år	23,5	2,23	(1,74;2,86)	769
	45-64 år	12,1	1		1.644
	65-74 år	9,8	0,79	(0,60;1,05)	1.008
	≥75 år	8,0	0,63	(0,45;0,89)	745
	Alle mænd	15,0			4.546
Kvinder	16-24 år	31,6	2,95	(2,32;3,75)	572
	25-44 år	24,5	2,07	(1,69;2,53)	1.256
	45-64 år	13,5	1		2.081
	65-74 år	9,7	0,68	(0,52;0,90)	1.122
	≥75 år	6,6	0,45	(0,32;0,63)	838
	Alle kvinder	17,1			5.869
Uddannelse	Grundskole	14,2	1,31	(1,07;1,59)	1.707
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	13,5	1		3.806
	Videregående uddannelse	16,0	0,95	(0,81;1,11)	3.942
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	16,4	1		5.173
	Arbejdsløse	33,4	2,48	(1,77;3,47)	223
	Andre uden for arbejdsmarkedet	20,4	1,62	(1,22;2,14)	461
	Under uddannelse	27,7			845
	Alderspensionister	8,7			3.713
Samlivsstatus	Samboende	13,0	1		7.163
	Enlige	21,3	1,83	(1,58;2,12)	3.252
Boligens ejerforhold	Ejer	7,0	1		6.762
	Lejer	28,1	5,03	(4,39;5,77)	3.564
Boligtype	Etageboliger	34,4	8,56	(7,25;10,12)	2.829
	Enfamilieshus	5,5	1		5.341
	Kæde-, gård- eller rækkehus	11,2	2,41	(1,92;3,02)	1.527
	Landejendom	1,8	0,32	(0,15;0,65)	508
	Andet	27,2			162
Boligens opførelsesår	≤1961	14,5	1		3.489
	1962-1982	9,5	0,70	(0,57;0,85)	2.887
	≥1983	8,7	0,60	(0,48;0,75)	1.919

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt har 16,1 % af befolkningen oplevet gener fra nabostøj inden for de sidste 14 dage i år 2021. Forekomsten er lidt højere blandt kvinder (17,1 %) end blandt mænd (15,0 %). For både mænd og kvinder ses, at forekomsten er større blandt de yngre aldersgrupper og større blandt de ældre aldersgrupper. For eksempel oplever 31,6 % af kvinder på 16-24 år støjgener fra deres naboer, mens den tilsvarende andel er 6,6 % for kvinder på 75 år eller derover.

Uddannelse: Forekomsten af støjgener er lidt højere blandt personer med en grundskole som højeste fuldførte uddannelse (14,2 %) sammenlignet med personer, der har en erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (13,5 %).

Erhvervsmæssig stilling: Andelen af personer, der oplever gener fra nabostøj, er større blandt arbejdsløse (33,4 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (20,4 %) sammenlignet med personer i beskæftigelse (16,4 %).

Samlivsstatus: Sammenlignet med samboende er der en større andel, der oplever gener fra nabostøj, blandt enlige (13,0 % vs. 21,3 %).

Boligens ejerforhold: Der er en større andel af personer, der oplever støjgener fra deres naboer, blandt personer, der bor i lejebolig (28,1 %), sammenlignet med personer, der bor i en ejerbolig (7,0 %).

Boligtype: Der er en større andel af personer, der oplever gener fra nabostøj, blandt personer, der bor i etageboliger (34,4 %) og rækkehuse (11,2 %), sammenlignet med personer, der bor i enfamiliehuse (5,5 %).

Boligens opførelsesår: Sammenlignet med personer, der bor i boliger bygget før 1962 (14,5 %), er der en mindre andel af personer, der oplever støjgener fra deres naboer, blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i 1962-1982 (9,5 %) og i 1983 eller senere (8,7 %).

Udvikling: I perioden fra 2000 til 2021 er der sket en stigning i andelen af personer, der oplever gener fra nabostøj, fra 8,1 % til 16,1 %.

6.3 Lugtgener i boligen

6.3.1 Lugtgener fra kilder i selve boligen

Tabel 6.3.1 viser andelen af personer, der har været generet af lugt fra tobaksrøg inden for de sidste 14 dage i deres bolig. Andelen, der er generet, er mindre i år 2021 end i år 2000.

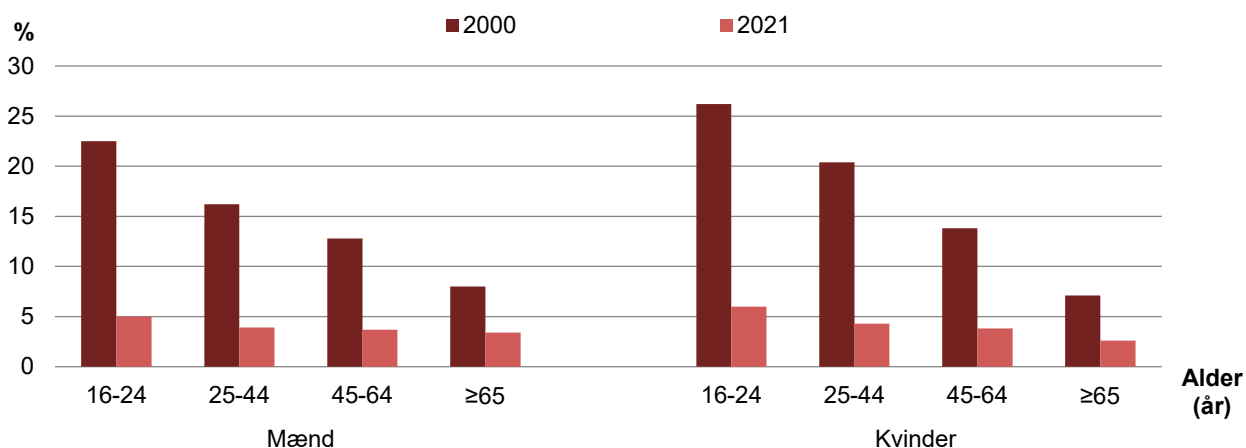
Tabel 6.3.1.1 Andel, der har været generet af lugt fra tobaksrøg inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2000	2021
Meget generet	1,5	0,7
Lidt generet	13,9	3,1
Ikke generet	84,6	96,2
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	3.724	10.436

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Forekomsten af personer, der har været generet (meget generet og lidt generet) af lugt fra tobaksrøg inden for de sidste 14 dage er højere i år 2000 end i år 2021 i alle køns- og aldersgrupper (Figur 6.3.1.1.). Blandt både mænd og kvinder falder forekomsten med stigende alder.

Figur 6.3.1.1 Andel, der har været generet af lugt fra tobaksrøg inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Det fremgår af tabel 6.3.1.2, at andelen, der har været generet af lugt fra mug og skimmelvækst i boligen inden for de sidste 14 dage, er stort set uændret i perioden 2000-2021.

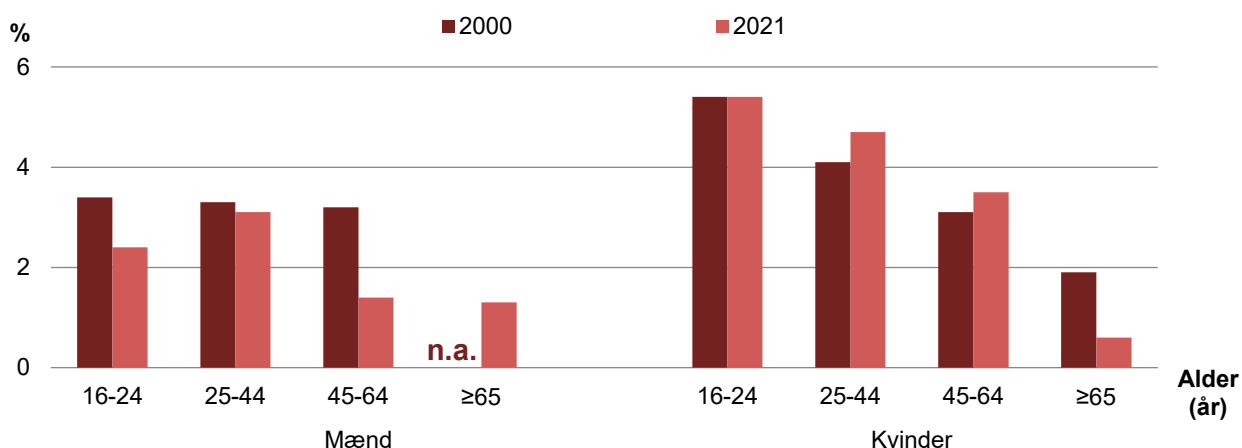
Tabel 6.3.1.2 Andel, der har været generet af lugt fra mug og skimmelvækst i boligen inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2000	2021
Meget generet	0,5	0,4
Lidt generet	2,7	2,2
Ikke generet	96,8	97,4
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	3,706	10.412

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Blandt mænd er forekomsten af personer, der har været generet (meget generet og lidt generet) af lugt fra mug og skimmelvækst i boligen inden for de sidste 14 dage, overordnet set lavere i år 2021 sammenlignet med år 2000 (Figur 6.3.1.2.). Dette gælder også for kvinder i aldersgruppen 65 år eller derover, mens det omvendte mønster ses i aldersgrupperne 25-44 år og 45-64 år. Blandt kvinder i aldersgruppen 16-24 år er billedet uændret.

Figur 6.3.1.2 Andel, der har været generet af lugt fra mug og skimmelvækst i boligen inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne
n/a; ikke angivet pga. lille antal

I 2021 er der 10,6 %, der angiver, at de har været enten meget eller lidt generet af lugt fra andre kilder fra boligen (f.eks. fra afløb, affald m.v.) inden for de sidste 14 dage (tabel 6.3.1.3).

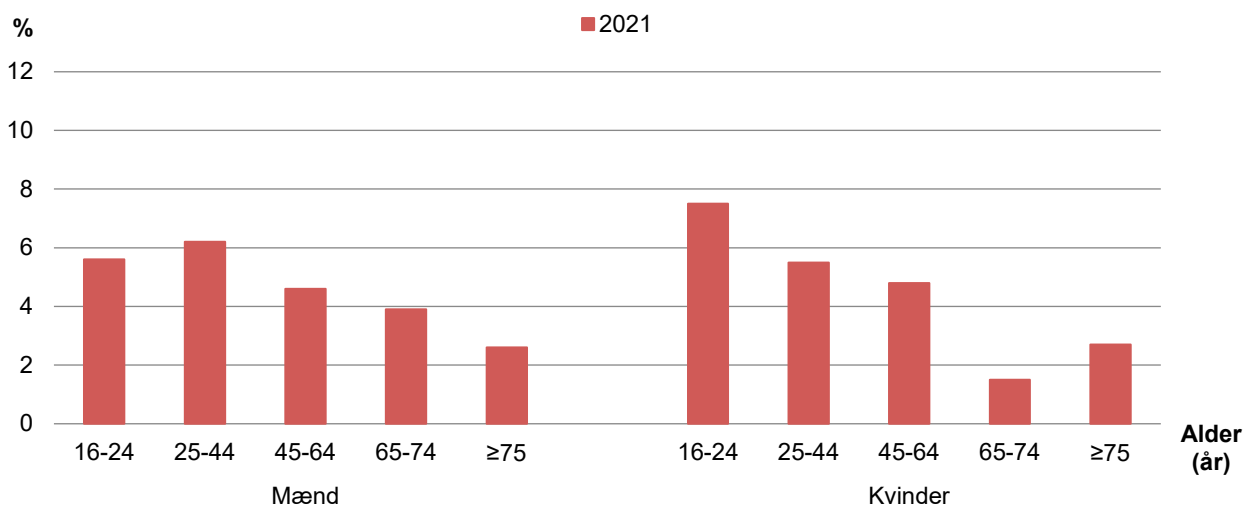
Tabel 6.3.1.3 Andel, der har været generet af lugt fra andre kilder fra boligen (f.eks. fra afløb, affald m.v.) inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2021
Meget generet	0,8
Lidt generet	9,8
Ikke generet	89,4
I alt	100,0
Antal svarpersoner	10.398

Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

I 2021 er andelen, der har været generet (meget generet og lidt generet) af lugt fra andre kilder fra boligen (f.eks. fra afløb, affald m.v.) inden for de sidste 14 dage, overordnet set størst i de to yngste aldersgrupper for både mænd og kvinder (figur 6.3.1.3).

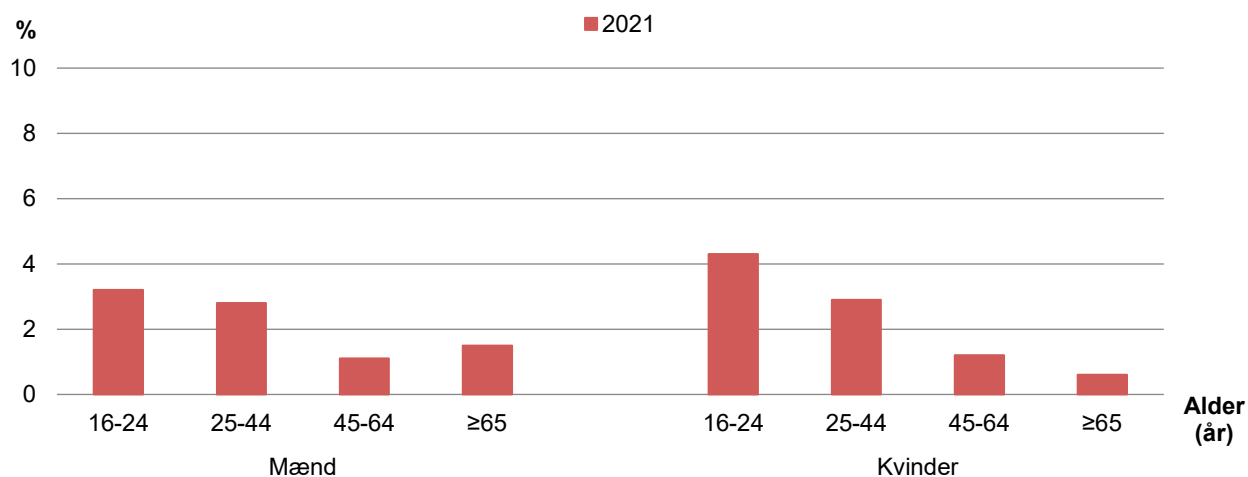
Figur 6.3.1.3 Andel, der har været generet af lugt fra andre kilder fra boligen (f.eks. fra afløb, affald m.v.) inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

Det fremgår af figur 6.3.1.4, at forekomsten af personer, der har været generet af lugt fra boligens byggematerialer inden for de sidste 14 dage er i 2021, højest blandt de to yngste aldersgrupper blandt både mænd og kvinder.

Figur 6.3.1.4 Andel, der har været generet af lugt fra boligens byggematerialer inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

Tabel 6.3.1.4 Personer, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	15,4	4,41	(3,78;5,15)	3.724
	2021	3,8	1		10.436
Mænd	16-24 år	5,0	1,38	(0,78;2,44)	383
	25-44 år	3,8	1,05	(0,64;1,74)	770
	45-64 år	3,7	1		1.644
	65-74 år	3,5	0,96	(0,60;1,56)	1.006
	≥75 år	3,1	0,86	(0,49;1,49)	744
	Alle mænd	3,8			4.547
Kvinder	16-24 år	5,9	1,62	(1,02;2,57)	574
	25-44 år	4,3	1,14	(0,73;1,76)	1.255
	45-64 år	3,8	1		2.093
	65-74 år	3,6	0,94	(0,59;1,51)	1.124
	≥75 år	1,5	0,40	(0,21;0,75)	843
	Alle kvinder	3,8			5.889
Uddannelse	Grundskole	4,3	1,21	(0,87;1,69)	1.713
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	4,1	1		3.814
	Videregående uddannelse	2,4	0,53	(0,38;0,74)	3.944
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	3,4	1		5.182
	Arbejdsløse	8,4	2,55	(1,42;4,56)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	7,1	2,31	(1,46;3,65)	466
	Under uddannelse	5,0			849
	Alderspensionister	3,0			3.717
Samlivsstatus	Samboende	3,1	1		7.167
	Enlige	4,9	1,65	(1,26;2,17)	3.269
Boligens ejerforhold	Ejer	2,3	1		6.773
	Lejer	5,8	2,73	(2,12;3,51)	3.574
Boligtype	Etageboliger	6,3	2,84	(2,14;3,77)	2.834
	Enfamilieshus	2,3	1		5.350
	Kæde-, gård- eller rækkehus	3,1	1,43	(0,96;2,11)	1.529
	Landejendom	2,8	1,17	(0,64;2,13)	512
	Andet	5,6			163
Boligens opførelsesår	≤1961	3,8	1		3.496
	1962-1982	3,0	0,83	(0,58;1,19)	2.895
	≥1983	2,2	0,59	(0,40;0,88)	1.925

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I 2021 angiver 3,8 %, at de har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen. Andelen falder med stigende alder for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Forekomsten af personer, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen, er lavere blandt personer med en lang videregående uddannelse som højeste fuldførte uddannelsesniveau (2,4 %) sammenlignet med personer med personer med erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (4,1 %).

Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen, er mindre blandt beskæftigede (3,4 %) end blandt arbejdsløse (8,4 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (7,1 %).

Samlivsstatus: Der er en lavere forekomst af personer, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen, blandt gifte (2,3 %) end blandt enlige (4,9 %).

Boligens ejerforhold: Forekomsten af personer, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen, er lavere blandt ejere (2,3 %) end blandt lejere (5,8 %).

Boligtype: Sammenlignet med beboere i enfamilieshuse (2,3 %) ses der en større andel, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen, blandt beboere i etageboliger (6,3 %). Blandt personer, der bor i kæde-, gård- eller rækkehus, er andelen 3,1 %, og blandt personer, der bor i landejendom, er andelen 2,8 %.

Boligens opførelsesår: Andelen, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen, er mindre blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i 1983 eller derefter (2,2 %) og i perioden 1962-1982 (3,0 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger, der er bygget i 1961 eller tidligere (3,8 %).

Udvikling: Forekomsten af personer, der har været generet af lugt fra tobaksrøg i boligen, er faldet fra 15,4 i 2000 til 3,8 % i 2021.

6.3.2 Lugtgener fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen

Table 6.3.2.1 Personer, der er generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2021	11,5			10.405
Mænd	16-24 år	13,9	1,41	(1,01;1,99)	382
	25-44 år	12,0	1,20	(0,90;1,60)	767
	45-64 år	10,2	1		1.642
	65-74 år	10,2	1,00	(0,75;1,31)	1.002
	≥75 år	9,6	0,93	(0,68;1,28)	742
	Alle mænd	11,1			4.535
Kvinder	16-24 år	13,6	1,19	(0,89;1,60)	574
	25-44 år	15,4	1,38	(1,10;1,73)	1.257
	45-64 år	11,6	1		2.086
	65-74 år	9,4	0,79	(0,61;1,03)	1.119
	≥75 år	7,2	0,58	(0,43;0,80)	834
	Alle kvinder	11,9			5.870
Uddannelse	Grundskole	11,3	1,14	(0,93;1,41)	1.703
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	10,9	1		3.797
	Videregående uddannelse	11,5	0,95	(0,81;1,13)	3.942
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	11,7	1		5.174
	Arbejdsløse	17,4	1,54	(1,02;2,32)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	15,3	1,44	(1,07;1,95)	463
	Under uddannelse	13,3			849
	Alderspensionister	9,2			3.697
Samlivsstatus	Samboende	11,1	1		7.154
	Enlige	12,3	1,13	(0,97;1,33)	3.251
Boligens ejerforhold	Ejer	10,2	1		6.764
	Lejer	13,2	1,33	(1,16;1,53)	3.552
Boligtype	Etageboliger	14,9	1,52	(1,31;1,78)	2.818
	Enfamilieshus	10,0	1		5.342
	Kæde-, gård- eller rækkehus	8,5	0,86	(0,69;1,08)	1.526
	Landejendom	12,1	1,23	(0,90;1,69)	509
	Andet	9,8			162
Boligens opførelsesår	≤1961	15,3	1		3.483
	1962-1982	8,2	0,51	(0,42;0,61)	2.889
	≥1983	7,0	0,42	(0,34;0,53)	1.922

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

Køn og alder: I 2021 angiver 11,5 % af befolkningen, at de har været generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen. Andelen er den samme blandt mænd (11,1 %) og blandt kvinder (11,9 %). Overordnet ses der et fald i forekomsten med stigende alder for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ser ingen forskelle i andelen, der har været generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen, i forhold til højeste fuldførte uddannelsesniveau.

Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der har været generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen, er mindre blandt beskæftigede (11,7 %) end blandt arbejdsløse (17,4 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (15,3 %).

Samlivsstatus: Der ses ingen forskel i andelen, der har været generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen, blandt samboende og enlige.

Boligens ejerforhold: Forekomsten af personer, der har været generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen, er lavere blandt ejere (10,2 %) end blandt lejere (13,2 %).

Boligtype: Sammenlignet med personer, der bor i enfamilieshuse (10,0 %), ses der en større andel, der har været generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen, blandt personer, der bor i etageboliger (14,9 %). Blandt personer, der bor i kæde-, gård- eller rækkehus, er andelen 8,5 %, og blandt personer, der bor i landejendom, er andelen 12,1 %.

Boligens opførelsesår: Andelen, der har været generet af lugt fra trafik, industri, landbrug eller andre forhold nær boligen, er mindre blandt personer, der bor i boliger, der er bygget i 1983 eller derefter (7,0 %) og i perioden 1962-1982 (8,2 %), sammenlignet med personer, der bor i boliger, der er bygget i 1961 eller tidligere (15,3 %).

6.3.3 Lugtgener fra naboens aktiviteter, brændeovne i kvarteret og andre kilder

Andelen, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter inden for de sidste 14 dage, er stort set uændret i perioden 2000 til 2021.

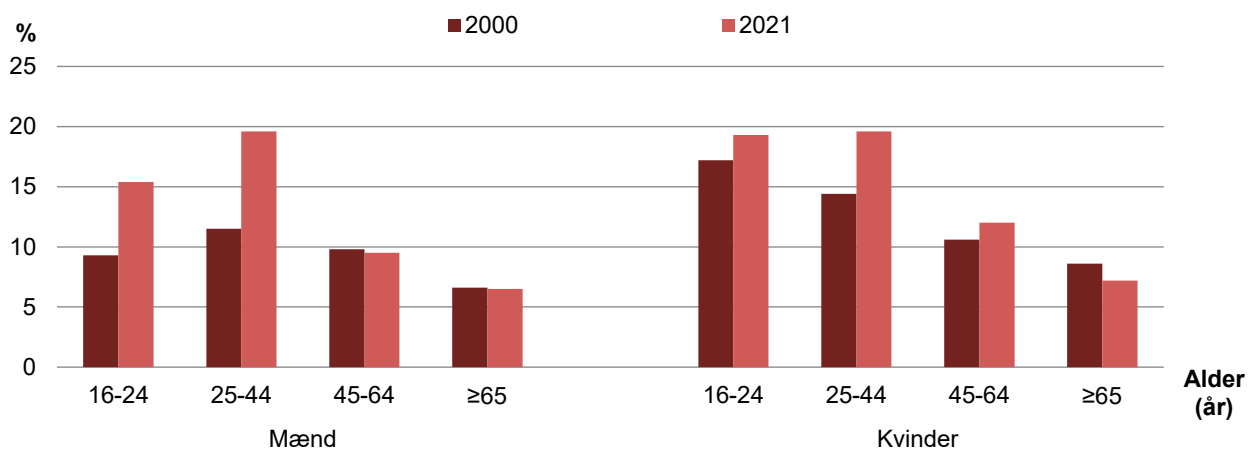
Tablet 6.3.3.1 Andel, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2000	2021
Meget generet	2,0	2,3
Lidt generet	9,2	10,4
Ikke generet	88,8	87,3
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	3.707	10.402

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Det fremgår af figur 6.3.3.1, at andelen, der har været generet (meget generet og lidt generet) af lugt fra naboens aktiviteter inden for de sidste 14 dage, er større i år 2000 sammenlignet med år 2021 i de to yngste aldersgrupper, mens der ikke ses nævneværdig forskel i de to ældste aldersgrupper. Dette gælder for både mænd og kvinder.

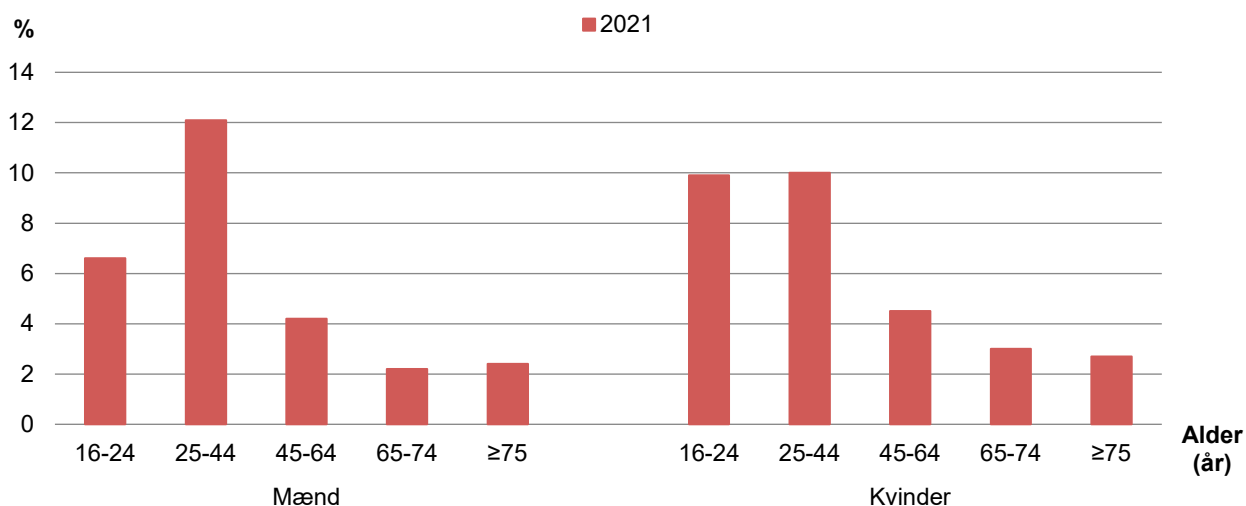
Figur 6.3.3.1 Andel, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Andelen, der har været generet af lugt fra tobaksrøg fra naboer inden for de sidste 14 dage, er overordnet set større end blandt de yngre aldersgrupper end blandt de ældre (figur 6.3.3.2). Dette gælder for både mænd og kvinder.

Figur 6.3.3.2 Andel, der har været generet af lugt fra tobaksrøg fra naboer inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

I år 2000 er der en mindre andel, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret inden for de sidste 14 dage, end i år 2021 (tabel 6.3.3.2).

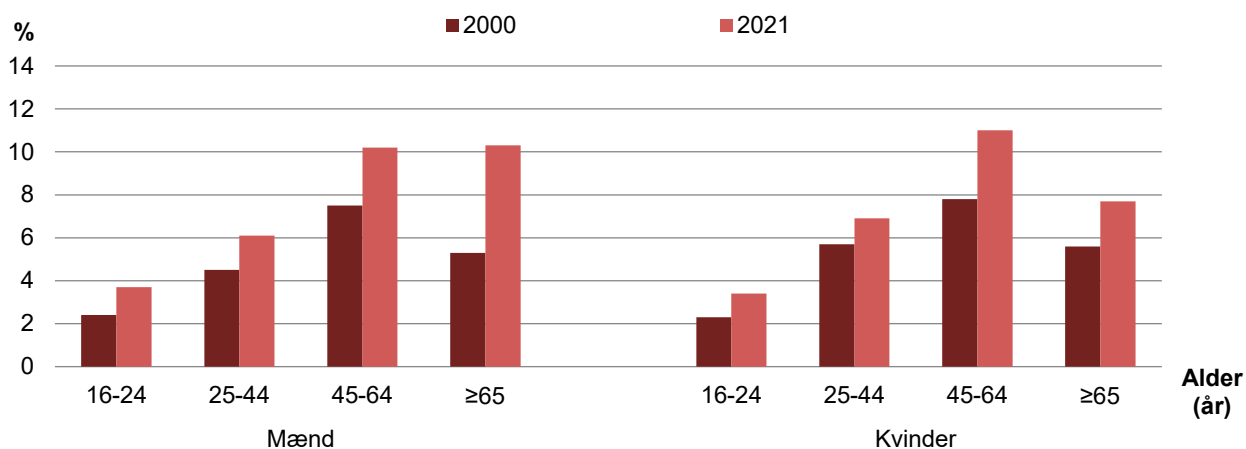
Tabel 6.3.3.2 Andel, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2000	2021
Meget generet	0,7	1,3
Lidt generet	5,0	6,9
Ikke generet	94,3	91,8
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	3.706	10.401

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Forekomsten af personer, der har været generet (meget generet og lidt generet) af lugt fra brændeovne i kvarteret inden for de sidste 14 dage, er højere i år 2021 end i år 2000 i alle køns- og aldersgrupper (figur 6.3.3.3).

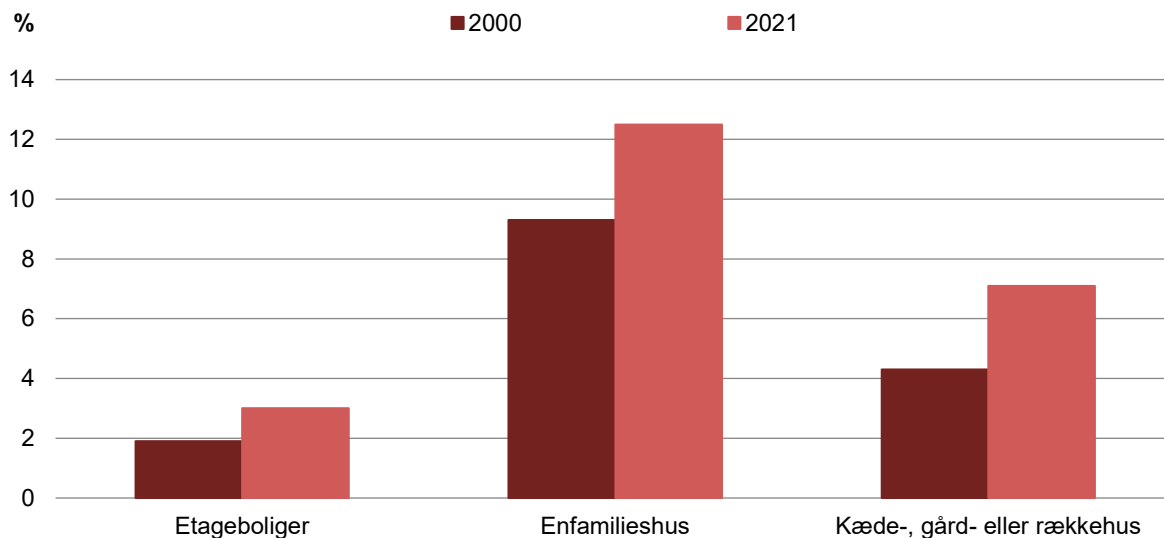
Figur 6.3.3.3 Andel, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

I forhold til boligtype ses der en højere forekomst af personer, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret inden for de sidste 14 dage, i år 2021 end i år 2000 blandt beboere i alle boligtyper.

Figur 6.3.3.4 Andel, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret inden for de sidste 14 dage, blandt forskellige boligtyper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne samt Bygnings- og Boligregistret

Tabel 6.3.3.3 Personer, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2000	11,1	0,77	(0,68;0,88)	3.707
	2021	12,7	1		10.402
Mænd	16-24 år	15,4	1,73	(1,22;2,45)	381
	25-44 år	19,6	2,31	(1,76;3,04)	768
	45-64 år	9,5	1		1.640
	65-74 år	7,0	0,72	(0,51;1,00)	1.003
	≥75 år	5,9	0,59	(0,40;0,87)	739
	Alle mænd	11,9			4.531
Kvinder	16-24 år	19,3	1,76	(1,35;2,31)	575
	25-44 år	19,6	1,79	(1,44;2,23)	1.258
	45-64 år	12,0	1		2.085
	65-74 år	7,9	0,63	(0,47;0,85)	1.120
	≥75 år	6,3	0,50	(0,35;0,70)	833
	Alle kvinder	13,5			5.871
Uddannelse	Grundskole	11,4	1,26	(1,01;1,57)	1.706
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	11,0	1		3.794
	Videregående uddannelse	13,2	0,96	(0,81;1,14)	3.939
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	13,7	1		5.174
	Arbejdsløse	25,8	2,10	(1,46;3,02)	222
	Andre uden for arbejdsmarkedet	18,3	1,71	(1,27;2,31)	462
	Under uddannelse	17,6			849
	Alderspensionister	6,9			3.695
Samlivsstatus	Samboende	11,4	1		7.153
	Enlige	14,9	1,38	(1,16;1,62)	3.249
Boligens ejerforhold	Ejer	5,4	1		6.751
	Lejer	22,4	4,96	(4,25;5,78)	3.562
Boligtype	Etageboliger	27,3	7,99	(6,64;9,62)	2.829
	Enfamilieshus	4,3	1		5.329
	Kæde-, gård- eller rækkehus	9,4	2,56	(1,99;3,29)	1.525
	Landejendom	2,4	0,55	(0,29;1,06)	509
	Andet	11,8			162
Boligens opførelsesår	≤1961	10,8	1		3.480
	1962-1982	8,3	0,84	(0,68;1,04)	2.881
	≥1983	6,9	0,65	(0,51;0,83)	1.923

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I alt angiver 12,7 %, at de har været generet af lugt fra naboens aktiviteter i 2021. Andelen er større blandt kvinder (13,5 %) end blandt mænd (11,9 %). Overordnet set falder andelen med stigende alder for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Andelen, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter, er højere blandt personer med grundskole (11,4 %) som højeste fuldførte uddannelse end blandt personer med erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse (11,0 %).

Erhvervsmæssig stilling: Blandt beskæftigede ses der en lavere forekomst af personer (13,7 %), der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter, end blandt arbejdsløse (25,8 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (18,3 %).

Samlivsstatus: Der ses en lavere forekomst af personer, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter, blandt samboende (11,4 %) end blandt enlige (14,9 %).

Boligens ejerforhold: Andelen, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter, er mindre blandt ejere (5,4 %) end blandt lejere (22,4 %).

Boligtype: Sammenlignet med personer, der bor i enfamilieshuse (4,3 %), ses der en større andel, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter, blandt personer, der bor i etageboliger (27,3 %), og blandt personer, der bor i kæde-, gård- eller rækkehus (9,4 %). Blandt personer, der bor i landejendom, er andelen 2,4 %.

Boligens opførelsesår: Forekomsten af personer, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter, er højere blandt personer, der bor i boliger, der er opført i 1961 eller tidligere (10,8 %), end blandt personer, der bor i boliger der er opført i 1983 eller senere (6,9 %). Blandt personer, der bor i boliger, der er opført i perioden 1962-1982, ses en forekomst på 8,3 %.

Udvikling: Der ses en stigning i andelen, der har været generet af lugt fra naboens aktiviteter, fra 11,1 % i år 2000 til 12,7 % i år 2021.

Tabel 6.3.3.4 Personer, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret.

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarepersoner
År	2000	5,7	0,70	(0,59;0,82)	3.706
	2021	8,2	1		10.401
Mænd	16-24 år	3,7	0,34	(0,20;0,58)	382
	25-44 år	6,1	0,57	(0,40;0,81)	768
	45-64 år	10,2	1		1.640
	65-74 år	10,9	1,08	(0,83;1,40)	1.002
	≥75 år	9,4	0,91	(0,67;1,24)	740
	Alle mænd	8,4			4.532
Kvinder	16-24 år	3,4	0,28	(0,18;0,44)	574
	25-44 år	6,9	0,60	(0,46;0,79)	1.257
	45-64 år	11,0	1		2.084
	65-74 år	9,4	0,85	(0,66;1,08)	1.121
	≥75 år	5,6	0,48	(0,35;0,67)	833
	Alle kvinder	8,0			5.869
Uddannelse	Grundskole	7,8	0,85	(0,68;1,05)	1.699
	Erhvervsfaglig/ gymnasial uddannelse	9,2	1		3.798
	Videregående uddannelse	9,1	1,08	(0,92;1,28)	3.940
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	8,5	1		5.169
	Arbejdsløse	9,0	1,09	(0,65;1,84)	223
	Andre uden for arbejdsmarkedet	10,1	1,06	(0,76;1,49)	463
	Under uddannelse	3,6			850
	Alderspensionister	9,0			3.696
Samlivsstatus	Samboende	10,1	1		7.150
	Enlige	4,9	0,53	(0,44;0,64)	3.251
Boligens ejerforhold	Ejer	11,4	1		6.755
	Lejer	3,9	0,35	(0,28;0,42)	3.557
Boligtype	Etageboliger	3,0	0,23	(0,18;0,30)	2.822
	Enfamilieshus	12,5	1		5.334
	Kæde-, gård- eller rækkehus	7,1	0,53	(0,43;0,66)	1.525
	Landejendom	4,5	0,33	(0,20;0,57)	509
	Andet	9,8			163
Boligens opførelsesår	≤1961	8,1	1		3.482
	1962-1982	12,9	1,65	(1,39;1,97)	2.882
	≥1983	8,1	1,01	(0,82;1,25)	1.923

¹Justeret for køn og alder

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Køn og alder: I 2021 angiver 8,2 %, at de har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret. Andelen er stort set den samme blandt mænd (8,4 %) og blandt kvinder (8,0 %). Andelen er mindst blandt mænd og kvinder i aldersgruppen 16-24 år og kvinder i aldersgruppen 75 år eller derover.

Uddannelse: Der ses ingen systematiske forskelle i forekomsten af personer, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret, i forhold til højeste fuldførte uddannelsesniveau.

Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen systematiske forskelle i andelen, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret, i forhold til erhvervsmæssig stilling.

Samlivsstatus: Blandt samboende (10,1 %) ses der en højere forekomst af personer, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret, end blandt enlige (4,9 %).

Boligens ejerforhold: Der ses en højere forekomst af personer, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret, blandt ejere (11,4 %) end blandt lejere (3,9 %).

Boligtype: Sammenlignet med personer, der bor i enfamilieshuse (12,5 %), ses der en mindre andel, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret, blandt personer, der bor i etageboliger (3,0 %), blandt personer, der bor i kæde-, gård- eller rækkehus (7,1 %), og blandt personer, der bor i landejendom (4,5 %).

Boligens opførelsesår: Andelen, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret, er større blandt personer, der bor i boliger, der er opført i perioden 1962-1982 (12,9 %), end blandt personer, der bor i boliger opført i 1961 eller tidligere (8,1 %). Blandt personer, der bor i boliger fra 1983 eller senere, er andelen 8,1 %.

Udvikling: I perioden 2000-2021 er der sket en stigning i andelen, der har været generet af lugt fra brændeovne i kvarteret, fra 5,7 % til 8,2 %.

6.4 Øvrige gener

6.4.1 Gener af rystelser i boligen

Tabel 6.4.1.1 viser andelen, der har været generet af rystelser i boligen inden for de sidste 14 dage i 2000 og 2021. Det fremgår af tabellen, at andelen, der har været meget generet af rystelser, er stort set uændret fra 2000 (0,8 %) til 2021 (0,7 %), mens der i samme periode ses en mindre stigning i andelen, der har været lidt generet, fra 1,5 % til 3,8 %.

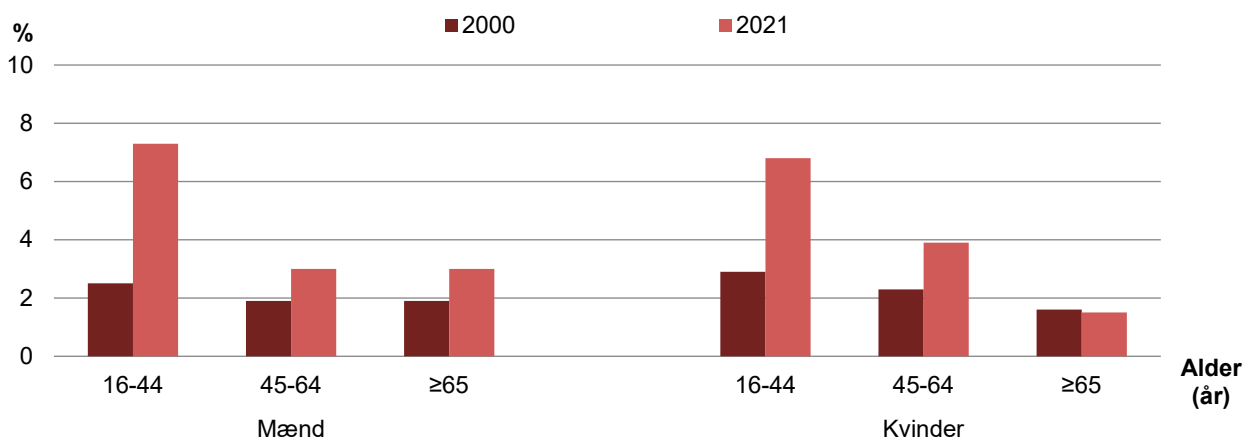
Tabel 6.4.1.1 Andel, der har været generet af rystelser i boligen inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2000	2021
Meget generet	0,8	0,7
Lidt generet	1,5	3,8
Ikke generet	97,7	95,5
I alt	100,0	100,0
Antal svarpersoner	16.664	10.417

Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

Figur 6.4.1.1. viser andelen, der har været generet (meget generet og lidt generet) af rystelser i boligen inden for de sidste 14 dage i 2000 og 2021. Det fremgår af figuren, at andelen er steget fra 2000 til 2021 i alle aldersgrupper blandt både mænd og kvinder med undtagelse af kvinder i alderen 65 år eller derover, hvor andelen er stort set uændret.

Figur 6.4.1.1 Andel, der har været generet af rystelser i boligen inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000 og 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelserne

6.4.2 Gener fra dårlige lysforhold i boligen

Tabel 6.4.2.1. viser andelen, der har været generet af dårlige lysforhold i boligen inden for de sidste 14 dage i 2021. Det fremgår af tabellen, at andelen, der har været meget generet af dårlige lysforhold, ligger på 0,6 %, mens andelen, der har været lidt generet, ligger på 7,6 %.

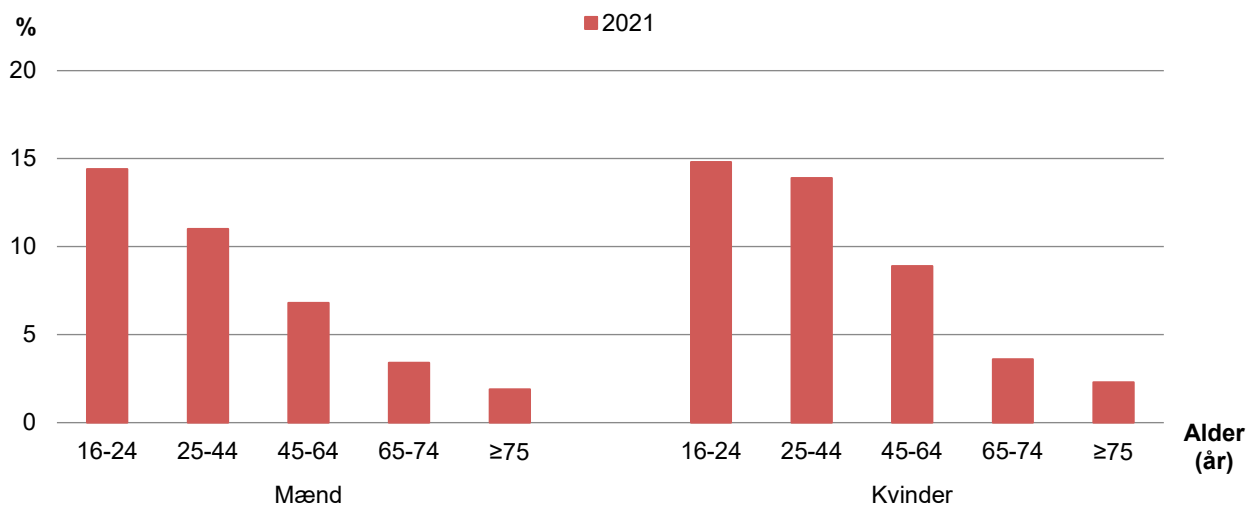
Tabel 6.4.2.1 Andel, der har været generet af dårlige lysforhold inden for de sidste 14 dage. Procent.

	2021
Meget generet	0,8
Lidt generet	7,6
Ikke generet	91,6
I alt	100,0
Antal svarpersoner	10.409

Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

Figur 6.4.2.1 viser andelen, der har været generet (meget generet og lidt generet) af dårlige lysforhold i boligen inden for de sidste 14 dage, opdelt på køn og aldersgrupper i 2021. Det fremgår af figuren, at andelen for begge køn falder med stigende alder.

Figur 6.4.2.1 Andel, der har været generet af dårlige lysforhold i boligen inden for de sidste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2021. Procent.



Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2021

Referencer

1. Sundhedsstyrelsen. Indeklima 2019 [<https://www.sst.dk/da/viden/miljoe/miljoe-og-sundhed/indeklima>]
2. World Health Organization. WHO housing and health guidelines. Geneva: World Health Organization; 2018 2018.
3. Wolkoff P, Azuma K, Carrer P. Health, work performance, and risk of infection in office-like environments: The role of indoor temperature, air humidity, and ventilation. *Int J Hyg Environ Health*. 2021;233:113709.
4. Gronlund CJ, Ketenci KC, Reames TG, Larson PS, Schott J, Rowe Z, et al. Indoor apparent temperature, cognition, and daytime sleepiness among low-income adults in a temperate climate. *Indoor Air*. 2022;32(1):e12972.
5. Wang J, Norbäck D. Home environment and noise disturbance in a national sample of multi-family buildings in Sweden-associations with medical symptoms. *BMC Public Health*. 2021;21(1):1989.
6. Smith MG, Cordoza M, Basner M. Environmental Noise and Effects on Sleep: An Update to the WHO Systematic Review and Meta-Analysis. *Environ Health Perspect*. 2022;130(7):76001.
7. Li A, Martino E, Mansour A, Bentley R. Environmental Noise Exposure and Mental Health: Evidence From a Population-Based Longitudinal Study. *Am J Prev Med*. 2022;63(2):e39-e48.
8. Cantuaria ML, Waldorff FB, Wermuth L, Pedersen ER, Poulsen AH, Thacher JD, et al. Residential exposure to transportation noise in Denmark and incidence of dementia: national cohort study. *Bmj*. 2021;374:n1954.
9. Schiffman SS, Williams CM. Science of odor as a potential health issue. *J Environ Qual*. 2005;34(1):129-38.
10. Osibona O, Solomon B, Fecht D. Lighting in the Home and Health: A Systematic Review. *Int J Environ Res Public Health*. 2021;18:609.

Bilag A. Klassifikation af udvalgte variable

Erhvervsmæssig stilling

Klassifikation af erhvervsmæssig stilling er baseret på en kombination af svarpersonernes selvrapporterede oplysninger om erhvervsmæssig stilling og registerbaserede oplysninger fra Arbejdsmarkedsklassifikationsmodulet i 2020 hos Danmarks Statistik. Nedenstående definition er benyttet.

Fra spørgeskemaet i 2021 anvendes spørgsmålene 'Er du i arbejde?' og 'Er du under uddannelse?' Begge spørgsmål har svarmulighederne 'Ja' og 'Nej'. Fra Arbejdsmarkedsklassifikationsmodulet i 2020 hos Danmarks Statistik anvendes oplysninger om den væsentligste indkomstkilde eller beskæftigelse for personen (SOCIO13). Der er anvendt følgende hierarki til definitionen af erhvervsmæssig stilling:

- 1) Personer, der er fyldt 65 år pr. 1. januar 2021, er defineret som alderspensionister
- 2) Personer i aldersgruppen 16-24 år, der har svaret 'Ja' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?', er defineret som værende under uddannelse.
- 3) Personer i aldersgruppen 16-24 år, der har svaret 'Nej' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse' og 'Ja' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' er kategoriseret som 'Beskæftiget'.
- 4) Personer i aldersgruppen 25-64 år, der har svaret 'Ja' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' er kategoriseret som 'Beskæftiget'.
- 5) Personer i aldersgruppen 25-64 år, der har svaret 'Nej' i spørgsmålet 'Er du i arbejde?' og 'Ja' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?' er kategoriseret som 'Under uddannelse'.
- 6) Personer, der ikke er klassificeret på baggrund af ovenstående, er kategoriseret på baggrund af information fra SOCIO13 i Arbejdsmarkedsklassifikationsmodulet i 2020 hos Danmarks Statistik.
 - a. Personer, der er angivet som selvstændige og lønmodtagere, er kategoriseret som 'Beskæftiget'.
 - b. Personer, der er angivet som arbejdsløse i mindst et halvt år samt kontanthjælpsmodtagere, er kategoriseret som 'Arbejdsløse'.
 - c. Personer, der er angivet som modtagere af sygedagpenge, førtidspensionister, efterlønsmodtagere samt *andre*, er kategoriseret som 'Andre uden for arbejdsmarkedet'. *Andre* i SOCIO13 dækker over personer uden tilknytning eller med lille tilknytning til arbejdsmarkedet, samtidig med at de ikke har ret meget indkomst fra dagpenge og kontanthjælp og ikke er under uddannelse (1).
 - d. Personer, der er angivet som 'Under uddannelse' er kategoriseret som 'Under uddannelse'

Uddannelse

Klassifikation af uddannelse er baseret på registerbaserede oplysninger om højest fuldførte uddannelsesniveau i september 2020 hos Danmarks Statistik.

Klassifikationen af uddannelse er baseret på 'International Standard Classification of Education' (ISCED) (2). I rapporten anvendes en opdeling i tre grupper:

- 1) Grundskole (ISCED 1-2)
- 2) Erhvervsfaglig/gymnasial uddannelse (ISCED 3-4)
- 3) Videregående uddannelse (ISCED 5-8)

Klassifikation af samlivsstatus

Grupperingen af samlivsstatus er fremkommet ved at kombinere svarpersonens egne oplysninger om, hvorvidt han eller hun bor sammen med en ægtefælle, samlever eller kæreste, med registeroplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR) om civilstand. Samlivsforhold grupperes i følgende to grupper:

- 1) Samboende: Personer, der ifølge CPR er gift eller i registreret parforhold (gifte), og personer, der i spørgeskemaet angiver, at han eller hun bor sammen med en ægtefælle, samlever eller kæreste, men som ifølge CPR ikke er gift eller i registreret parforhold (samlevende).
- 2) Enlige: Personer, der ifølge CPR er skilt eller separerede og ikke har angivet, at de er samlevende (separeret, skilt), personer, der ifølge CPR er enker eller enkemænd og ikke har angivet, at de er samlevende (enkestand), samt personer, der ifølge CPR er ugift og ikke har angivet, at de er samlevende (ugifte).

Klassifikation af ejerforhold

Information omkring ejerforhold er baseret på information omkring udlejningsforhold fra Bygnings- og Boligregistret hos Danmarks Statistik (3).

Ejerforhold er inddelt i følgende grupper:

- 1) Ejer (Bolig er benyttet af ejeren)
- 2) Lejer (Bolig er udlejet)

Boliger, der i registeret er angivet som 'Ikke benyttet' samt 'Ukendt udlejningsforhold', er i analyserne registreret som missing (n=44). Beboere i andelsboliger vil optræde som lejer, da det er andelsboligforeningen, der ejer boligerne (4).

Klassifikation af boligtype

Information omkring boligtypen er baseret på information omkring boligenhedens anvendelseskode fra Bygnings- og Boligregistret hos Danmarks Statistik (3).

Boligtype er inddelt i følgende grupper:

- 1) Etageboliger
- 2) Enfamilieshus (Fritliggende enfamilieshuse/parcelhuse)
- 3) Kæde-, gård og rækkehuse
- 4) Landejendom (stuehuse til landejendomme)
- 5) Andet (f.eks. døgninstitution, kollegium, sommerhuse og lignende)

Boligenheder med ukendt anvendelseskode eller en anvendelseskode, der ikke indikerer at enheden bliver brugt til beboelse (f.eks. kontor), er i analyserne angivet som missing (n=60).

Klassifikation af boligalder

Information omkring boligens opførelsesår er baseret på information fra Bygnings- og Boligregistret hos Danmarks Statistik (3). Det har været muligt at indhente information på bygningsniveau for 79,2 % af svarpersonerne (n=8.987). Der findes information om bygningens opførelsesår for 8.957 personer.

Boligens opførelsesår er klassificeret i tre grupper:

- 1) ≤ 1961
- 2) 1662-1982
- 3) ≥ 1983

Den gennemsnitlige boligalder (median og interquartile range (IQR)) i hver af de tre kategorier er;

- 1) ≤ 1961 (median: 93 år; IQR: 73-120)
- 2) 1662-1982 (median: 48 år; IQR: 44-53)
- 3) ≥ 1983 (median: 18 år; IQR: 10-31)

Referencer

1. Danmarks Statistik. SOCIO13
[<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/personindkomst/socio13>]
2. Børne- og undervisningsministeriet. Det ordinære uddannelsessystem
[<https://www.uvm.dk/uddannelsessystemet/overblik-over-det-danske-uddannelsessystem/det-ordinaere-uddannelsessystem>]
3. Christensen G. TheBuilding and Housing Register. Scandinavian journal of public health. 2011;39(7 Suppl):106-8.
4. Danmarks Statistik. Boligogørelsen.
[<https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/boligopgoerelsen/statistik-behandling>]